IV. ÉVFOLYAM 293. SZÁM. ÁRA 30 FILLÉR. 1927 DECEMBER 25. VASÁRNAP

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLÉR

A KARÁCSONY ARANYA

Irta: dr. Baltazár Dezső

Megvagyon irva, hogy amikor az Ur aláhajlitotta az ő egeit és leszállott a földre, amikor az idők teljessége a bethlehemi vendégfogadó jászolában betölt, amikor meglett az alázatos és hivő szivek reménysége, napkeletről bölcsek jövének. Csillag vezette őket. A csillag afelett a hely felett állott meg, ahol a gyermek vala, ki is a megváltó Jézus Krisztus Dávid városában. Ezek a napkeleti bölcsek, akik tudatalatti és tudatfeletti ösztönük sugallatát követve messze földről zarándokoltak Bethlehembe, a jászol mellett leborulának. Jézusnak tisztességet tettek — és *„kincseiket kitárván, ajándékokat adának neki: aranyak, tömjént és mirhát“*.

A tömjén és mirha is jelenthetett valami értéket. Haszna azonban nem volt. A lélek számára tisztelteadást jelentettek, a test számára izt és illatot. Inkább külső hatásukkal illeszkedtek be az ünneplő és vigalmi környezetbe. Könnyebb ajándékok voltak. Ilyenféle könnyü ajándékokkal szokta elintézni a mai ember is az Istene, hazája, felebarátja iránti kötelezettségét. Szaga, ize, hangja van az áldozásnak csupán. Még a szag sem mindig illat, az iz sem mindig édes, a hang pedig — többet mint nem — hamis.

Ha igy karácsony ünnepén megszámoltatnánk a keresztyénséget, ha eléje tartanánk a Krisztus törvénye tükörét, ha az életet arra a mérlegre vetnénk, amelyiknek egyik serpenyőjében az igaz jézusi, az igaz keresztyén élet szent követelményei állanak, nagyon szomoru eredmény árnyazná be a karácsonyfák gyertya világát. Körülbelől azt a különbséget kapnánk meg a ma keresztyénsége és a jézusi keresztyénség között, ami a karácsonyfa gyertyácskája és a tenyészet csudálatos központja: a nap között áll fenn az összevethetés alig lehetőségének távolsága szerint. A formaságok, ceremóniák, léleknélküli imádkozások, eszmenélküli igehirdetések: ezek a tömjén, amelynek illatával az ember magát próbálja csalogatni, hagyan az Isten rászedésének lehetősége eszébe nem ötlik. Az irigység, harag, gyülölet, nemtelen indulatok, melyeknek balga fő gondolata szerint vallásos és hazafias legitimátiót akar adni: azok pedig kesernyés zamatjukkal a mirha, amelyben a méreg jelentős százaléka játsza az ingerre hatás kétesértékü szerepét.

Aranyat is játunk bőven. De valahogyan forditott viszonyba kerülve. A napkeleti bölcsek Jézusnak hoztak aranyat. Ez volt az anyag karácsonyi aranya. A lélek karácsonyi aranya pedig: a vágy, amellyel jöttek; az áldozat és fáradság, amellyel utaztak, s a hit és magasztalás, amellyel Jézus előtt a testté lett eszme, a valóra vált igazság, a betölt kegyelem előtt leborultak.

Látunk bőven aranyat ma is Jézus körül. De nem hozzá hozzák, hanem tőle viszik. Pedig nem Jézusból kell élni, hanem neki élni; mert a karácsony a felmagasztalt alázatosságot, a méltósággá lett szolgálatot, az ellenszolgáltatásra nem ügyel, nem számító áldozatot hozta Jézus példájában, tanitásaiban, életében, halálában, feltámadásában és menybemenetelében a világra.

Nem kell nagy esztöredelem meg állapitani a különbséget a között, hogy mit tesz Jézusnak ajánlani fel, az ő parancsolatai szerint felhasználni, az ő élete szerinti élet céljaira szánni, az ő utján igazság élete lelki kincsére váltani fel az aranyat és mit tesz Jézust magát, az ő vallását, egyházát, eszméit, méltóságát, csudálatosságát és fenségét a nyomorult élet hatalmának, előnyének, hasznainak, gyönyörüségeinek apró pénzeire váltani fel!

Ami a vallásra áll, áll a hazára is. Elválaszthatatlan kettős szent eszmény mindenik. Akinek nincs szerelme az égi hazában, az a földi hazát sem szeretheti és aki a földi hazát megtagadja, megtagadja az égit is. Akinek az egyik számára nincs karácsonyi aranya, nincsen a másik számára sem. Azért olyan kietlen a tájék a magyar megváltás reménységének bölcsője körül. A bölcső a magyar dicsőség csillogó aranyából van. Ezt a bölcsőt, ennek az aranyát kapargatják, reszelik, lopkodják, e körül füstölik a haszontalan tömjént és kenegetik a mirhát; ahelyet, hogy a lélek teljességének, készségének, nemességének, méltóságának, áldozatos nagyszerüségének aranyát halmoznák fel körülötte, hogy trónná magasodjék, amelyről a szegényeknek evangélium és mindeneknek szeretet és béke prédikáltatik.

„Ha Isten segit és minden jól megy, megtartom tisztemet a jövő őszig, hogy betöltsem polgármesterségem ötödik esztendejét,“ mondta Magoss György polgármester

Negyven év óta „szolgál“ a városnál a polgármester

Sok szó esett már a lapok hasábjain arról az odaadó, nagy és szinte kellőleg alig értékelhető munkásságról, amelyet dr *Magoss* György polgármester Debrecen városának fejlesztéséért és a lakosság jólétének javitásáért, emeléséért már hosszu idők óta kifejtett.

Az az általános részvét és legszélesebb körü érdeklődés, mely Magoss György polgármester legutóbbi — szerencsére jókimenetelü — balesetét és gyógyulását kisérte, legjobb bizonyitéka annak, hogy — bátran megállapithatjuk — talán egyetlen ember sincs Debrecenben, aki nemcsak hogy ellenséges érzülettel viseltetnék Magoss polgármester személye iránt, de ellenkezőleg, aki ne becsülné nagyra a közéleti munkássága terén az abszolut hozzáférhetetlenségét, a mindenekfelett a város érdekeit szemelőtt tartó tevékenységét és azokat a tagadhatatlan férfiui erényeket, melyekkel ő rendelkezik.

Éppen a balesetből folyólag megnyilatkozott nagyfoku érdeklődés és aggodalom adta közre azt a gondolatot, vajjon meddig marad még Magoss György Debrecen város élén, meddig remélhető, hogy egyénisége kitologatja gondoskodásának határidejét a város felett.

Magoss György puritán, őszinte jelleméhez legjobban illett, hogy egyenesen, őszintén, tőle magától kérdezzük meg, meddig lesz még Debrecen abban a szerencsés helyzetben, hogy őt a polgármesteri-székben lássa.

Magoss György polgármester válasza méltó egész egyéniségéhez: a férfias öntudat megnyilatkozása, a legszigorubb — sőt talán tulszigoru — önkritika.

De hadd beszéljen az „emberről“ a „férfiu“.

— Ha Isten segit és minden jól megy, megtartom a tisztemet a jövő őszig — mondta Magoss György — hogy betöltsem polgármesterségem ötödik esztendejét.

— Az volt a gondolatom, hogy addig nem megyek el, mig a köztemetőt, a vásárcsarnokot és a mélyfurást utnak nem inditom. — Arra már nem számithatok, hogy be is fejezhessem ezeket, de legalább utnak akarom inditani. Ha egyszer megindultak, nem fogják már abbahagyni.

— *Ha minden jól megy, ha nem csinálnak kellemetlenségeket nekem, akkor kihuzom még ezt az esztendőt. Akkor töltöm be 70-ik életévemet s akkor majd igyekszem félrehuzódni.* — Emberi természet, hogy ebben a korban már az ember testileg-szellemileg gyengül. — (Ezt legkevésbbé lehet elmondani ma a polgármesterről, aki szellemi frissseségben vetekszik sok fiatal tisztviselővel. — A szerk.) — Nem szeretnék bakklövéseket elkövetni. Gyermekkorom óta eszemben van Horatius egyik ódájának az a tétele: „Fogd ki az öregedő lovat idejekorán bölcsen a hámból, nehogy ott botorkáljon és pihenjenpahogjon nevetségesen“. Tehát meg kell érteni a kornak intelmét.

— *Ami a szolgálati időmet illeti?* Nyolc éve már, hogy a szolgálati időm alapján teljes fizetésemre jogom van, mint nyugdijra. — 1887 óta szolgálok a városnál, — ugyanis 3 évet mint tisztelotbeli ügyész töltöttem el, olyan körülmények között, hogy az alügyész, Ember István betegeskedett és nekem kellett ellátnom az alügyészi teendőket.

— Tehát 1887 óta huzom az igát. Minden nehezebb dolgot az én nyakamba sóztak, mint alügyésznek. Én csináltam a kisajátitásokat a Vilmos huszárkaszárnya részére, a közkórház részére, stb. Az öreg Kovács Sándor bácsi, a tisztiügyész, ezekkel nem foglalkozott, az alügyész meg beteg volt.

— *Bizony ennek már negyven esztendeje mult szeptemberben...* — Tessék azt venni, hogy nekem minden 7 hónapom 8-nak számitott, — volt közben két millenáris esztendő, négy esztendő pedig beszámitandó az ügyvédi prakszisomból: ha ezeket összeadjuk, kijön, hogy *én nem a teljes nyugdijjogosultsághoz megkivánt 35 esztendőt szolgáltam ki, hanem végeredményben a nyugdijba beszámitható 48—49 szolgálati évem van.*

— Még ha egy kis pihenésre maradna is időm, nem volna már eso-

Lapunk mai száma 32 oldal - Ara 30 fillér.

da, ha pihenni kivánnék. De különben is azt tartom, hogy minden helyre a legmegfelelőbb embert kell állitani a közérdek szempontjából.

— Hát jöjjön más, aki több tudással, becsülettel és szorgalommal tudja intézni ezt az állást...

Béke

Irta: dr Pesthy Pál m. kir. igazságügyminiszter

A megbékülés szimbóluma világszerte a karácsony, hiszen a Jézus születése a szeretet, az igazság visszatérését jelentette a romló világba. Jézus biráinak szivét nem töltötte el a szeretet és itéletüket gyülölettől vezettetve hozták meg. Akkor tanulta meg a világ, mit jelent, ha a birák igazságtalanok. Azért is a Megváltó bölcsőjénél elsősorban arra kell gondolnunk, — hogy ebben a bölcsőben született meg az igazság és hogy a világ egyik legnagyobb értéke az igazságos biró böles és elfogulatlan igazságtétele.

Az elmult tiz év alatt a rombolás vasfoga Magyarország számos régi kitünő intitucióját kezdte ki. — Vajjon az igazságszolgáltatás aranyértékei az elmult tiz év mardosó választóvizéből épségben kerültek-e ki? Jól esik azt a feleletet adnom, hogy az igazságszolgáltatás erejében és tekintélyében való hit és bizalom változatlan épségben van meg ma is a lelkekben, és igazságszolgáltatásunkra ma is felnéz a nemzet. Pedig az elmult tiz év alatt egyik kényes szerep a másik után jutott a magyar bíróság osztályrészéül. A forradalom és az ellenforradalom nagy eseményei, valamint a gazdasági viharok mind a birói emelvények előtt értek véget, nem beszélve arról, hogy olyan bünperek is kerültek a magyar birák elé, amelyek az egész világ érdeklődését hivták ki.

Rendkivüli követelményeket támasztottak az elmult idők az igazságszolgáltatással szemben is, mely a legnehezebb körülmények között is emberül birkózott meg mérhetetlenül nagy feladataival.

A birói munka nem ér semmit, ha nem hatja át a szeretet. A vérbiráskodás, amelyből láttunk az elmult tiz évben izelitőket, az indulatrohamok bosszuval teljes biráskodása nem egy példával játszódott meg előttünk is.

Milyen vigasztaló, hogy ezek az abnormitások megszüntek, hogy az igazságszolgáltatás visszanyerte régi képét, hogy a birói emelvényeken a régi birák ülnek és nyugodtan, zökkenő nélkül folyik az igazság mérlegének munkája.

Csak a beavatottak tudják, hogy acéloselkü biráink munkája a mai körülmények között milyen rendkivül nehéz. Szétdult idegzetü emberek légióján kell itélkezni. Aki a napilapokat állandóan olvassa, annak figyelmét nem kerülheti el az a jelenség, hány vérfagylaló jelenet zajlik le most az itéletek kihirdetésekor. Ez világosan mutatja, hogy a háboru és a nyomába lépett rendkivüli viszonyok milyen óriási mértékben bolygatták meg a társadalom idegrendszerét. Minden második ember a sok gond őrlő hatása alatt a lelkibetegségek pitvarában áll.

Ilyen rendkivüli körülmények között az igazságszolgáltatást sem lehet sablonos lélekkel teljesiteni és a biráknak a pszichiater orvos megfigyelésével és Isten szolgálatának oltári szeretetével kell ellátniok, hiszen aki felett itélkeznek, az ma a legtöbb esetben nem az a régi ember, aki felett tiz évvel ezelőtt mondottak itéletet.

Az a szeretet, amely ma a bethlehemi jászol felől áramlik szét a világba, férkőzzék be a dult emberi lelkek mélységeibe. Biráink lelkében meg van érintetlenül ez a szeretet és szétnézve az igazságszolgáltatás területein, mindenütt csak azt láthatjuk, hogy mindenütt a szeretet ül törvényt. Az igazságosság az országok fundamentuma, mert az igazságtalan itéleteken épül fel a társadalmi erkölcstelenség, amig az igazságos itéletek alkotják alapját a becsületes társadalomnak.

Körülnézve jól esik megállapitanunk, hogy tisztelet tapad azokhoz az emelvényekhez, amelyeken nehéz életviszonyok között nehezen élő de lelkükben jézusi gondolatokkal telitett birák ülnek törvényt.

Sulyos megállapitások a román parlamentben a román kormány bünösségére az erdélyi rombolásokkal kapcsolatban

Óriási szégyen történt, amiért a bukaresti kormány felelős

Bukarest, dec. 24. A karácsonyi szünet előtt elfogadott költségvetés vitája során *Madgearu* nemzeti parasztpárti képviselő ismételten szóvá tette az erdélyi rombolások ügyét. Megállapitotta, hogy a kormány szigoru szankciókat igért, de eddig néhány diák letartóztatásán és jelentéktelen adminisztrativ intézkedésen kivül semmi sem történt. Talán azt hiszi a kormány, hogy ez elégtelen müveletekkel elhárithatja maga felől a felelősséget? *A kormány segitette hozzá az ifjuságot, hogy a kongresszust a kisebbséglakta határszéli városban tarthassa meg, sőt a kormány néhány tagja tevékeny részt vett az előkészitő munkálatokban. A kormány ingyen-jegyeket osztott szét és külön-vagonokat bocsátott a diákok rendelkezésére, akik az uton minden akadály nélkül verhettek véresre egy sereg embert, jólehet különösen Nagyvárad és Kolozsvár között hatalmas garnizonok vannak, eltekintve az erős csendőrségtől és a közigazgatási tényezőktől.* Az első rombolások után az események zavartalanul folytatódhattak. Ez csak ugy volt lehetséges, ha vagy a kormány egyenesen türte a rombolásokat, vagy nem volt ereje a polgári és katonai hatóságokkal szemben, amelyeket oly gyakran használt fel pártpolitikai célokra.

Ezekre a szavakra óriási lárma tört ki. *A képviselők egymás ellen rontottak és nyomdafestéket nem türő szavakkal sértegették egymást.*

Titus Constantinescu vérvörösen kiabálta Madgearu felé: Önnek ki kellene tépni a fülét Madgearu ur!

A botrány teljes egy óráig tartott, miközben az elnök több izben kénytelen volt az ülést felfüggeszteni, mert a megnyitás után mindannyiszor ujólag törtek ki a lármás jelenetek.

Amikor a rend nagynehezen helyreállt, *Madgiaru* folytatta beszédét. Kijelentette, hogy a kormányé az egész felelősség. A liberálisok tehetetlenek és az ellenzék mögött álló tömegek nem hajlandók mindig milliókat fizetni, valahányszor a diákoknak rombolásra támad kedvük.

A felszólalásra válaszolva *Duca* belügyminiszter kártérités helyezett kilátásba, de hozzá tette, hogy az erdélyi zavargások ügyében elő terjesztett interpellációkra többé nem fog válaszolni.

Viszontválaszában *Madgiaru* kijelentette, hogy vagy a kormány kezdeményezte titokzatos céljai érdekében ezt a kongresszust és akkor feltétlen viselnie kell a felelősséget, vagy ellenkezően nem ő rendezte és ez esetben *Nagyváradon, ahol helyőrsége, csendőrsége, rendőrsége és ahol ostromállapot van, képtelennek mutatkozott a rend fentartására.* Mondjuk belügyminiszter ur — folytatta Madgiaru — Önöket meglepték az első nap eseményei. *De miért maradtak el az intézkedések a második és a harmadik napon és hogyan ismétlődhettek meg Kolozsvárott, amikor már három nappal előbb tudta a kormány, mi történt Nagyváradon?* Hát nem rendelkeznek Önök sem a hadsereggel, sem a rendőrséggel, sem a csendőrséggel? Az államhatóságok, a közerők nincsenek az Önök kezében? *Ha pedig nincsennek a kormány kezében, akkor mit keresnek Önök itt? El innen a padokról miniszter urak!*

Madgiaru végül is azt a kérdést terjesztette elő, hogy milyen pénzből fizeti ki a kormány a kártérités re szánt milliókat. Óriási szégyen történt itt, — fejezte be beszédét — amiért a kormány felelős.

1928. nem hoz adómérséklést

Bud János pénzügyminiszter a kormány jövő évi adópolitikájáról szólva kijelentette, hogy adómérséklésről sajnos szó sem lehet. — Közli a nyilvánossággal, hogy a jövő évben egyetlen egy javaslatot sem szándékozik a képviselőház elé vinni. — Ez annak a bizonyitéka, hogy elérkeztünk a pénzügyi konszolidáció korszakába. Aggodalomra nincs ok, sőt a legteljesebb reménységgel nézhetünk a pénzügyi és gazdasági helyzet javulása elé.

Gondos szülők a Kölcsö ös Segélyező Egylet takarékpersevével lepik meg gyermekeket.

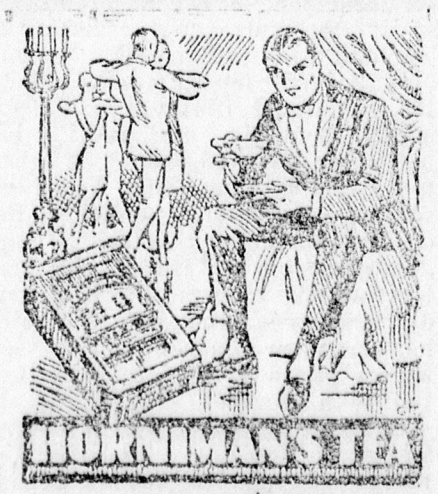

100 ÉVE A LEGELISMERTEBB

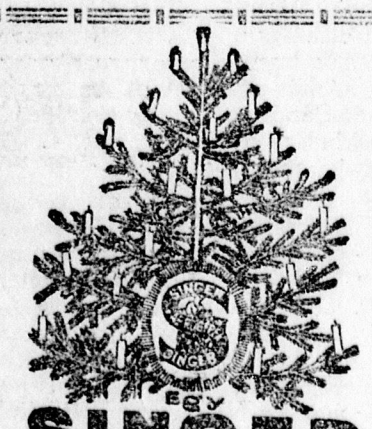
Egy SINGER varrógép motorral és varrófennyel a leghasznosabb karácsonyi ajándék.
Singer varrógép részv. társ. Debrecen. Piac ucca 79. szám

Jó italszerető emberek:
Kellemes karácsonyi meglepetést szerezhetnek maguknak, amennyiben pompás boraimkat az ünnepre való tekintettel potom áron bocsátjuk rendelkezésükre. Kaphatók többek között a következők:

Finom vegyes	1	liter P	1.20
Homoki vegyes	1	„ „	1.60
Rizling	1	„ „	1.80
Uri bor	1	„ „	2.—
Vörös Burgondi	1	„ „	2.
Tokaji édes szamorodni	1	„ „	3.80
Tokaji asszu (régi finom)	1	„ „	4.84

kölcsönüvegekben

Kontsek Géza k. r. t.
Főüzlet: Kossuth-u. 15. Telefon 22.
Fióküzlet: Ferenc József ut 22—24 Telefon 1003.

Dr Magoss György polgármester, Nagy József és Sz. Kun Béla nyilatkozatai az időközi városi választásról és a városi politikáról

Karácsony utáni napon, december 27-én lesz az időközi városatyaválasztás, amikor is 25 törvényhatósági bizottsági tagot választ a polgárság.

Különböző pártok vonulnak fel ezen a választáson, még pedig a városi párt a vele egyesült másik két párttal, külön a Hegymegi-féle függetlenségi balpárt és külön a szociáldemokrata párt.

A választópolgárság tájékoztatására a város vezető tényezőit megkérdeztük, mondják el véleményüket most a választás előestéjén. A válaszokat az alábbiakban adjuk:

Magoss György polgármester nyilatkozata

Dr *Magoss* György polgármester a következőket mondotta kérdésünkre:

— A Szerkesztő ur véleményemet kérdezi a küszöbön levő törvényhatósági választásokra vonatkozólag. Hogy milyen eredmény jön ki az urnákból, arra nem én, aki minden pártpolitikától távol tartom magamat, aki egyik politikai pártnak sem vagyok nemhogy irányitó, de egyáltalán tagja, közkatonája sem, csak némileg is helytálló véleményt nem mondhatok. Nem ismerem a pártok erejét. Pedig — sajnos — azt tapasztalom, hogy az ugynevezet városi párttól eltekintve, amelynek fő programpontja, hogy a város ügyeinek intézéséből a pártpolitikát ki kell zárni, a többi pártok jelöltjeik összeállításánál többé-kevésbé politikai pártszempontokat tartottak szemük előtt, habár az u. n. keresztyén pártokról, melyekkel a városi párt együtt folytatja le a választási küzdelmet, loyalisan el kell ismernem, hogy a cooperatio lehetőségének érdekében nagyon is exponált tagjaiknak jelölésétől eltekintettek.

— Nem ismerve igy a küzdő politikai pártok, nevezetesen a függetlenségi Kossuth párt, a szociáldemokrata párt s a most alakult kisemberek pártjának szervezettségét és erejét, nagyon természetes, hogy a választás esélyeire nézve véleményt nem mondhatok.

— De talán a szerkesztő ur nem is annyira erre a véleményemre kiváncsi, mint inkább arra, hogy a város érdekében melyik lisztának a győzelmét tartom kivánatosnak?

— Erre a kérdésre már tudok határozott választ adni és pedig annál könnyebben, mert erre a kérdésre a válasz az én köztisztviselői mivoltomban és polgármesteri működésemben adva van.

— Természetesen annak a lisztának a győzelmét kivánom, amelynek tagjai magukénak vallják azt az általam felállitott principiumot, hogy a városháza közgyülési termében, tehát a városi ügyek intézéséből a pártpolitikát, mint irányitó szempontot ki kell zárni, — amely lisztának a tagjai másodszor nagyban és egészben helyezték az általam inauguralt és követett városfejlesztési politikát. Természetesen ez alatt nem értem azt, hogy engem tüzön-vizen át kövessenek, hogy minden általam felvetett ideát mérlegelés és megfontolás nélkül elfogadjanak. Gyarló ember vagyok; tévedhetek s tévedek is. A megértő, tárgyilagos kritikától tehát nemcsak hogy nem félek, de azt egyenesen kivánatosnak tartom az ő részükről is, hogy igy minden kérdésben lehetőleg a közérdeknek leginkább megfelelő megoldásra juthassunk.

— Ilyen mentalitás mellett azt tartottam volna célszerünek, hogy erre a részleges s anélkül sem hosszu időre szóló időközi választásra egységes lisztát állitsunk össze. — Belevettem volna abba a lisztába aránylagosan minden pártárnyalatnak a képviselőjét. Egy-két helyet juttattam volna még a szociáldemokratáknak is, hogy igy ha nem is döntő befolyáshoz, de legalább a kritika gyakorlásához hozzájuttassuk őket. Az emberek ugyanis más szemmel látják a dolgokat kivülről ha róluk, nélkülök döntenek, mint ha magok is részt vesznek a döntésben. Ez a törekvésem azonban a függetlenségi Kossuth párt és a szociáldemokrata párt elzárkózásán hajótörést szenvedett. Mind a kettő azt hiszi, hogy a saját lisztáját önállóan s a többi pártokkal szemben győzelemre fogja juttatni. Hogy jól számitanak-e? — pár nap mulva meglátjuk.

— Igy maradtak együtt cooperatiora a városi párt és a két keresztyén párt.

— Minthogy a két keresztyén párt megbizottai a közös értekezleten magokévá tették kifejezetten azt az álláspontot, hogy a városi ügyek intézéséből a pártpolitikát ki kell zárni s ennél csak a város közérdeke, a közjó lehet irányitó szempont: magától értedődik, hogy *a polgári pártok közös lisztájának a győzelmét kivánom s hogy ezt tartom a város érdekében fekvőnek.*

— Hiszem is, hogy a város józan közönsége nem dől be azoknak a jóhiszemüeknek alig nevezehető szólamoknak, amiktől hemzseg a Hegymegi Kiss Pál vezetése alatt álló függetlenségi pártnak most kezembe került kiáltványa, melyben egyebek közt ilyen kitételek foglaltaknak: „Követeljük a tiszta kéz rendszerét. A közéletben nem türjük még az árnyékát sem a panamáknak", — s a polgári pártok közös lisztáját győzelemre fogja vinni.

— Hát a mai városi tanács és a tanácsot támogató városi párt panamista s a város vagyona körül nem tiszta kézzel forog? No ezt talán még Hegymegi Kiss Pálék sem hiszik. A törvényhatósági bizottságban több mint egy féléven át bent voltak s nem emlékszem, hogy ez alatt az idő alatt csak egyetlen egy ilyen esetre is rámutattak volna. Tehát ezután várom az adatokat.

közül azt vegyük elő, amely a városnak, a város közönsége érdekeinek a legjobban megfelel, hanem azt, hogy egyik vagy másik politikai párt érdekeit melyik szolgálja jobban, akkor, eltekintve attól, hogy az ügyek ilyen módon való tárgyalása személyek egymás elleni harcává válik, az ügy érdemi része hátrányt szenved.

— A legutóbbi időközi törvényhatósági bizottsági választásnál is, mikor egyik felől szóba sem álltak velünk, vagy ultimátumokkal dolgoztak, a másik felől való együttmüködésnél az a cél lebegett szemünk előtt, hogy a pártpolitika félretételével kisértsük meg a város ügyeinek csak a város érdekeinek megfelelő módon, egymás felvilágositásával, egyetértőleg való előrevitelét.

— Ezt hangoztattuk azokon az értekezleteken, amelyeket a közgyülések előtt tartani szoktunk, ezt hangoztattuk mindnyájan, kivétel s párt állásra való tekintet nélkül.

— Hogy ezek a közóhajtásként jelentkező kivánságok mennyire váltak valóra, megmutatták az ez évben megtartott városi törvényhatósági bizottsági közgyülések.

— Tehát ez a kisérlet, mely az egyenes, minden szélsőségtől mentes, középuton való járást akarta biztositani, nem vált be, azt hiszem, hogy a minden szélsőségtől mentes többi polgári pártoknak összefogása most ezt a célt meg fogja valósitani.

— Nem a kritika elhallgattatásáról van szó, hanem a város tanácskozótermében a tárgyilagos kritikának minden pártpolitika elhallgattatásával való meghonositásáról.

— Ez mindnyájunknak érdeke, a legszegényebb igények közt élő debreceni polgárnak is életszükségletéhez tartozik, hogy legyen itt jó közigazgatás, legyen itt jólét, megelégedés, egymás megbecsülése, amit nem pártpolitikai kérdések napirenden tartásával, hanem összefogással, közös munkával és egymás megértésével lehet elérni.

— Ezért szeretném én, ha az egye-

Nagy József nyug. min. tanácsos nyilatkozata

— Előre bocsátom, hogy ha tőlem függött volna ez az időközi választás, nem lett volna megtartva. Mert akkor, amikor egy pár hónap alatt az uj községi törvény életbe lép, — amikor is szükségképpen az ezen uj törvényben lefektetett rendelkezéseknek megfelelőleg a törvényhatósági bizottságok is egészen ujra szervezendők, most, egy pár hónapi időre az általános választó-jog alkalmazása mellett, a választásokkal járó izgalmaknak kitenni a város lakosságát, igazán nem volt érdemes.

— Na, de a törvényes rendelkezések fennállanak, azokat végre kell hajtani, tehát válasszunk!

— A nagy kérdés azonban az, hogy kit, illetőleg kiket válasszunk Debrecen törvényhatósági bizottságába.

— Mindig az volt az elvem és mindig ennek az elv érvényesülésének szolgálatában állottam, hogy a városházára, a városi ügyek intézésébe a pártpolitikát bevinni nem szabad, mert ha a városi ügyek intézésénél nem objektiv szempontok vezetnek és nem azt nézzük, hogy a lehető utak, módok, eszközök és eljárások

A legrégibb kézimunka üzlet
Debrecenben
BENYÁTS EMIL
kézimunka üzlete, előnyomdája
Főtér, Tisza-palota.
Dus választék: Smyrna, nordisch, berliner stb. pamutokban. --- Teljes árnyalatok! --- Gobelin, Kelim munkák dus választékban.

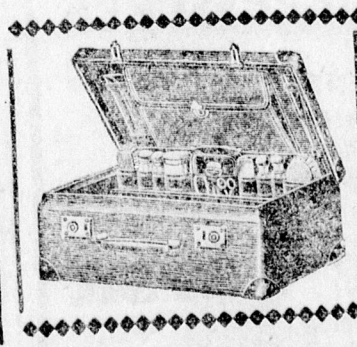

Alkalmi ajándéktárgyak.
Bőrdiszmü és Bőrönáruházban
Piac ucca 69.

BOR kitünő zamatu P 1.28
literenként
Erdődy vendéglőjében
SZECHENYI-U. 19.

Müsoros, táncos nagy Szilveszter-est az Arany Bika dísztermében.
A legszebb, legszórakoztatóbb, legolcsóbb szilveszteri mulatság

sült polgári pártok jelöltjei kerülnének ki győztesen a f. hó 27-iki választáson az urnákból.

— Azt hiszem — jól felfogott érdekében meg is érti ezt Debrecen város választó közönsége és az egyesült polgári pártok jelöltjeire adja le szavazatát.

Sz. Kun Béla nyilatkozata

Sz. Kun Béla dr., felsőházi tag, egyetemi tanár, kérdésünkre a következőket mondta:

— Nagyon szerettem volna, ha ez alkalommal a nagyobb választási izgalmak elkerülhetők lettek volna s mindazok a polgárok, akik a forradalmi kormánnyal szemben állnak, pártkülönbség nélkül azonos lisztában állapodtak volna meg. Hiszen ennek a választásnak az eredménye semmi esetre sem ingathatja meg a városi párt jelentős többségi helyzetét; viszont ellenzékre szükség van s a város vezetése elbirja a legszigorubb birálatot, ha csak az nem nélkülözi a tárgyilagosságot. Sajnálom, hogy az általános megegyezés nem sikerült; ugy látszik, hogy még mindig nem jutottak mindenütt odáig, hogy legalább egymás tisztes törekvésében és jó szándékában ne kételkedjünk.

— Annak, hogy a megegyezés csak részben sikerült, annyiban előnye is van, hogy a táborok igy kevésbbé heterogén képet mutatnak. Az a tábor, mely az „egyesült polgári pártok“ lisztájával jön s mely az ország gyülési képviselőválasztásnál teljesen szoros összetétellel, óriási többséggel győzött, a nyugodt és egyenletes fejlődést kivánó lakosság tulnyomó nagy többségét egyesiti s éppen azért győzelme minden vonalon bizonyosnak látszik. A törzsökös polgárság különösen nagy egyetértéssel áll ebbe a táborba, a város vezetősége s első sorban Magoss György dr. polgármester iránti teljes bizalommal.

— Meg vagyok győződve arról, miszerint az egyesült polgári pártok jelöltjeinek a törvényhatósági bizottságba beválasztása a városra nézve nyereség lesz és a lakosság minden rétegének egyaránt javát akaró, a lehetőségekkel számot vető, de a folytonos haladást biztositó munka egyet értő végzését biztositja.

A városi párt és a vele egyesült pártok listája a városi választásra

I. kerület (Csapó utca) választ 3 tagot: dr. Bessenyei Lajos, dr. Dávid Géza, Sápi István.

II. kerület (Péterfia) választ 1 tagot: dr. Szücs Géza.

III. kerület (Hatvan utca) választ 2 tagot: dr. Brokes Győző, Gál Samu.

IV. kerület (Piac utca) választ 1 tagot: Rickl Antal.

V. kerület (Varga utca): nem választ.

VI. kerület (Kossuth utca) választ 6 tagot: Balás Károly, Kardos Gyula, dr. Láng Nándor, Mellan Márton, P. Nagy Zoltán, Veréb Lajos.

VII. kerület (Külsőség) választ 12 tagot: Balogh István (Hatvan utca), dr. Ecsedi István, ifj. dr. Magoss György és Nagy Sándor (Kossuth utca), Ory István, Pásztor Ferenc, Piszkay Árpád, Polgári István, Polgári Miklós, Serly Gusztáv, dr. Tóth Lajos, dr. Varga Kálmán.

Tudnivalók a választásról

A szavazás a megjelent hirdetmények szerinti helyeken, reggel 9 órakor kezdődik és délután 4 órakor végződik. A kitüzött időn tul szavazatokat nem fogadnak el, tehát aki szavazni akar, ez időn belül gyakorolja jogait.

Minden választó kapott szavazóigazolványt, amelyen fel van tüntetve a szavazó-helyiség is. A szavazás szavazó-lapok által történik, melyet összehajtva kell átadni, igy tehát a szavazás titkos.

Az egyesült polgári pártok: a városi párt, kereszt. gazdasági párt és szociális községi párt, iparos párt központi irodája a városháza pincéjében: a Márkus sörcsarnokban van.

A debreceni Ipartestület karácsonyi segéd és tanonc munka kiállítása

Ma dé'előtt 9 órakor nyilik meg ünnepélyes keretek között a kiállitás

A Debreceni Ipartestület az iparos segédek és tanoncok ipari előhaladásának bemuthatása céljából, — mint már közöltük, — ismételten megrendezte a karácsonyi segéd- és tanoncmunka kiállitást. Ezzel az Ipartestület alkalmat kivánt nyujtani a segédeknek és tanoncoknak, hogy szorgalmukról, ipari tudásukról, izlésükről és ötletességükről a nyilvánosság előtt számot adhassanak. Az akció teljes sikerrel járt, amennyiben több száz kiállitó részéről cca ezer tárgy fog a kiállitáson szerepelni. A közönség tehát szebbnél szebb, izlésesebbnél izlésesebb dolgokat fog láthatni.

A kiállitás vásárral lesz kapcsolatos és igy a tárgyakat meg is lehet venni. A rendezőség mindent elkövet, hogy a kiállitás nivója az átlagot meghaladja s oly élvezetet nyujtson a látogatónak, amely nemcsak látványosság, de szórakozás számba is megy.

A kiállitás a Burgondia uteai Iparostanonciskola torna-, földszinti és emeleti helyiségeiben lesz. A termek kellemesen fütve vannak.

Az ünnepélyes megnyitás ma, azaz vasárnap reggel 9 órakor lesz, a meghivott és érdeklődő közönség jelenlétében. Az Iparos Dalegylet megnyitó éneke után Varjassy Imre ipartestületi elnök fogja üdvözölni a megnyitásra egybegyült közönséget s fogja vázolni a kiállitás célját, majd utána a kiállitást megnyitja és rendeltetésének átadja. A közönség tehát a kiállitást 9 óra után megtekintheti.

A kiállitás és vásár tart, — az előre látható nagy érdeklődés miatt, — egészen január 1-ig bezárólag. A rendezőség a belépő jegyek árát minimális összegben állapitotta meg, — ugy, hogy bárki minden megterheltetés nélkül megtekintheti a kiállitást.

A rendező bizottság kéri a nagyközönséget, hogy vegye pártfogásába a segédek és tanoncok munkakiállitását, eszközöljenek a kiállitott tárgyakból vásárlást, annál is inkább, mert a kiállitott tárgyak nem drágák és amellett elsőrendü kikészitésüek is.

Egy debreceni fiatalember sikere Lipcsében

Szentpéteri Kun István kitüntetéssel végezte a nyomdászati főiskola tanfolyamát

Szentpéteri Kun István, Kun Béla egyetemi tanár, főrendiházi tag fia, aki — mint köztudomásu — a lipcsei német nyomdászati főiskolában folytatta tanulmányait, tegnap hazaérkezett Debrecenbe és magával hozta a nemzetközi hirü intézet érdekes diplomáját.

Ez az intézet Európában jóformán egyedülálló a maga nemében és igen csekély számu, évi 60 hallgatót enged be falai közzé. A világ minden részéből versenyeznek a tanulni vágyó fiatalok, hogy felvétessék magukat.

Szentpéteri Kun István a két éves tanfolyamot kitüntetéssel végezte, a melynek értékét emeli az is, hogy Magyarországon ilyen iskolát — tudomásunk szerint, még egy ember végzett: Kner Izidor, gyomai hires nyomdatulajdonos és könyvkiadó fia Kner Gyula.

Hir szerint szentpéteri Kun István a debreceni városi nyomdától meghivást kapott, hogy fontos állást foglaljon el, de Kun István vonakodik azt elfogadni, mert Berlinből kedvezőbb ajánlatot kapott egy nagy könyvkiadó cégtől.

Karácsonyra
szenzációs ujdonságok érkeztek, megtekinthetők vételkényszer nélkül
Berzéki fotobőrze
Piac ucca 38.
Bent az udvarban.

Csak fővárosi üzletekben látható
legujabb báli különlegességek
u. m.
szines fém brokátok,
georgette velourok,
velour chitonok
nagy választékban raktárra érkeztek
Bosznay J. és Társa
divatházába
Kossuth ucca 5 szám
Crépe de chinek, még soha nem látott választékban
Feltünően olcsó árak!

Szilveszter-est az Arany Bika disztermében

Számtalan szórakoztató látványossággal, tréfával és versenyekkel füszerezett müsoros szilveszteri táncmulatságot rendeznek az Arany Bika disztermében. A pompázó gazdag müsor után hajnalig tartó tánc lesz, amelyen két zenekar fog muzsikálni. Felvonulások, dijak kitüzése, tombola, szünet nélkül vidám hangulatban fogja tartani a közönséget. Ez lesz ez estén Debrecen legnagyobb szilveszterestje, amely tarka-barka programjával magához kell, hogy vozzon fiatalt öreget egyaránt. A helyárak mérsékeltek.

Megnyilt az Angol Királynő uj étterme

Az Angol Királynő vendéglő udvarán kora ősztől kezdve nagy volt a sürgés-forgás: készült az uj Angol Királynő étterem, vendéglő.

Hónapok nagy és nehéz munkája befejeződött s az Angol Királynő étterem visszaköltözködött oda, ahol régen volt, s amit csak rövid pár évre hagyott el.

De ha egy királynő pár évre elhagyja székhelyét, mikor visszatér a régi otthont kitatarozzák, felujitják, fényesebbé, melegebbé, kedvesebbé teszik.

Igy történt az Angol Királynővel is. Ha belépünk az uj étterembe, szemünk káprázik a sok szépségtől: ragyog, fényes, előkelő itt minden, anélkül azonban, hogy hideg lenne. A régi, öreg falakon uj gálaruha feszül: remek ivoir szerü lamperia, enyhe szelid kék tapéta. A mennyezetről egy sereg csillár szikrázva szórja a fényt, asztalok, székek, teritők, evőeszközök, szőnyeg, minden, minden uj — egyszóval az Angol Királynő méltó residenciába vonult be.

Az étteremből nyilik — melytől csiszolt üvegfal választja el — a pompázatosan szép fehér terem. — Egymagában olyan látványosság, hogy karácsonyra a legszebb látnivaló.

Csak egy maradt a régi: az Angol Királynő kitünő konyhája és még jobb, minden but felejtő itala, mely jókhoz Rácz Jancsi huzza a kesergőt.

Németh Nándor, az öreg, Budapestre elszármazott Németh András bácsainak a fia, hatalmas áldozattal épittette át az uj éttermet, mely az uj köntösben megifjodva s az ifjuságban, ujságban ropogva Debrecen legszebb éttermévé rukkolt elő.

Igy várja most régi s bizonyára erősen megszaporodó vendégeit nagy vigasságokra a szépséges leányzó, s az Angol Királynő étterme. — Érdemes megnézni.

Aktatáska tehénbőrből 10 Pengő. Kizárólag a készitőnél
Feuerman, bőröndös
Piac ucca 44.

Karácsonyi ajándékok
legolcsóbb árban a 34 év óta fennálló
Kurián Gyula
órás és ékszerésznél kaphatók
Ferenc József ut 42. sz.
Pannónia szálloda alatt.

Milyen idő várható ?

Budapest, december. 23. A Meteorológia Intézet jelenti: A nyugati nagy depresszió meggyengült s a Balti tenger felé vette útját, miközben a másodlagos képződmény Olaszország felett kifejlődött. Hazánkban már jórészt a fagypont fölé emelkedett a hőmérséklet. A csapadék eső alakjában jelentkezett és mennyisége egyes helyeken a 10 milimétert meghaladta.

Időjóslás: Változékony idő, sok-nelyütt csapadékkal és jobbára fagypont feletti hőmérséklettel.

A városi muzeum művészeti gyarapodása

A városi muzeum tuolsó napjait eli a régi házban, ahol egykor Csokonai Vitéz Mihály bölcsője ringott, amelyet épen e nevezetes hely iránt tartozó kegyeletből vásárolt meg Debrecen város közönsége. A jövő év elején a városi muzeum összes gyüjteményei átköltöznek a Déri-muzeum pompás uj palotájába. Hogy a gyönyörü uj keretet méltó anyaggal tölthesse meg a városi muzeum is: a fenntartó hatóság és vezetőség, a közönség melég érdeklődésétől támogatva uj meg uj szerzésekkel gyarapitja az intézet gyüjteményeit. Különösen a szépmüvészeti csoport mutathat fel örvendetes szaporodást. Dr *Déri Miksa* mérnök, b. e. Déri Frigyes Meránóban lakó testvére — Nádler Róbert hatalmas vásznát, amely a budai régi királyi palotát és a várkerti bazárokat ábrázolja, ajándékozta a muzeumnak. — Az osztrák kormány dicséretére legyen mondva, a bécsi Collegium Hungaricum igazgatójának közben járására, elengedte az értékes festmény után járó kiviteli dijat. — *Kassai* Nándor budapesti festőmüvész, a debreceni Kossuth-utcai ref templomot ábrázoló vizfestményével, a debreceni római kath. egyház tanács pedig a renoválás előtti templom rézkarcával (Bánszky T. müve) ajándékozta meg muzeumunkat. A városi tanács a sokáig Debrecenben élt *Bors* Károly olajfestésü képét vásárolta meg a muzeum helyi müvészetet képviselő csoportja számára. Mig a muzeum igazgatósága a debreceni születésü *Gaál* Ferenc festőmüvész sikerült genre-képét vette meg. A fiatal müvész a szolnoki müvésztelepen kezdte bontogatni szárnyait, mint annak ösztöndijas növendéke. Közvetlenül tanulmányozhatta München, Páris és Olaszország müvészetét. Megnyerte a Lipótvárosi Kaszinó diját és Halmos Izor zsáner diját. Iskoláit pedig a debreceni ref. kollégiumban végezte. — Néhai özv. *Legányi* Gyuláné szül. Némethi Emma pedig végrendeletében Böhm Pál olajfestésü tájképét hagyományozta a muzeumnak.

A városi muzeum karácsony első napján zárva lesz. Második napján hétfőn délelőtt és délután 9—12 és 2—4 óra közt belépő-dij nélkül megtekinthető.

TELL VILMOS
a valódi
sveici-
dobozos ementhali
SAJT
világhirü.

Bethlen miniszterelnök cikke a nemzeti függetlenségről és a királykérdésről

Budapest, dec. 24. Gróf Bethlen István miniszterelnök egyik pesti lapban cikket irt a bel- és külpolitikai helyzetről. A miniszterelnök cikkében a többi között ezeket irja:

Az 1927. évben lépett át a magyar nemzet a világháboru és a polgárháboru megpróbáltatásai után kialakult kényszerü törvényhozásból egy magasabb közjogi rendbe és alakitotta át parlamentjét nemzetgyülésből kétkamarás országgyüléssé. A mult évben Kossuth Lajos nevének állitott emléket és ujjászületését ünnepelte meg az országgyülés. Kossuth a nemzeti függetlenség, a magyar *öncéluság* gondolatáért küzdött. Formailag már ennek birtokában vagyunk, hogy azonban meg is tarthassuk, ahoz nemcsak gazdasági, pénzügyi, szociális és közmüveltségi, de megfelelő szilárd és modern közjogi berendezésre is szükség van.

Én azt hiszem, hogy *ez a kétkamarás országgyülés a magyar nemzet függetlenségének megingathatlan bástyája lesz. A magyar kérdés európai kérdés kezd lenni* és most már kénytelenek tudomásul venni ezt a kérdést azok is, akik azt hitték, hogy elhallgatással a történelmi tényeket is meg lehet semisiteni.

Bizonyos, hogy a magyar sors meg fogja nyerni a maga csatáját. Magyarország belső és külső politikájának határozott irányvonalait már lefektette. A belső feladatok megoldásában irányadó *csak az lehet, hogy féltő gonddal őrködjék nemzeti függetlensége felett.*

A második feladat, amely külpolitikánkat determinálja az, hogy Magyarország visszaszerezze a Duna völgyében az őt megillető szerepet, tehát a nemzeti függetlenség és nemzeti feltámadást. *A királykérdés is csak e két kardinális tétel alapján oldható meg közmegnyugvásra Magyarország érdekei szerint.*

„A Mennyországba a Jézuskának"

Két kis árva gyermek levele Horthy kormányzó feleségéhez

A kormányzóné gazdagon megajándékozta a gyermeket

Budapest, december 24. A m. kir. posta levélkezelő osztályában a napokban a következő, ceruzával cimzett levélre akadtak:

A Mennyországba, a Jézuskának!

A cimzés alatt kék ceruzával irva ez állott: „Horthy Miklós kormányzó őfőméltóságának!"

A levelet a posta természetesen nem tudta eljuttatni a mennybéli cimre s igy a második cimre adta le: Magyarország kormányzója kabinetirodájába. A kormányzó kabinetirodájában felbontották a levelet, amelyben szószerint ezeket irja a levél küldője:

„Kedves Jézuska! Én és Évi szeretnénk egy egyforma sapkát, egy hosszulábu rongybabát, egy szép mesekönyvet, irkát, kis tollat. Mi ketten vagyunk testvérek s a papa meghalt. Mióta a papa meghalt, azóta olyan keveset hoz a Jézuska. Aranykakas utca 150. ajtó 2. Pilár Évi és Bözsi."

A kabinetirodában a két kis leánynak Jézuskához irt levelét annak rendje és módja szerint kezelték és a megadott cimen érdeklődtek, ki is ez az Évi és Bözsi. Rövidesen megtudták, hogy a levélben megirtak megfelelnek a valóságnak. A levelet Pilár Erzsébet 9 éves leányka irta, aki a Fehérsas-téri elemi iskola III. osztályának növendéke; huga, a levél másik aláirója: Évi pedig 6 éves és ugyanebben az iskolában az első osztályba jár. Igaz volt az is, hogy a Jézuska keveset hozott, mióta a papa meghalt, mert a kis Bözsinek és Évinek még öt testvére várta odahaza a Jézuska adományát, amit bizony a szobafestő papa halála óta nehezen tudott kieszközölni a sok gonddal küzdő özvegy édes anyjuk.

Ennek megállapitása után a kormányzó ur őfőméltósága és felesége, aki Évi és Bözsi leveléről már előzetesen informáltatta magát, Morlin Adorján dr., kabinetirodai osztálytanácsos utján ma délben magukhoz rendelték a két kis leányt az Aranykas utcából és a főcimzett: a Jézuska nevében átadták nekik mindazokat a dolgokat, amelyeket a gyermekek a levélben magunak kivántak és ezen kivül is gazdagon megajándékozták a két kis leányt, akiknek levélkéje, ha nem is közvetlenül, de közvetve mégis csak elérkezett arra a helyre, ahol a szivek boldogsága és megelégedettsége felett mindenkor örködnek.

„Liliom" finom szálu P 1.78
„Liliom" különlegesség P 1.88
Damast grádli legfinomabb 2.58
Papian lepedő 180 széles P 3.88
a
Béke Aruházban
SZENT ANNA-U. 2.

Özv. Kómáromné
hölgyfodrászterme
Arany Bika bérház, József kir. h.-u. 3
hajvágás, hajfestés
a legujabb párisi divat szerint.

Minden kereskedő, iparos jannári üzleti könyvek vezetésére van kötelezve
„Könyvviteli Szakiroda"
TELEFON 5-18 KANDIA UCCA 4/b TELEFON 5-18
könyvelését legolcsóbban elvégzi, irásmunkáit, levelezését és összes adó, betegsegélyző, forgalmi adó, fényüzési adó és adófellebbezési ügyeiben dijmentesen eljár, restanciákat feldolgoz, társas e számo ásokat elkészit és könyveléseket felülvizsgál.

Vigest a Népházban

A Népházi (volt Demke palota) vigesték karácsonyi műsora ugy van összeállitva, hogy a közönség a művészi szórakozás mellett ki ne fogyjon a kacagásból. Igazi ünnepi műsor. Teljesen uj, jobbnál-jobb számokkal, mely bőséges ellenértéket nyújt a jótékonycélra hozandó csekély áldozatért.

Rózsa Lenke városszerte híres magyar szóló táncszáma, amelyet Liszt II rapszódiájára táncol, Simon István a kiváló baritonista operaáriái, Marton Alice, Hoór Tempis Erzsébet kiváló tanitványának müdalai, Reider Böske és Árvay László táncos duettje, Rásó Ernő kitünő uj kupléi kimagasló számai a műsornak. E művészi magánszámok között pedig nagyszerü tréfák, vigjelenetek gondoskodnak a közönség jóhangulatáról.

Jegyelővétel a Kossuth ucca 58. sz. alatti trafikban, hol a részletes műsor is megtekinthető, vasárnap délelőtt 11 óráig és hétfőn délután 2 óráig. — A Vigesti pénztárnyitás előadások napján este 7 órakor. Helyárak: zsölye 1 pengő, I. r. ülőhely 80 fillér, II. 60 fillér, III. rendü ülőhely 40 fillér.

A Nyiregyházi Dalegylet debreceni szereplése

Január 7-én énekel a Zenedében

Több oldalról megnyilvánult egyöntetü kivánságnak engedve a Városi Dalegylet vezetősége, egy hangverseny megrendezését határozta el. A hangverseny január hó 7-én, a Zenede hangverseny termében kerül lebonyolitásra. A vendéglátó és rendező dalárdán kivül közreműködik a Nyiregyházi Városi Dalegylet, amely nálunk még nem szerepelt, de annál inkább az Alföld északi nagyobb városaiban. Legutóbb Szegeden kellettek a nyiregyháziak mély tó feltünést, ahol a nehéz müdal-csoportban, száznál több versenyző dalkar között is tisztességesen állták a legkomolyabb birálatot. Debreceni szereplésükkor Farkas Nándornak több, teljesen modern dallamszövésü darabját éneklik, köztük a „Repülj fehér galamb" kezdetü nagyobbszabásu kompozicióját, amely a háromnapos országos versenynek is egyik legszivesebben hallgatot kórusdarabja volt.

A Debreceni Városi dalegylet hatvan tagu együttese ugyancsak Farkas N.-nak, „Az éji viharhoz" cimü okiginalisan thematizált rapszodikus vonalvezetésü, hatalmas kórusát fogja előadni.

A nyiregyháziak fogadtatása január hó 7-én, este háromnegyed 6 órakor lesz a nagyállomáson. A dalárdát valószinüleg elkiséri Debrecenbe dr. *Benes* Kálmán polgármester is.

A Tiszti Kaszinó Szilveszterestélyére

A debreceni Tiszti Kaszinó vezetősége folyó évi december hó 31-én a Tiszti Kaszinó dísztermében, Szilveszterestélyt rendez. Az estély 9 órakor kezdődik. Éjjel 1 óráig tánc lesz, azután egy rövid, kacagtató mozielőadás következik. A mozielőadás után veszi kezdetét a tombola. A Tiszti Kaszinó vezetősége anyagi áldozatot nem kiméive számos értékes és praktikus tombola nyeremény tárgyat szerzett be. Egy-egy tombolajegy ára 1—1 pengő lesz.

Belépődíj az estélyre nincs. A ruha-

JÓKAI ÉS A HORTOBÁGY*)

Irta: Móricz Pál

Jókai Mór az ő bűbájos magyar írásaiban szüntelenül foglalkozott az ősi Debrecennel, az ősi Debrecennek eredeti kalvinista magyar népével. Jókainak már a török világból írott regényeiben, elbeszéléseiben különös őserőktől, őserényektől, összépségektől kincsesen emelkedik elénk a délibábos debreceni pusztavidék, ez a szívós, kemény debreceni faj. Történetük viharos, setét századok hullámtörései között világítótoronyként ragyog és vezérli a tévedezőket. Ezek a remek fajtájú debreceniek az országpusztító tűzveszedelmek pernyéje alól, a nemzeti életet századokon át fullasztó vérhullámokból mindig új erőre kapva keltek ki. Nem csodálom Jókait, hogy ez ősmagyar jellemerőnek, ennyi ősmagyar eredetiségnek a harmatozó friss, mély forrásából élete végéig folyton merítgetett. „Egetvívó asszony" regényében a kuruckorbeli Debrecen elevenedik meg. A kollégiumi diákság kiváltképpen kedves tárgya érdeklődésének. A „Mégis mozog a föld" lapjain aranyhimzeteket sző az öreg kollégium rajongóiról. „A kis királyok"-ban is szerepel Debrecen és a debreceni diákság. A református papok, a szinmagyar egyházuk iránt oly áldozatosan lelkes világi urak — kurátor uraimék! — a kupeckedő, gazdálkodó és ősi eredetű iparokat üző polgárság karakán magyar alakjai mesterileg megelevenednek a kétágú kupakos „Nagytemplom" és az öreg óriáskollégium kalvinistásan szilárd határjelző képével. Avagy egyszer ki nem derengett a „debreceni lunátikus" csinyjein?... Az ördöngős Hafvani professzorról írt Jókai. „A legvitézebb magyar huszár," Simonyi óbester élettörténetébe is belevette Debrecent. Azt a honvédiák tűzérhadnagyot sem mellőzte el, aki ágyujával 1849-ben, az emlékezetes debreceni csata napján a nyeregből kilőtte az orosz tábornokot... A nagy íróművész páratlan szeretete, minden magyar szépséget és eredetiséget meglátó érdeklődése a Hortobágy-puszta felett sem suhant keresztül közömbösen... Hiszen a Hortobágy a Jókai idejében még inkább olyan volt nehány halmával, nádas locsogó vizével, mint Keletről ide átvarázsolt utolsó áldozati-helye az ősmagyarok ragyogó napsugaras Egyistenének... Jókai aranybetűs debreceni irásaiért már rég megérdemelte a külön éreszobrot a debreceniektől... Nem feledkezett meg a Hortobágyról sem. Egyik bájolítóan üde, keletiesen fénylő könyvét: „Sárga rózsa" című regényét éppen, egyedül a hortobágyi oltáron trónoló magyaristennek áldozta.

Amikor Jókai az 1880-as években a Hortobágyon járt, még szívósan tartotta magát, szívósan küzdött a puszta érintetlen szüzességéért a jellemzetes debreceni cívis felfogás... Az ötven, hatvan év előtti debreceni cívis-gazdák azzal tartották: „Minek a Hortobágyra fát ültetni, hiszen az Isten adott éppen eleget a homoki erdőkbe. Van elég fa a tanyák körül is: varjúfészeknek, verébtanyáknak, ahonnét a tarkavarjú, meg a szarka a kisesirkét, kisnyulat lesekedve lopogatják..." Bár, egyébként értelmes, okos magyar emberekből állott az úgynevezett „gazdasági bizottmány," úgy kellett kierőszakolni hosszas rábeszéléssel, hogy a hortobágyi pusztán, a Máta-telken (a mai tiszti lakások helyén) az 1857-ik esztendőben Laky Lajos gazdasági szenátor és Dely Mátyás hortobágyi állatorvos — mindhatdőcskét ültethessenek... A másik ákácost az 1858-ik esztendőben az ősi tősgyökeres cívis-származású Harsányi Gábor erdőszeti szenátor ültette, de amikor megfakadtak a ni — saját kezeikkel kis ákácos erfák, az erdőszeti szenátornak János és István nevű öccsei minden ákácfácskát feljebb húzgáltak a földből.

— Talán majd így hamarébb megnőnek? — mondották kaján kedvvel a puszta síkját ősérzésükben határtalanul imádó debreceniek. Azon a negyvenkétezer katasztrális hold pusztai legelőn bizony a Jókai ottjártakor is még kevés ákácfa virágzott. A Hortobágyfolyó partján korhadoztak odvas fűzek. A pusztult vízimalomnál dacolt néhány sokszázados öreg tölgyfa. A kútgémek, kútágasok, nádkunyhók jelezték a pusztán szójjelszórt pásztortanyákat. Dely Mátyás hortobágyi állatorvos, a Jókai ifjabbkori ismerőse, 1856-tól 1879-ig viaskodott cívis-gazda komáival és a gazdasági bizottmánnyal, mire végül ráhajlottak kérésére és az orvosi lakás előtt körülkerítettek léccel egy kis területet. A hortobágyi orvos ennek a „kiskertnek a szüzföldjébe ültette a puszta első gyümölcsfáit. A virágágyak mellé nehány tő nemes rózsafát is beásott. Csodálatosképpen az egyik rózsafa éppen akkor bontotta az édesillatú legelső, egyetlen rózsáját, amikor Jókai a Hortobágyra érkezett.

Azidőben vasútja még nem volt a Hortobágynak. A lovas-hajdú nyeregben hozta az örömhír-levelet. Jókai: Róza leányával és vőjével: Feszty Árpád festőművésszel érkezett meg a városházi urak kíséretében. Az ebédnél Dely intézte a felszolgálást; majd kedves ötlete támadt. Kocsira pattant, hazulról elhozta pusztai házatájékának legkedvesebb kincsét, a gyengéden illatozó, halaványszép hortobágyi rózsabimbót. Fejér gyolcsba takargatta s egy virágos tányérról úgy kínálta fel a meglepődött Fesztynének. — Ha puszta, hát legyik puszta! — A rézszinareú hortobágyi óriásnak ellágyult a hangja, könnyharmat szállott az eleven szemére, amikor a költő és családjánál elbeszélte a hortobágyi ákácfák ültetésének és a hortobágyi kis első rózsabimbó eredésének viszontagságos történetét... Fesztyné meghatódottan tűzte szíve tájára a hortobágyi kisrózsát azzal, hogy: „habár a kisvirág el is hervad, szíve nem változik meg soha az orvos, a puszta és népe iránt." A meghatottságtól Jókainak is rózsapiros lett az arca. Valami kedves, kedves szavakat már akkor is mondott „a puszta első rózsájáról," de csodás képzeletében talán akkor pattant ki a csirája a későbbi híres hortobágyi regényében megörökített „Sárga rózsa"-nak?!...

Jókaiék Dely kalauzolásával széltében, hosszant végigkocsikázták a pusztát. A költő az ősmagyar puszta különleges természeti szépségein ekkor bájolódott el — talán — legelőször? A pásztorokkal is parolázott, beszélt gyönyörittasan. E pusztai nép életéről, szokásairól, történeteiről akkor is csak Dely Mátyás tudott a legtöbbet... És a tomboló ménesek aranyszőrű paripáinak felvonulásán, a bőgvefohászkodó hófehér gulya mélabús, őskeleties hangulatú hajnali ébredésán, a birkanyájak éjszakai, kísérteties néma kullogásán a szent áhitattal szemlélődő költő királynak lelke megtelt, mint a lépesméz sejtjei, édes, drága hortobágyi képekkel, varázsos színekkel, az ősmagyar áldozások igéző szavaira emlékeztető csodálatos magyar pusztai hangokkal... Feszty Árpádot is annyira elbűvölte a Hortobágy, hogy napokon át rajzolgatta a királyi vérként komoly, méltóságos pásztor-alakokat... A jászapáti nagy festőmester: Vágó Pállal együtt alkotott világhíres Feszty — „A magyarok bejövetele" — körképén máig láthatók a tiszta szép hortobágyi magyar pásztoralakok hasonmásai...

Jókai még ezentúl is megfordult Debrecenben, a Hortobágyon is... egy ilyen debreceni látogatása alkalmával behivatta Dely Mátyást a pusztáról. A Hortobágy felől érdeklődött, beszélgetett vele, majd mikor elköszöntek, egy csomagot adott a kezébe.

— Ez a tied! — mondotta a költő. — De csak otthon bontsd fel! — A nagy írónak „Lélekidomár" regénye volt a csomagban. A könyv belső, első üres lapjára ezt irta a költő: „Ez az egyik legsikerültebb munkám. Annak az életéhez illő, akinek emlékül adom... Dely Mátyás állatorvosnak Jókai Mór."

*) Mutatványunk a szerzőnek „Hortobágyi Legendák" című most megjelent művéből.

Csomós János uram!

Megérdemli, hogy meguramozzuk... no de kezdjük az elején.

Mikor még Debrecennek mind a 12 szőlőskertje csak bortermelő hely volt és nem lakó telep és város-rész, mint most látjuk: a debreceni szőlőmunkás embert megbecsülték, szerették, sőt némelyik egy-egy családnál évtizedekig szolgálván, családtagnak tekintették. Mert jó lehete, hogy Debrecen területén több szőlő ültetvény van a régi tizenkét kert szőlő területénél, mégis a debreceni ember mint szőlőmunkás nem számottevő tényező. A debreceni szőlőtelepek tulnyomólag vidéki munkásokat alkalmaznak, akik olcsóbb napszám mellett szívesen szegődnek el ide. Bizonyos, hogy olcsóbb bérért dolgoznak, mint az idevaló, de, hogy jobban is, — máslapra tartozik.

Csomós János szőlőmunkás, vagyis vincellér volt a régebbi időben, még pedig a javából való vincelér. Szép szál, ritka egyenes tartással és magas termettel megáldva. Még 80 éves korában is olyan egyenesen járt, hogy öröm volt nézni.

Soha embert nem hallottam a szőlőről, anak munkájáról nagyobb szeretettel, lelkesedésel beszélni, mint őtet. — Valósággal imádta a borttermelő növényt. Pedig — ez volt a csudálatos — soha semmiféle szeszes italt nem ivott világéletében.

Gyakran elmesélte, hogy mig a peronospora és más egyébb szőlőnyavalyák nem uralkodtak, a szőlő kevés munkával és jól fizetett, de azóta, hogy ezek a betegségek meglepték, az ember elkövet a szőlővel mindent, még sem terem.

Csomós János nyárban szőlőmunkás, télben pedig a vasutnak, vagy ötven éven keresztül, egyezményes tüzifa és szén lerakató vállakozója volt. Mikor 81 éves korában meghalt, akkor is a vasut szolgálatában állott.

Tipikus debreceni ember volt. Mint egyszerü kétkézi munkás kereste a maga és nagyszámu családja részére a mindennapi szükségletet, teljesen szegény lévén, az-az semmiféle vagyonnal nem rendelkezett, mégis ha vasárnap kiöltözködött, felvette a mondva csinált fekete magyar ruháját, ahoz való kemény száru vikszos csizmáját, zsebében arany órával, szájában tajték pipával, vagy virzsina szivarral: jómódu gazdálkodó kinézéssel birt. Aki nem ismerte, nemzetes urnak szólitotta.

Vallásos ember lévén, a templomba járást semmi pénzért el nem mulasztotta.

Beszédét az egyszerü, de megkapt életbölcsességtől, tnülságos volt hallgatni, pedig irás és olvasási tudományos csak a neve aláirásáig terjedt. És ez az egyszerü ember, egy kis pénzt összerakván, elvitte családját Fiumébe, azért hogy megmutassa nekik a tengert.

Magános óráimban, a mult időkre való emlékezéseim közepette, sokszor előmbe tünik, markáns egyéniségé és debreceni magyarsága. Ő reá igazán illett a „Hármas kistükör" a debreceni ember jellemző irása. Derékség, valódiság tekintetében a debrecenieknek, a mi régi ősapáink hüséges példányai és maradékai.

Csomós János uram, — most mondom meg, hogy miért nevezlem uramnak — egyszerü, minden jelesebb tulajdonság nélkül való alakját azért elevenitem fel, hogy rámutassak arra a nagy ellentétre, amely közte és a jelenlegi emberek között van. — Ő szegény alacsony, napszámos sorban levő ember, tudott elégedett lenni, sőt értelmességével, külső megjelenésével imponált is. Ilyen volt az igazi magyar ember, mig meg nem rontotta a szocializmus és a többi izmus.

Kövér Gyula.

Hivja fel az
5-18-at
könyvelője azonnal rendelkezésére áll!

Karácsonyi ajándékok
legolcsóbb árban a 34 év óta fennálló
Kurián Gyula
órás és ékszerésznél kaphatók
Ferenc József ut 42. sz.
Pannónia szálloda mellett.

Vidékre legelőnyösebben utazik a Fortuna bérautó vállalat kényelmes és tüzbiztos kocsijain. Telefon sz. 320. Megrendelhető

Nem sikerült üzlet

Humoreszk

Egy szalmaözvegy naplója után

Irta: ifj. Széll István

A mai nehéz (úgy szokták mondani) gazdasági viszonyok közölt nem csoda, ha az ember idegessé válik. Pláne, ha olyan foglalkozása, van, mint nekem. Nevem Kukucska Aladár postatiszt.

Beosztásom rendesen a csomagfeladásnál van. Valóban idegölő munka: Reggeltől estig egyebet sem hallok:

— Kedves Kukucska úr! —ha sosem ismer. Sürgős csomag. Hurka, kolbász, oldalas van benne.

Ehez hozzá jön még szeretett nőmnek, született Hárpia Amáliának harmadfokú hisztériája. Nőm szerint semmi sincsen rendjén. Minden hónapban változik a cseléd nálunk. Hiába, ami igaz, igaz. Szakasztott olyan még a mozdúlata is, mint a kedves édes jó anyjáé, akiért egyébként él és hal. — Minden hónapban pár napot otthon tölt édesanyjánál Balatonpapón. Ilyenkor ideális csend honol hajlékom tájékán. A cseléd reggeltől napestig ki nem fogy a legújabb dalokból: „Sárga rózsa . . ." „Él-e még az öreg cigány...", „Úgy elnézem a muskátli virágot . . ." stb. stb.

A múlt héten hétfőn épen ebédnél ülök, mikor a sürgönyhordó sürgönyt hozott:

— Kukucska Aladárné nagyságos asszonyt keresem.

— Amália!? — avizáltam nőmet, ki a konyhában palacsintasütéssel volt elfoglalva.

— Sürgönyöd érkezett Amáliám.

Lázasan bontotta fel. Egy jaj szó után átnyújtotta reszkető kezekkel és a következő tartalommal:

Amália!

Bal lábamban fellépett a köszvény, azonnal jöjj

Anyád.

Nőmmel tovább nem lehetett birni. Pár perc múlva fenomenális zsirszag áradt ki a konyhából. Oda égett az én kedvenc étkem, a túrós palacsinta, — pláne nagyszemü mazsolával.

Tiz perc alatt útrakészen volt. Mint közelgő vihar az erdő szélén, úgy állt meg az asztal végénél:

— Aladár: pénzt kérek.

— Hum, igy hónap utolján.

— Az mindegy. Jó anyánkat elövette a köszvény.

— No és azt a két hátulsó sonkát is a köszvény ellen viszed?

Lecsapott a vihar:

— Aladár: — ne feledd, hogy tizmillió készpénzt hoztam a házadba.

A lecsapott villám telibe talált:

— No és mennyi az az összeg?

— Egyelőre kétszáz pengő.

— No és mikor jössz vissza?

— Két hét m-lva.

— Akkor itt van kétszáz pengő Amáliám és ég veled. Kézcsókom édesmamának, Alice sógorasszonynak és a kis Cucinak.

Előállott az egyfogatú bérkocsi és én szalmaözvegy lettem. Déli és esti szállásomat szokáshoz híven a „Vörös begy"-be tettem át, hol már ideges természetemet a pincérek megszokták.

Szóbanforgó napon is ott ülök a törzsasztalnál. Egy pohár sört szürcsölgetek ebéd előtt, mikor észrevettem, — hogy a mellettem levő asztalnál egy nagyon alacsony és nagyon vékony dongájú, úgy ötven év körüli, szeplős arcú, feltűnően nagy orrú uracska ül, ki le nem veszi rólam a szemét Előtte egy hatalmas albumszerű valami hevert. Utazónak véltem kanavác, barhett zephir, cefélékkel. De elvégre is nagyon bosszantott az az oldaltámadás, melyben törékeny alakú emberkénk engem részesített. Átszóltam hozzá:

— Uraságod talán óhajt valamit tőlem?

Mély meghajlás volt a válasz. Felállt. Albumszerű valamijét hóna alá vette. Még egy mély meghajlás és asztalom előtt állott. Hangja cérnaszerűen vékony volt. Kirítt belőle a valódi üzletember:

— Goldstein Ignác vagyok könyörgöm, az első magyar házasságközvetítő intézet tulajdonosa.

— Van szerencsém.

— Részemről a szerencse ké'em, — szól és már mellettem is ült s folytatta most már lángy, szinte dallamos hangon:

— Ké'em, — szabad becses nevét?

— Kukucska Aladár postatiszt.

— Isten éltesse Kukucska úr.

Szolgálhatok valamivel?

— Egyelőre én szolgálok ké'em.

Két szemét az égnek, illetve a plafon felé fordította. Hangja síróvá vált:

— Óh, uraságod, olyan az élet, mint a tenger felszínén vergődő gondola, — mely ha csöndes révbe ér, andalítóan ring a habok keblén.

Kérdőjellé váltam. Ő nyilván megértett.

— Ké'em, uram, Goldstein Ignác nem tucat ember. Megfigyelőképességem kritikán felett. Egy pillantás valakire és Goldstein Ignác készen van a konzekvenciával. Ké'em, csak türelem. Már napok óta figyelem uraságodat. Hiszen ön egy ideges ember Kukucska úr ké'em. Önnek nincsen meleg otthona kérem. Önnel ugy játszik a szeszélyes sors, mint gyermek a játékszerrel. Ön ké'em egy boldogtalan ember ké'em.

Csodálkozva néztem a kis kocsonya emberre, aligha nem gondolatolvasó lesz.

Ő pedig rendíthetetlenül folytatta, mind egyre inkább közelebb húzva székét. Hangja suttogóvá, bizalmassá vált:

— Kukucska úr, én boldoggá teszem Önt. Oly boldoggá ké'em, hogy a földön önnek párja nem lesz. Kellemes otthon, édes szeretet, a családi élet minden öröme vár önre ké'em. A hivatal zaja el fog csitulni ott, hol a kölcsönös egyetértés szerető szivekre talált. Ez igy lesz uram, eskűszöm, hogy igy lesz. Ne legyek én Goldstein Ignác ké'em.

Hálásan néztem rá:

—Köszönöm Goldstein úr, köszönöm.

Mint aki megnyerte a Nóbel-díjat, olv változatos arccal nézett rám, majd felbontva az albumszerű rejtvényt, — egy hórihorgas termetű, hajlott korú nő arcképét tette elém. Hangja behízelgő volt:

— Ezt a nőt ajánlom ké'em. Mil csodás fejedelmi alak. Özvegy nő ké'em. Boldogult férjével, ki a fővárosban nagykereskedő volt ké'em, csak pár napig élt együtt, mert egy bál nyusztprém ké'em agyonütötte. Most harharmincnyolc éves, fogai épek ké'em, ami fő ké'em, mert az orvosi tudomány szerint is ké'em az élet előfeltétele az egészséges fog ké'em . . .

Elvetőleg intettem, most már megértvén, miről van szó. Szólni, elútasítani akartam, de ő törhetetlenül folytatta:

— Egyszóval e nő tárgytalan kérem. Obligón kivül helyeztetik ké'em és ime itt van egy csoda szép női arc ké'em. Valódi Madonna. Dúsgazdag ivadék sarja ké'em, jelenben huszonnyolc éves. Háziasan nevelt leány, szeretetreméltó, kedves, anyja nincsen, becses neve ké'em: — Amália.

Egyet fordúlt velem a világ. Szerettem volna nyakonteremteni emberünket, de ez a szó, hogy — Amália, odaszögezett a székhez, hangom elcsuklott. Ő folytatta szilárdan:

— Kollekcióm kiapadhatatlan ké'em. Ime itt látnak szemeink egy szöszke fürtű nőt, már a modern kor gyermekét, bő hozománnyal, tág világnézettel, bubi frizurával, motorkerékpárt hajt, pólózik, olykor kaput is rug ké'em . . .

Ökölbe szorított kezekkel fordúltam a beszélőgéphez:

— Nézze, hallja maga . . . izé . . .

Szemtelen mosollyal hajbókolt és nem tudtam szóhoz jutni:

Az emberi ízlés olan ké'em, mint az áprilisi idő: változékony. Uraságod látszik egy komoly, egy igazi családapának való férj, ki a gyermek pajzán kacaját madárcsicsergésszámba veszi. Óh, uram ké'em ez szép jellemvonás. Önt máris üdvözölnöm kell, mint leendő boldog családfőt, kik göré, bár ha mostohák is, de angyalkák fognak gyülekezni. A kis angyalkák édes mamájuk pedig ime itt vann: özv. Csibor Imréné, dúsgazdag földbirtokos özvegye, házias, lovat hajt, tehenet fej, három kis babuskának a mamája, kik nem ismernek csuszlit . . . Óh, a nő, ez az angyali, isteni teremtés . . .

E pillanatban sürgönyhordó lépett esztalomhoz:

— Kukucska urat keresem.

— Ên vagyok.

— Kérem a sürgönyt átvenni.

Emberünk idegesen mozgott, mig a sürgönyt felbontottam és elolvastam:

Részvéttel fordúlt hozzám:

— Talán gyászeset? Óh. — Fogadja legmélyebb részvétemet.

Most már mosolyogva néztem rá és átadtam a sürgönyt a következő tartalommal:

Aladár!

Anyát azonnal vinnem kell Lukács fürdőbe, azonnal küldj kétszáz pengőt, feleséged:

Amália.

A vékony dongájú emberke kezében remegett a sürgöny, mig olvasta, azlán erőtlenül a földre ejtette. De zavara csak pár pillanatig tartott, mert kevés vártatva arca ismét az utánozhatatlan mosolyt öltötte fel. Hóna alá csapta az albumot és meghajolt:

— Ké'em, ez az üzlet nem sikerült. Ja ké'em, üzlet, üzlet. Asztosszolgája ké'em.

És libegett tova — másik áldozat után.

Kedvezményes áru könyvek a „Debreczen" olvasóinak

A *„Debreczen"* nagy kedvezmény nyújtásával igyekszik lehetővé tenni jó könyvek vásárlását. Könyvakciónkat e héten kibővítjük és olvasóink az alábbi könyveket szerezhetik be rendkívül olcsón, *a rendes ár harmad-, illetve negyedárán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg ucca 1.*

Ecsedi István: *Hortobágyi pásztor és betyár nóták* kottagyüjteménnyel 3 pengő bolti ár helyett *1 pengő.*

Ecsedi István: *Hortobágyi életképek* 3 pengő bolti ár helyett *1 pengő.*

Ecsedi István: *Poros országutakon* 3 pengő bolti ár helyett *1 P.*

Oláh Gábor: *Léda hattyuja (regény)* 4 pengő bolti ár helyett 80 fill

Oláh Gábor: *A táltos fiú* (regény) 4 pengő bolti ár helyett 80 fillér.

A könyv átvételénél csupán az alábbi könyvszelvényt kell bemutatni, annak igazolására, hogy az illető a „Debreczen" olvasója. Hangsúlyozzuk, hogy nem kell több szelvényt gyüjteni, csupán egyet kivágni a mai számból, amint az alant következik:

Könyv-szelvény
a „Debreczen" olvasója
számára
Érvényes: 1927. dec. 31-ig.

Ilyen szelvényeket vasárnapi számunkban közlünk. Aki tehát megveszi a „Debreczen" vasárnapi számát, 80 fillérért, illetve 1 pengőért juthat egy kitünő könyvhöz. Kívánatra egy személynek több könyvet is kiszolgáltatunk.

A debreceni honvéd tisztikar és legénység jótékony adományai

A HADRÖA nemzeti szövetség debreceni csoportja által a Tiszti Kaszinó diszternében rendezett karácsonyfaünnepély alkalmával 200 hadiárvát és ezenkivül a Zita árvaházbelieket sikerült téli ruhával és szeretetadománnyal ellátni.

Elsősorban a debreceni helyőrség tisztikarát s legénységét illeti meg a felruházott hadiárvák hálája, — mint akik rövid felszólitásra, önként és bőkezüen adakoztak.

A debreceni 11. honvéd gyalogezred legénységének példás szellemét bizonyitja az ezred szabadságra ment legénységének ama szép elhatározása, hogy karácsony estéjén 100 hadirokkantnak biztositott saját illetményeiből vacsorát.

A debreceni 6. vegyes dandár alakulatainál rendezett gyüjtés összesen 781 pengőt eredményezett a kormányzóné őfőméltósága magas védnöksége alatt álló karácsonyi nyomorenyhitő akció javára. Az egész honvédségben ezen célra gyüjtött összeget Bulcsu vitéz Janky Kocsárd lovassági tábornok ur, a m. kir. honvédség főparancsnoka fogja egy összegben a kormányzóné őfőméltósága kezeihez juttatni.

Ezenkivül a Zsófia gyermekszanatórium és a SzEFHE javára adományozott 40—40 pengő adománnyal adott kifejezést a debreceni helyőrség tisztikara annak az áldozatkész szellemnek, amely a honvédség tisztikarát s legénységét egyaránt áthatja.

Karácsonyra

Festő- és manikür kasettak francia és angol parfümök könyvek, tudorek és szappanok a legolcsóbb napiáron kaphatók.

Tóth Emil
drogériájában
Batthyányi-u. 19.

Eladó

A Gyermekmenhely mellett, a Hatvan uccai kertben 300 négyszögöles házhely. Felvilágositást ad Dr. Gévay Béla ügyvéd, Szent Anna ucca 11 szám

SZINHÁZ ÉS MOZI

Szinházi műsor:

Vasárnap délután fél 4 órakor: *A legkisebbik Horváth leány.*

Vasárnap este bérletszünetben: *Borcsa Amerikában.*

Hétfő délután fél 4 órakor: — *Fecskefészek.* Operett.

Hétfő este bérletszünetben: *Katonadolog.*

Kedden este C) bérlet: *A zenélő óra.*

Szerda este bérletszünetben: — *Mesék az irógépről.* Bemutató.

A szinházi iroda jelentése

Ma, vasárnap délután fél 4 órakor, mérsékelt árakka l: *A legkisebbik Horváth lány.* Timár Ila felléptével.

Holnap, hétfőn délután fél 4 órakor mérsékelt árakkal: *Fecskefészek.* Timár. Ferenczy Marian felléptével.

Ma, vasárnap este bérletszünetben: *Borcsa Amerikában.* Elek Ica, Ferenczy felléptével. (Szigeti Jenő a II. felvonásban népszerü angol dalát énekli.)

Holnap, hétfőn este bérletszünetben: *Katonadolog.* Timár Ila, Elek, Ferenczy, Halasiné felléptével.

Kedden este C) bérletben: *A zenélő óra.* Sajtó és közönség egyöntetü megállapitása szerint „A zenélő óra" — Harsányi Zsolt legujabb darabja — nagyszerüen megirt, hatásos szinjáték, ugy, hogy teljesen indokolt a közönség élénk érdeklődése, mellyel „A zenélő óra" keddi előadása elé néz.

A zenélő óra eddigi két előadását telt ház közönsége tapsolta végig. — Ugy Halasi Mariska és Herman Manci, valamint Kondrát Ilona, mint Rajz Ferenc, Forgács Sándor, Szirmai, Fülöp és a falusi zsidó mulatságos alakjában: Szigeti Jenő zajos tapsokat aratnak „A zenélő óra" előadásán. Jegyek ma már válthatók.

Mesék az irógépről. A budapesti Városi Szinház legujabb slágere, — mely a most elhunyt Szomaházy regényéből készült, — a budapesti közönség véleménye szerint az utolsó 10 esztendő legsikerültebb magyar operettje.

Mesék az irógépről. E darab nem szorul reklamra, mert annyira nagyszerü, hogy a közönség avatta Budapesten is slágerré.

Mesék az irógépről. Honthy Hanna legujabb kreációja. A debreceni bemutatón Honthy szerepében a vidéki operettszinpad legnevezetesebb primadonnája: Timár Ila lép fel, aki ugy prózában, mint énekileg méltó, egyenrangu pályatársa a fővárosi müvésznőnek.

Mesék az irógépről bonvivan szerepe egyenesen Antók Ferenc testére szabott parádés szerep. A komikus trió: Szirmai, Rajz Janesi, Szigeti. A táncos primadonna: Ferenczy Marian. Kivülök Szathmáry Margit egy szinésznő kedves alakját eleveniti meg; Virágháthy, Szigethy Andor, Mihályi Ernő pedig epizódszerepekben emelik a „Mesék az irógépről" hatalmas sikerét. — Jegyek állandóan, egész nap válthatók.

Mesék az irógépről. — muzsikája nagyszerü. A zenekart ezuttal a népszerü Csanak Béla vezényli.

MOZGÓSZINHÁZAK MÜSORA:

OPOLLO: Zoro-Huru legújabb vig játékattrakciója: Szerencsekerék (Herkules három munkája) és életkomédiája 7 felvonásban.

VIGSZINHÁZ: Petrovics Szvetiszlávval az évad legnagyobb filmattrakciója! Szirén (Tenger démona) Romandkus történet 10 felvonásban.

URÁNIA: Veszedelmek ura (Diadalmas férfi), John Gilbert, Eleanor Boadmannal és Menyasszony rablás, Bessie Love, Josef és Rudolf Schildkrauttal.

METEORBAN Karácsony elsőnapján, vasárnap: Farsangi mámor, 7 felvonásban. Harry Liedtkével és „Stella Maris". Dráma 7 felvonásban. Mary Philbinnel. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Karácsony második napján hétfőn: „Az éjféli nap". Egy orosz táncosnő izgalmas regénye 9 felvonásban. Főszereplő: Laura La Plante. — És a kisérő műsor. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Karácsonyfa ünnepélyek

Karácsonyest az Auguszta Szanatóriumban

A hideg decemberi éjszakában megszületett a szeretet napja, a kicsi kis Jézus s a mi árva szivünkbe is belelopott egy szivárványos boldogságsugárkát: Családi körben tölthettük a szent karácsony estét. Jó tesvérkéink kedves ünnepéllyel igyekeztek feledtetni velünk az odahagyott otthont.

A betlehemi angyalt személyesitő Neszvál Baba elszavalta csengő gyermekhangján Kerékjártó Rózsi csilingelő versikéjét, mely egybefonódott a „Menyből az angyal" szépséges hangjával.

Utána Mandorff Gyula tolmácsolta hálás szeretetünket orvosainknak kedves egyszerüséggel.

A minden szavából szeretet melegét lehelő ünnepi beszédet gondoskezü édesapánk, szeretetve tisztelt igazgató főorvosunk, dr Geszti József mondta.

Azután a Sztepanov Lajos vezetése alatt, jó hangu énekesekből álló vegyeskarunk gyönyörködtetett Gruber F.: „Csendes éj" ének világszép dallamával.

Majd meg Tota Pál adta elő Kerékjártó Rózsi szép hazafias karácsonyi versét szivből jövő lelkesedéssel.

Jól sikerült ünnepélyünk a Himnusz akkordjaival ért véget.

A MÁV. MÜHELYTELEP KARÁCSONYFA-ÜNNEPE

F. hó 22-én csütörtök délután fél 5 órakor a Máv. mühelytelep nagytermét zsufolásig megtöltötték az alkalmazottak s azok családtagjai hogy az évenként megismétlődő karácsonyfa ünnepélyt végig nézzék s hogy a kiosztandó ajándékokban részesüljenek. Egy hosszu éven át hangya szorgalommal buzgólkodtak egyes jótékonyságu alakulatok, hogy a szeretet ünnepén egy pár órára örömöt szerezzenek azoknak, akik nehéz munkában őrlik le életüket s akik kis családjuknak e nehéz időkben nem tudják azt juttatni, amit szeretnének. Dr Lindenberger János prépost püspöki helynök megérkezése után az Egyetértés zenekara a Himnuszt intonálta, mely után Heynke Oszkár, az Egyetértés ügyvezető alelnöke tartotta meg szépen felépitett megnyitóját. — Utána Lindenberger prépost-plébánok, püspöki helynök beszélt a szülők és gyermekek szivéhez s ez a szép beszéd gondolatban elvitte a hallgatóságot a betlehemi kis jászolhoz, ahol a megértés és a szeretet honol. Majd az özvegy Kárpáti Józsefné, a Mansz ügyvezető alelnöke által betanitott 3 jelenéses alkalmi darabot adta elő 14 kis lányka gördülékeny szép előadásban. — Végül a szeretet-csomagok kiosztására került a sor; több mint 200 csomagot osztottak szét, alsó, felső ruhácskákat, cipőket s más hasznos dolgokat tartalmaztak a csomagok. Az egész ünnepélyt a Máv. mühelyi Mansz, az Egyetértés és a Házépitő Szövetkezet vezetősége közös erővel rendezte meg s a Máv. igazgatósága 42 pár cipővel járult hozzá a szeretetünnepély sikeréhez. Azok a kis gyermekek, akik nagy csomagot nem kaptak, egy papirzsák cukorkát kaptak s igy az örömünnep mindenkinek örömet hozott. — A kiosztott ruhanemüek értéke 24 milliót tett ki.

AZ ISTVÁN GÖZMALOM MUNKÁSAINAK ÜNNEPÉLYE

Az Istvan Gőzmalom Munkásainak Önképző- és Segélyző Köre lélekemelő ünnepség keretében tartotta meg folyó hó 24-én délután 3 órai kezdettel karácsonyfaünnepélyét, melynek keretében szegénysorsu elagott munkatársait, valamint azok hátramaradottait ugy pénzbeli, mint természetbeni ajándékokban részesitette.

A megjelent gyermekeknek pedig cukorka osztatott ki.

Az ünnepélyt a Kör dalárdája a Himnusz eléneklésével nyitotta meg, mely után főtisztelendő Kovács Sándor mondott értékes és megszivlelendő beszédet s a Dalárda karácsonyi éneke után kiosztattak az ajándékok.

A Kör ez alkalommal is hálás köszönetét fejezi ki mindazon nemeslelkü és jószivü adakozóknak, akik a Kör kérő szavára pénz- és természetbeni adományaikkal lehetővé tették a szeretetünnepély megtartását.

De hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak is, kik az ünnepélyt jelenlétük által oly bensőségessé tették.

Az ünnepélyen az István gőzmalom összes (munkásai) alkalmazottai jelen voltak s a Hiszekegy eléneklésével fejeződött be.

A VILÁGITÁSI VÁLLALAT MUNKÁSGYERMEKEINEK KARÁCSONYFA-ÜNNEPÉLYE

ez évben is a vállalat üzletfeleinek áldozatkészsége és Rimanóczy Béla igazgató fáradhatatlan buzgósága folytán, szombat délután tartatott meg, a világitási vállalat gyártelepén. A szokásos ruházati felszereléseken és egyéb ajándékokon kivül Rimanóczy Béla igazgató egy nagyjelentőségü és a gyermekeket takarékosságra ösztönző, uj meglepetésben részesitette a gyermekek egyrészét. Postatakarékpénztári könyveket kaptak 5 pengős betéttel. Ezzel a betétkönyvvel a gyerekek megszokják a takarékosságot, mert már 10 fillért betehetnek és igy lassanként kis tőkére tesznek szert. A vállalat, hogy ezeknek a takarékkönyveknek a tulajdonosait még fokozottabb takarékosságra ösztökélje, a maga részéről egy év mulva, amennyiben legalább annyi összeget gyüjtenek össze, mint amennyi az eredeti betét volt, külön jutalmazásként bizonyos összeget fog külön nekik adományozni.

Az ünnepség délután 3 órakor kezdődött. A városi tanács képviseletében jelen voltak: dr. Sz. Kun Béla főrend, Borsos József müszaki tanácsos, Poroszlay László kormányfőtanácsos, Schwartz Vilmos, Rimanóczy Béláné, Debreczeni Jenőné, K. Kiss Józsefné, Aberle Rajmundné, a villamos vállalat tisztikara és 230 gyermek szülőikkel. A Nemzeti Hiszekegy s a karácsonyi ének után Rimanóczy Béla igazgató buzditó beszédet intézett a gyermekekhez, amelyben haza- és szülőszeretetre és szorgalomra, takarékosságra buzditotta őket. Azután Rácz Lilike, Payer Magda és Trencsényi Margit a gyermekek nevében köszönetet mondtak. A Himnusz eléneklése után kiosztották a boldog gyermekeknek a különféle karácsonyi ajándékokat.

KARÁCSONYFA-ÜNNEPÉLY AZ IDEG-KLINIKÁN.

A debreceni idegklinikán, — mint minden évben, — ugy az idén is bensőséges ünnepség keretében ültek meg karácsony előestéjét. A hatalmas tanteremben menyezetig érő, gyönyörü karácsonyfát állitottak fel, megrakva csillogó diszekkel. A karácsonyfa körül gyültek össze ünnepies hangulatban a betegek, de résztvettek az ünnepélyen az egyetemi alkalmazottak és a betegek hozzátartozói is.

Közének után Nagy István ref. lelkész fohászkodott és mondott igen tartalmas ünnepi beszédet. Az énekkar szép énekszáma után Nagy Janka adott elő precizen hegedüszólót, majd Diesőffy Anna mély átérzéssel szavalta el Sajó Sándor „Karácsonyi ének" cimü versét. Ének-duett után Törös Károly tanitó mondott imát. A nivós müsort közének zárta be.

Az elmebetegek osztályán külön kis ünnepély volt.

Ajándékot kaptak az összes betegek, az ápolók s a többi személyzet.

A szépen sikerült karácsonyi ünnepély megrendezése dr. Máday Istvánné, Nagy István lelkész, Gergely Ilona főápolónő, Portörő Lajos főápoló és feleségének érdeme.

Molnár Lipót szőnyeg- és linoleum üzlete
Debrecen, Piac-u. 40.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát
szőnyeg-, függöny- és linoleumokban.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.
Figyelmes kiszolgálás. Kedvező fizetési feltételek.

Üzletmegszünés folytán
elsőrendü budapesti belvárosi cégtől átvett árukészletet karácsonyi vásár alkalmából visszamaradt részt december 31-ig kirusitom. Eladásra kerül: Tetra babakelengyék, gyapju kamasni; gyapju, selyem és Crepe Chine sálak, női, férfi, gyermek kesztyük és harisnyák, női és férfi zsebkendők szenzációs olcsón. Néhány tájékoztató ár:

Női ing és nadrág	P 1.40
Prima öltü gallér	„ 0.30
Tiszta gyapju kesztyü	„ 1.20
Zsebkendők	„ 0.24-től
Nyakkendő	„ 0.60
Fejkendő	„ 0.75
Gyermek ruha	„ 1.20
Női kötény	„ 1.50
Férfi ing	„ 2.80
100 cm széles pongyolakelme	1·30
Hosszu férfi nadrág	P 1·90
Kötött női harisnya	„ 0·78

Minden vevő karácsonyi ajándékot kap
Kerlész Jenő Piac-u. 19

Huszonötéves a debreceni Városi Muzeum

Magyarország legelső vidéki muzeumának hatalmas fejlődése a megalakulástól a Déri Muzeumig

Amikor a régi Füvészkertben már teljes szépségében készen áll a Déri-muzeum, amikor rövid pár hónap választ el bennünket a legnagyobb magyar vidéki múzeum megnyitásától — egész csöndben jubileumi ünnepet ül a debreceni Városi Múzeum. *Pontosan december 7-én volt 25 éve annak, hogy egy lelkes műbarát hatalmas gyűjteményével megvetette alapját a múzeumnak és 25 évi kitartó és önzetlen munka után odafejlődött ez a nagyértékű intézmény, hogy Déri Frigyes ezt a múzeumot találta legméltóbbnak műkincsei elhelyezésére.* E nevezetes jubileum alkalmával, amely Debrecen kulturális életében oly nagy fontossággal bír, — nem lesz érdektelen, ha nagy vonásokban felidézzük a Városi Múzeum 25 éves történetét.

A MUZEUM ALAPITÁSA.

A háború után kialakult új-Debrecen közönsége, de még a fiatalabb nemzedék közül is csak kevesen tudják, hogy a *Városi Múzeumot Löfkovits Arthur debreceni ékszerész alapította.* Már kora ifjúságától gyűjtötte nemcsak a régi ékszereket, ezüstöt, porcellánt, képeket és műtárgyakat, hanem a kő- és bronzkori régiségeket is. Mikor már hatalmas gyűjteményeinek értéke mai értékben az egy milliárd koronához járt közel, elérkezettnek látta az időt régi kedvenc terve megvalósításához és *húsz éven át összegyűjtött kincseit Debrecen városának egy városi múzeum céljaira felajánlotta.*

Löfkovits Arthur ezen nemes elhatározását a Műpártoló Egyesület 1902 október 26-i közgyülésén publikálta. A közgyülésen jelen volt *Simonffy* Imre polgármester hálás szavakkal köszönte meg a nagylelkü adományt és indítványozta, hogy a gyüjteményt a város és a Műpártoló Egyesület kiküldöttei vegyék át. *Ez 1902 december 7-én meg is történt.*

A városi törvényhatósági közgyülés 1902 december 12-i közgyülésén kimondotta az adomány elfogadását és a Városi Múzeum megalakulását. A Löfkovits-féle gyüjteményt a Füvészkert utcai elemi iskola első emeletén, (ahol most a képtár van) nyert elhelyezést. Érdekes, hogy még ez első szekrények is a Löfkovits Arthur által adományozott nagyobb pénzösszegből készültek. *A múzeum megnyitása ünnepélyes keretek között ment végbe; jelen volt azon a nagy történész, Fraknói Vilmos r. katolikus püspök is.*

AKIT AZ ISTEN MUZEUMÖRNEK TEREMTETT.

A múzeum gyorsan és szépen fejlődött. Az alapító pár hónap mulva még két nagyobb gyüjteménnyel gazdagította a múzeumot, de ajándékozások és vásárlások útján is szépen gyarapodott a fiatal intézmény. Igy aztán a megnyitás után nem sokkal már állandó tisztviselők alkalmazása vált szükségessé.

Ebben az időben Kabán folytak ásatások. Résztvett az ásatásoknál *Zoltai Lajos* városi levéltáros, a régi *„Debreczen“* napilap ügyes és fürge riportere is. A minden iránt érdeklődő, ügybuzgó újságíró igen megnyerte Löfkovits Arthur tetszését. *„Na, ezt a fiatalembert az Isten is múzeumőrnek teremtette!“* — gondolta magában. És csakugyan *a városi tanács csakhamar múzeumőrré nevezte ki Zoltait, míg az igazgatói állásra Löfkovitsot választotta meg a közgyülés.*

A MUZEUM FEJLŐDÉSE.

Megfelelő tisztviselőkkel az élén most már hatalmas fejlődésnek indult a múzeum. Az igazgató odaadó ügyszeretetével, munka és anyagi áldozatkészségével, szakértelmével, továbbbá oly kitünő erők segítségével, mint a tudós *Zoltai* Lajos és a később, 1911-ben múzeumőrré választott *Ecsedi István*, európai szinvonalu intézményé fejlesztette a múzeumot. Alig van a múzeum óriási anyagának oly darabja, mely az ő hozzájárulása nélkül került volna a gyüjteménybe.

Kikutatta és bejárta jobbára Zoltai társaságában azokat a helyeket, ahol régiségeket sejtettek. Fontosabb ügyekben kizárólag Löfkovits Arthur érintkezett a Múzeumok és Könyvtárak Felügyelőségével és igy *25 évig nemcsak minden ellenszolgáltatás, de készkiadásainak megtérítése nélkül fáradozott a múzeum érdekében.*

Ugyanesak kiváló (bár nagyon szerényen dotált) munkaerők voltak *Zoltai* Lajos és dr. *Ecsedi* István. Onzetlenül, semmi fáradságot és időt nem sajnálva folytatták tudományos munkásságukat.

Zoltai irányította a vidéki ásatásokat, amelyek ezrekre menő értékes leleteket eredményeztek. Minden évben 6—8 hetet töltött ásatásokkal és igy igen sok sirt tárt fel. Azt lehet mondani, hogy *ő volt a múzeum lelke.*

Ecsedi István dr. mint a néprajzi osztály vezetője éveken át a magyar pusztát járta és vas-szorgalommal gyüjtötte az Alföld jellegzetes tárgyait; összeszedte a pásztor-élet, halászat rég elfelejtett emlékeit és *az ő önzetlen és fáradhatatlan munkásságának köszönhető, hogy a múzeum néprajzi osztálya páratlanul áll az egész országban.*

1922-ben a város *Sőregi Jánost* múzeumőrré nevezte ki; — *Sőregi* ugyancsak derekasan veszi ki részét a múzeummal kapcsolatos munkákból.

E lelkes múzeumi tisztviselők munkásságának köszönhető, hogy dacára az alacsony városi segélyeknek, *Debrecen városa aránylag rövid idő alatt és aránylag kis áldozattal rendkivül értékes és minden oldalról az elismerés jeleivel elhalmozott múzeum birtokába jutott.*

A MUZEUM ANYAGA

A debreceni Városi Múzeum ma az ország legnagyobb és legértékesebb vidéki múzeuma. Az 1926. év végén felvett statisztika szerint *összesen 49.229 tárggyal rendelkezik.* — Ebből a hatalmas számból 23,270 darab a könyvtárra, 17.878 darab a régiségtárra, 5,082 darab a néprajztárra, 2,476 darab a szép és iparművészetitárra, végül 524 darab a természetrajzi osztályra esik.

Muzeális szempontból a néprajzi osztály a legérdekesebb, amelyben a hortobágyi és tiszavidéki emlékek páratlan változatban vannak meg. Az ősfoglalkozásokra vadászatra, halászatra (vessző varsák, 250 méter hosszú véges horgok), továbbá pásztorkodásra (bőrtömlők, bárányjelző, rozmaring és tulipanos ládák, ivótülkök és a karikás ostorok ezernyi változata) vonatkozó tárgyaknak éppen olyan gazdag gyüjteményét öleli fel ez az osztály, mint amilyen káprázatos tömegben mutatja be a debreceni céheknek remekbe készült alkotásait (fogatok, lószerszámok, cifraszürök, fazekak, pipák, hangszerek, stb.)

A régiségtár az ásatások meglepő eredményei következtében *tiszta képet ad a város őskorárol.* Kőkorszakbeli edényeket, tüzkutyákat, istenszobrokat, bronzkori temetőket, urnákat, serlegeket, csákányokat és kardokat hozott napvilágra és állitott ki a kutató tudósok keze. Különösen nagy számmal vannak a népvándorlás, továbbá az avarok és a törökök (fegyverek, okiratok) korának emlékei. A pénzgyüjtemény magában foglalja az első királytól kezdve mindenféle pénzünket és érmünket. A Dobozy-temető feltárása az ékszergyüjteményt gazdagította.

Hatalmas értéket reprezentál a képtár, melyben nagyon sok kiváló magyar és pár idegen festő képei nyertek elhelyezést.

A múzeum félszázezer tárgyat számláló gyüjteményéhez fog most társulni a Déri Frigyes által adományozott 7,000 darabból álló gyüjtemény. Ebben az emberi müvelődés különböző régióira vonatkozó tárgyak nyertek elhelyezést, az egyes müvelődési időszakok vannak kisebb-nagyobb számban jellemző példányokkal képviselve.

Érték szempontjából csak viszonylagos összehasonlitást lehet tenni a Városi Múzeum és Déri Frigyes gyüjteménye között. — *A Múzeum nevezetesen Debrecennek speciális vonatkozásainál fogva sokkal nagyobb értéket jelent; ezzel szemben a Déri-féle gyüjtemény egy-egy darabja, mint például Munkácsy: „Ecce homo“-ja, vagy egy gyémántokkal kirakott szinarany kardhüvely, sokkal többet ér, mint a múzeumnak akár ezer más tárgya.*

Az azonban kétségtelen, hogy a két gyüjtemény összeolvadása meg tizszerezi a debreceni Múzeum értékét, új követelményeket támaszt a gyüjtés tekintetében és új irányt szab fejlődésének.

A MUZEUMBARÁTOK KÖRE.

Huszonöt éve annak, hogy megnyilt a debreceni Városi Múzeum.

Debrecen sz. kir. város Világitási Vállalata

TELEFON

Központi irodák 74, 13—91. Városi iroda 90 szám.

Központi irodánk és városi üzlet

Balthyányi ucca 19. szám

(Uj városi bérházban) találhatók

ELVALLALJA:

légszesz és villamos vezetékek és felszerelések berendezését világitási és ipari célokra. Gázkonyháknál és tőzöknél az elhasznált légszesz sokkal olcsóbb, mint a fatüzelés költsége Légszeszkályhák és fürdőberendezések könnyü és veszélytelen kezeléssel, tüst, korom és szemét nélkül. Szép és olcsó csillárok, lámpák és hozzávaló felszerelések nagy választékban és rendkivül olcsó árban kaphatók. Épületek és fatárgyak megvédésére való fekete kőszénkátrány fetszésszerinti mennyiségben. Mindennemü felvilágositással szivesen szolgál az

Igazgatóság.

MagyarLeszámitoló és Pénzváltó Bank

debreceni fiókja

Városi bérpalota (Passage)

Alaptőke és tartalékok 21 millió pengő

ALAKULT: 1869 ALAKULT: 1869

Bankosztálya:

Telefon: 35 és 9—45 szám.

Elfogad betéteket könyvecskére, hetipénz (koszt), folyó- és csekkszámlára a legelőnyösebb kamatozás mellett. Átutalásokat eszközöl az összes külföldi piacokra. Devizákat és valutákat vesz, elad a legelőnyösebb napi áron. Elfogad mindennemü tőzsdei megbizást, értékpapirok vétele és eladására

Aruosztálya:

Piac ucca 26 (Városi bérpalota.) Telefon 11—66, 11—67 és 11—68.

Foglalkozik mindennemü mezőgazdasági termények nagyban való vételével és eladásával a legmagasabb napi áron

És a nemes alapító, aki huszonöt éven át úgyszolván minden szabad idejét a Múzeumnak szentelte, e nevezetes jubileumon ismét egy hatalmas lendületet adott ez intézmény fejlődésének. A nyár folyamán személyesen sorra járta Debrecen tehetősebb műbarátait és ennek eredményeképpen *az ősszel félszáz taggal megalakult a Debreceni Múzeumbarátok Köre*, amelynek élén a két kitűnő mecenás: *Sesztina* Jenő és *Steinfeld* István állnak; célja *anyagilag segélyezni a Múzeumot, hogy az a befolyt tagdíjakból újabb értékes tárgyakkal bővíthesse gyűjteményeit.*

A Löfkovits Arthur alapította Múzeum a Déri Frigyes nagyértékű gyűjteménye és a Múzeumbarátok Köre három olyan bázis, amely a Múzeum fejlődésének beláthatatlan perspektivát nyit. Ez a nagyszabású kulturintézmény új hajlékába költözve jelenlegi kiváló vezetőségével az élén újabb hatalmas fejlődés előtt áll és így nem sok idő kell ahoz, hogy a külföld a világhírű debreceni klinikákkal együtt emlegesse a világhírű debreceni Múzeum nevét. *(Alfabéta.)*

Kubelikné Széll Marienna novellás könyve Debrecenben jelenik meg

A jövedelem egy részét debreceni szegény gyermekek felruházására szánta

Johanna leánya filmművésznő lesz

Kubelikné nem szakadt el végleg Debrecentől. Sőt a szíve gyakorta visszavágyik abba a városba, ahol lányságát élte, mint Szél Marinenne. Szél Farkas táblai tanácselnök, a kiváló történetiró leánya. Ünnepelt szépsége Debrecen legelőkelőbb köreinek. És mint fiatal asszonynak így született, — hazakívánkozván férje oldala melől ez időre mamája mellé, — első gyermeke: Johanna.

Debrecennel állandó kontaktust tartott fenn a Kubelik család. Dr. Szenes Zsigmond a népszerü orvos utján, — akivel állandó levelezést folytatott Kubelikné.

Most azután édesapja egyik bizodalmas hívének a „Debreczen" legöregebb munkatársának levelet irt, amelyben tudatja, hogy *egy novelláskönyvet irt, amelyet itt Debrecenben akar kiadatni.*

Kubelikné Széll Mariennének nem ez az első novellás könyve. Több ily nemü munkái közül nemrégen jelent meg Rómában „*Misteri*" cimmel, olasz nyelven egy szép kiállitásu munkája. Nagyon nagy irodalmi sikere volt a könyveinek külföldön ahol mint a magyar „Carmen Sylva"-t ünnepelték. Az elhunyt román királyné, a legkiválóbb meseirók egyike irt e néven a mult században, világsikereket érve el.

A kézirást is leküldte s ez alapon megállapithatjuk, hogy *ilyen csipkeszerü finomsággal, az irásmüvészetének minden készségével irt bájos novellákat régen olvastunk.*

Elsősorban magyarul és Debrecenben fog a munka megjelenni, hogy aztán más nyelvekre is lefordithassák.

Mert Kubelikné sohasem tagadta meg magyarságát s hozzánk érkezett levelében igy ir Debrecenről:

— *Kiváncsi vagyok, megismer-e ha majd betoppanok szép „hazámba". Mert Debrecen nemcsak szülővárosom. Milyen jó volna újra a Hunyadi-utcában lakni, szüleimmel, de persze gyermekeimmel és férjemmel. De oly fiatalon, mint akkor voltam.*

Hát az utóbbira vonatkozólag kijelenthetjük, hogy — legutóbbi abbáziai fényképe szerint, — Kubelikné, Széll Marienna, az ő csodaszép, mélytüzü fekete szemével és Tizián kedvenc színét reprezentáló hajával még ma is úgy néz ki, mintha nyomtalanúl suhant volna el fölötte az idő.

Elujságolja levelében, hogy Debrecenben született leánya, Johanna filmművésznő lett s még e szezonban lép fel Garbó Gráta és Dolores el Rio-val egyenértékü művésznőnek minősitvén művészetét az összes szaklapok és müértők.

Egyébként Kubelikné filmdarabokat is ir s ezek közül előadásra várnak a *„Megváltás"*, a *„Napkirály"*, *„Ismeretlen kikötő"* Berlin legelső filmszinházában.

Johanna első fellépte Guidó O. Kujd *„Tavaszi vihar"* cimü darabjában lesz.

Kubelikné pedig a tavasszal hosszabb tartózkodásra Debrecenbe jön.

Könyvét e sorok irója fogja sajtó alá rendezi a *Tiszántúli Hirlap könyvkiadó vállalatában* fog megjelenni.

Sz. Z.

ANGYALI ÉNEK

Szállj le, szállj le angyalok szavára,
Égi béke, szállj szivünkre le,
Betlehemi csillagok sugára
Hintse fénnyel éjszakánk tele.

Ah, be régen nem tudunk örülni,
Messze szálltak gyermekálmaink,
Megtanultunk könnyeket törülni
Bánatfánk még hulló lombbal ing.

Már nekünk a boldogság csak álom,
A karácsony szép tündérmese,
Csak merengünk hérvadó virágon,
Mint a múltak bús szerelmese.

Ah, ha egyszer, egy varázsütésre
Gyermekké válnánk sorba, mind
S kis szivünknek dalba csendülése
Angyalajkon sirna fel megint:

Ránk tudom, az égbolt lehajolna
S még köszöntenénk a nagy napot;
Betlehemnek jászolát ragyogva
Tükröznék a boldog csillagok.

BAJA MIHÁLY.

Dr Kuthi Sándor előadása Milanoban

A milánói francia intézet meghivására tartott előadást a magyar-olasz kulturális kapcsolatokról és a modern magyar irodalomról

A milánói francia intézet meghivására, a francia kör fényesen berendezett, új helyiségében, melyet ez este nyitottak meg, dr. *Térey Kuthi* Sándor előadást tartott, a magyar-olasz kulturális kapcsolatokról s a modern magyar irodalomról.

Nagyszámu előkelő közönség jelenlétében, melynek soraiban ott voltak M *Rais* francia főkonzul; *Guiderdoni* milánói konzul, a milánói francia intézet vezetői; *Maurice de Grisau*, *Laporte*, a magyar; *Bribosia Filipini*, *Mello*, *Canali* belga, amerikai és finn konzulok az egyetem tanárai; *Commandatore Grisau* üdvözölte az előadót, akinek nagy érdemei vannak hazája kulturájának külföldön való megismertetése körül.

Dr. Kuthi ezután előadása első részében ismertette a magyar-olasz szellemi kapcsolatokat, a páduai egyetem első magyar diákjától, Vespasiano da Bisticci és más hummanisták magyar vonatkozásu irásain, Mátyás korán, a pápák törökellenes akcióin át Monti báró olasz légiójáig s *Garibaldival* harcoló magyar katonákig. Beszélt arról, hogy Milánóban lett költővé *Kisfaludy* Sándor, s *Ady* egyik szép versét Milánóról irta. *Annak a reménynek adott kifejezést, hogy a két ország határai ujból találkozni fognak s Itália mely századokig küzdött egységéért, segiteni fog a magyar egységet helyreállitani.*

Az előadás második részében az új magyar irodalmat ismertette, Petőfi és Vörösmartyn át Ady-ig. Az előadást a milánói francia kamara elnökének bájos felesége, *Mme de Halléz*, a párisi társaságok ünnepelt diseuseze *Babits* és *Ady* versek remek előadásával kisérte. Minden verset megtapsoltak.

Előadás után M *Rais* Franciaország olasz főkonzula köszönte meg az előadást s a társaság a késő órákig együtt maradt.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Pál rt. Piarista utca 17

Nyilatkozat.

Több oldalról hozzánk érkezett kérdésre kijelentjük, hogy ajándékabroszunk elkészitése nem okvetlenül vesz hosszabb időt igénybe. Bár a legtöbb hölgyelőfizetőnk igaz örömmel ült neki a dus magyar minta kihimzésének, amely lenvásznon, a kiváló „Flossin" himzőfonállal kitünően érvényesül, mégis, azok számára, akik mielőbb teriteni akarnak abroszunkkal, karácsonyi számunkban, — költséget és fáradságot nem kiméive, elhelyeztünk néhány azsuros mintát, amelynek felhasználásával az abrosz hamarabb elkészül. — Ugyanekkor figyelmeztetünk minden magyar urihölgyet, hogy rendkivüli kedvezményünk csak január 31-ig érvényes. Ezen időpontig ingyen kap mindenki, aki P 14.40-ért egy évre előfizet, egy gyönyörü magyar mintáju előrajzolt lenvászon abroszt 10 matring Flossinnal. Az ajándék értéke P 20.—.

Hazafias üdvözlettel

Tündérujjak
Magyar Kézimunka Ujság
Budapest, IV., Szervita-tér 8.

Debreceni
Üvegkereskedelmi R. T.
Rózsa utca 2 sz.

Üveg, porcellán, lámpa, diszmüáruk
és hazlartási cikkek nagy raktára.

Karácsonyi ajándéktárgyak:

Altwien, Rosenthal, meisseni étkezőkészletek, nippek, vázák, kristályüveg, berndorfi alpacca evőeszközök, chinaezüst disztargyak

óriási választékban

Baltazár János

Dr Baltazár Dezső püspök emlékezése édesatyjáról

Dr. Baltazár Dezső, a tiszántúli ref. egyházkerület nagynevű püspöke a „Pesti Hirlap" hasábjain írta az alábbi meghatóan szép visszaemlékezést édesatyjáról. Minthogy a szélesebb körű debreceni olvasóközönség érdeklődésére méltán számot tarthat ez a szép, hangulatos írás, ünnepi olvasmányul mi is reprodukáljuk.

Sok mindent összeirtam életemben. Irtam verseket, imádságokat, predikációkat, néhány jogi tanulmányt, politikai, közgazdasági cikkek egész garmadáját, de egyiknek az irása előtt sem vett rajtam erőt olyan elfogultság, mint amikor az édesapámról kell irnom.

A mi családunk nagyon zárt kör volt. Mind a szülők, mind a gyerekek megtalálták benne boldogságukat. Más családokkal sem aktive, sem passzive nem igen érintkeztünk. Sokan azt mondták, hogy müveltségére büszke a családunk s ezért zárkózik el. Pedig nem igy állott a dolog. Először azért nem, mert a müveltség kizária a büszkeséget, másodszor azért nem, — mert az egyedüli ok az volt, hogy a család egyik tagja sem érezte a szükségét a kifelé való érintkezésnek.

Édesapám: Baltazár János, mérnök volt Hajdúböszörményben. Később hajdukerületi mérnök lett. — Mikor a hajdukerület megszünt és helyette Debrecen székhellyel az uj Hajdú megyébe, megkinálták édesapámat a vármegyei főmérnökséggel, dehát ő kinevezéssel járó állást egy világért sem vállalt volna el.

Klasszikus müveltségü ember volt édesapám. Polyhisztor. Nem a legtudományosabb értelemben, de igen eredetiesen. Mindig első diák volt. Ölés termetével és nagyszerü eszével kiemelkedett a társai közül. A debreceni kollégiumban a mostani VII-ik gimnáziumnak megfelelő osztályu tanév közepén, rendkivüli vizsgán végezte, hogy a VIII-ikba Kósmárkra mehessen. — Ahol más volt a tanév kezdete, mint Debrecenben. A diákok réme, a nem nagy tudományu Péczely József a „zöldember" volt a rendkivüli vizsga elnöke. A vizsga eredményét a nála legkitüntetőbb osztályzattal így jelentette ki: „sic" (igy). Ez csak az első eminensekmiatt. A fentiekből könnyen megérthető, hogy az alapvilágnézleténél fogva is szabadságra és függetlenségre vágyódó lélek, milyen izzó gyülölettel volt eltelve haláláig az osztrákok iránt. Neki Petőfi volt az egyedüli költő és báró Jósika Miklós az egyedüli regényiró. Arany Jánost, Jókait semmire sem becsülte és igen tiszteletreméltó elfogultságában igyekezett őket el is vonni a figyelmünk elől.

Attól kezdve, hogy a hatvanhetes kiegyezés megkötteteti, politikai ujságot sohasem olvasott ez a minden ismeretre és tudásra szomjuhozó lélek. Elárult házban — ahogy ő tartotta — nem kivánesi reá, hogy a hazaárulók mit csinálnak. A politikába semmi vonatkozásban sem folyt bele. Pedig nagy tudása, hatalmas szónoki ereje és a lebilincselő kedvességét környező népszerüsége folytán a politikai arénán sokra vihette volna. A nőtestvérem egy olyan hajduböszörményi nagy hajdu családba ment férjhez, amely kiterjedt család tagjai hatvanhetes politikai pártiak voltak s a család irányitója, az én későbbi apósom szenvedélyes politikus is, mint a Tisza Kálmán gárdájához tartozott országgyülési képviselő. Ha egyes névnapok alkalmával édesapám összejött a családdal, vacsora után rögtön kivonult a politizáló asztaltól a gyermekek közé s ott töltötte a magának is, de a gyermekeknek még kedvesebb időt dalolással, anekdotázással, találós mesékkel, elmeképző feladványokkal, játékokkal.

Öten voltunk gyermekek, egy leány és négy fiu. Édesapám úgy a tudományos kiképzésünkre, mint a jellemi kiképzésünkre kiváló gondot fordított. Édesanyám mindenben tökéletes segitőtársa volt. Ő is nagymüveltségü, intelligens nő volt, akinek apái Hajduszoboszló város közéletében játszottak előkelő szerepet. A tudományos képzést könnyü volt édesapámnak irányitani, mert hiszen minden tudományhoz értett. Latinul, németül tökéletesen beszélt. A müvészetek minden ágát értette. Az ünneni és a nagy szünidőben kitünő beosztással rendezte be számunkra az időt. Testi munka a házi kertben, szőlős kertben, rajzolás, festés, torna, játék, szindarabok begyakorlása, előadása, szavalás, dalolás, zenélés nagyszerü egymásutánban váltakoztak. Emellett minden családi mozzanatnak megvolt az ünnepélyes kéne. A nagy ünneneken és vasárnapokon mindig volt családi istentiszteletünk, ami éneklésből és imádkozásból állott. Az éneklést édesapám vezette, az imádkozást édesanyám végezte. Ezenkivül a névnapokon, sertésöléseken s néhanéha előforduló dúsabb étkezéseken, mindig domborodott ki valami ünnepélyes szinezet, aminek központjában az I[illegible] iránti hálaadás állott, a vig részletek egész tömegének áradata mellett. A vig részletek is mindig szolidak, decensek voltak.

Emellett a testi nevelésünk és lelki nevelésünk is spártai volt. Minden mezei munkát megtanultunk és végeztünk is verejtékszakadásig, de jókedvvel. A hófúvások havát mi hánytuk el és pedig, hogy a kabát ne nyüjék, ingujjban. A csikorgó havon mezitlábszaladgálás ugyancsak meg volt engedve. A lelkünket pedig spártaivá az emelte, hogy az édesapánkat soha nem láttuk és hallottuk félni, se panaszkodni, se hazudni. A példaadáson kivül nem is kellett nekünk magyarázó iskola. Testi fenyitékre ritkán került a sor. De egy-egy porció alaposan kiintott belőle mindnyájunknak. Jellemző, hogy az édesapám halála után a kis örökség minden részén békességesen egyeztünk meg, csak az iróasztalban álló mogyorófapálca felett volt vita. Mindnyájunk a magáénak szerette volna. Előttünk ez a pálca az igazság és szeretet szimboluma volt. Ha mindezekhez hozzáveszem, hogy jó szüleink között soha sem látturk és hallottunk semmi ellentétet, akkor senki sem csodálkozik rajta, ha nem vágytunk sehova. Nem azért, mert büszkék lettünk volna, hanem mert boldogok voltunk. Azt is megértheti tehát mindenki, hogy miért húzódoztam e cikk megirásától? A boldogsággal nem illik dicsekedni.

Nagyon
sok pénzt dob ki, ha nem tartja rendben a vizvezetékét
Kérem
a legkisebb hibánál azonnal értesitsen
Ne
hogy nagyobb baj legyen belőle.
Olvassa
naponta hirdetésemet, nem tévesztheti
El
címemet: **Fülöp Miklós** bádogos és vizvezeték szerelő mester
Debrecen, Csapó utca 3
Telefon 9-17

GANZ- és TÁRSA DANUBIUS
Gép-, Waggón- és Hajógyár r.-t. Schlick-Nicholson Telepe,
Budapest, VI., Váci-ut 45—47, Mintarakt.ár Budapest, VI., Vilmos császár-ut 63.

Fiókok:
Szombathely, Zanati-ut.
Nyiregyháza, Széchényi-tér 7.
Szeged, Kölcsey-ucca 11.
Eger, Káptalan-ucca 8.

Raktárak:
Pécs, Kaposvár, Győr, Baja, Székesfehérvár, Szolnok, Nagykanizsa, Debrecen, Miskolc, Békéscsaba.

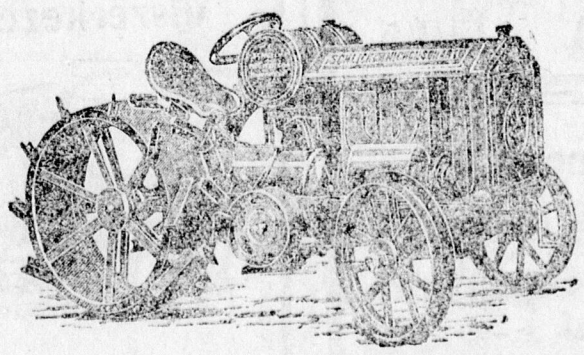

Cséplőkészletek:
Vontatós és magánjáró lokomobilok gőz-, benzin és szivógáz-üzemre. Acélkeretes és fakeretes cséplőgépek golyóscsapágyas kivitelben, minden nagyságban „Schlick-Hanomag" traktorok. „Ásványi"-féle tenger szártépőgépek. Vetőgépek és az összes mezőgazdasági gépek.

Hengerszékek.

Látogatás az élő-halottak szomoru világában

Az orvosi tudomány és a kitartó munka az ideg- és elmebetegek nyolcvan százalékát adja vissza az életnek

A nagyerdei klinikai telep északnyugati sarkában, a nagy kórház-város legelhagyatottabb részében egy magános emeletes épület áll. Külseje, stilusa a többi klinikával van összhangban, de ezen az épületen valami komorság ömlik végig. A házat kőfal keríti, az ablakok vasráccsal vannak ellátva. És a rácsok mögött néha zavaros, dúlt arcok jelennek meg s tünnek el. Az élő halottak birodalma ez: az ideg és elmegyógyászat. A rideg külsővel szinte ellentétben van a homlokzaton arany betükkel tündöklő felírás: *Ideg és elmeklinika.* Az aranyos betük mintha formát változtatnának és a világtól elzárt, komor épület ormáról mint ha *Dante* rettenetes szavai szikráznának az idegenre: *Lasciate ogni speranza! Hagyjatok fel minden reménnyel!*

*

A külsőre nem cáfol rá a belső berendezés sem. Az egész klinikai telepet jellemző tisztaság, rend és fegyelem itt is meg van, az orvosi tudomány és a modern technika vívmányainak valami csodálatos harmóniába olvadása és a beteg emberiség szolgálatába való állítása itt is teljes intenzitással van megvalósítva, azonban a berendezés olyan sajátosságokat tüntet fel, amelyek az épület különös lakóival vannak összefüggésben és amely sajátosságokat a többi klinikákban már nem leljük fel. Tekintsünk széjjel!

Ami a látogatónak legelőször is szembetünik, az, hogy *a betegek osztályain teljesen sima felületekkel dolgoztak a tervezők.* Nemcsak a falakon, de az ajtókon, az ablakrámákon sincs a legkisebb kiemelkedés sem. A villanykapcsolók kis faliszekrényekben vannak, melyekhez egyedül az ápolóknak van kulcsuk. Az ajtókon rézfogók, az ablakok nyitogatóját gomb helyettesíti.

Egyáltalában következetesen van az az elv keresztülvive, hogy az ápoltak se önmagukban, se másban kárt ne tehessenek. A zárkák ablakain diafragmás kukucskáló van, a nyugtalan betegeket hálóval körülvett ágyakba helyezik. — Miután a fürdőszobákban tetszés szerinti hőmérsékletü fürdőt lehet előállítani, a viztartály egy villamos csengővel van összeköttetésben, amely azonnal megszólal, mihelyt a viz hőmérséklete a 40 fokot eléri. *Vészcsengők vannak a zárt osztályok előszobáiban.* amelyeket az esetleg segítségre szoruló ápoló hoz működésbe.

Az ideg és elmeklinika hat osztályra tagozódik. Három férfi és három női osztályra. Négy osztály az idegbetegeké, míg kettőben az elmebetegek vannak elhelyezve. *Az ideg- és elmebetegek elkülönítése teljes szigorúsággal történik.*

Egy-egy osztály több kórteremből, külön szobákból, tálalókból és mellékhelyiségekből áll. Magánzárkákat nem nagyon alkalmaznak, *a dühöngő őrülteket inkább állandó fürdőbe helyezik.* A betegek napközben a tágas nappaliban tartózkodnak, esetleg a kőfallal övezett udvarokban sétálnak. Érdekes hogy *egyes betegeg szobáinak berendezése állapotuk szerint változik;* ha dühöngeni kezdenek, mindent kipakolnak a szobákból, csak az ágyat hagyják bent.

Az osztályokon kivül a földszintet az iroda, az ambulancia és a kezelő szobák foglalják el, míg az emeleti hosszú folyosóból *Benedek* professzor két szobája, a modernül berendezett tanterem, a laboratóriumok, továbbá a klinika gyüjteménye és könyvtára nyílnak.

*

A klinika idegzetének gócpontjai a laboratóriumok. Itt vernek visszhangot a betegek kedélyváltozatai, — itt szűrik le megállapításaikat az orvosok és innen várja gyógyulását a szerelem, az ital és a pusztító szenvedélyek sok-sok hajótöröttje. Még meg nem érett felfedezések szunnyadnak a lombikok mélyén, még nem tökéletesített medicinák várják születésüket a ragyogó üvegszekrények tégelyeiben és egy biztatóbb egészségesebb jövő súgarait verik vissza a viviszekciós asztal prizmái.. Talán percek, talán órák, esetleg hónapok kérdése, hogy ezekből a csodálatos arzenálokból a tudomány új fegyvereit rópítse világgá a tudósok alkotó zsenije.

Bajos volna feleletet adni arra, hogy hányféle eszközzel, milyen módon és főleg micsoda hibetetlen türelemmel törekednek a közös nagy cél felé a laboratóriumok fehérköpenyeges hősei. A klinika nyolc laboratóriumában mindenütt más irányban folyik a gigászi munka.

Az *agyszövettani intézetben* a kórbonctani intézetből átküldött beteg agyakat veszik vizsgálat alá. A *serológai* laboratóriumban *Wassermann*-féle és egyéb vérvizsgálatokat eszközölnek. A *veggi dolgozóban*, a *kémiai szobában* különböző vegyszerekkel kisérleteznek, míg a *viviszekciós teremben* a kitenyésztett lázzal, vagy az éles bonc késsel halálra itélt állatok árán a betegségre kárhozott embereket váltják meg.

De a laboratóriumok között talán a *phisophisikai dolgozó* a legérdekesebb. Amit egy félszázaddal ezelőtt még lehetetlennek gondolt az emberiség, ma megvalósult: *a legrejtelmesebb valami, az emberi lélek feltárul a kutató tudós előtt és az pontos számokban olvassa ki abból az illető intelligenciáját, képzettségét.*

Pár évtizeddel ezelőtt még műszerekkel dolgoztak ezen a téren, de ma már a fejlődés ezeket kiküszöbölte és a lélekbuvár egy stopper órával és egy pár képpel, vagy szóval olyan eredményeket ér el, amit nem is olyan régen még kivihetetlennek tartottak.

*

Jellemző, hogy a hatalmas épület minden része a leggazdaságosabban van kihasználva. A manzard-részen a fényképező szobák sorakoznak. Főleg a preparátumokat fényképezik itt mikroszkópon keresztül. Érdekes, hogy a sötétkamarának ajtaja nincs, hanem *labirinthon keresztül lehet oda bejutni.*

A szuterénben kapott helyet a pompás felszerelt a zander s vizgyógyintézet Van itt villanyozó, kvarcoló, diatermia, solenoid, villamos fényszekrény, iszap és kádfürdők, gőzfürdő, masszázs és a tussoknak egész tömege. A villany és viz gyógyerejét a modern technika vívmányain keresztül állítják a nagy cél szolgálatába.

Egyébként a pincében vannak még a betegeket foglalkoztató műhelyek és a csinos orvosi ebédlő is.

*

Kik már most lakói ennek a kőfallal kerített, vasrácsos ablakú épületnek? Szomorú, nagyon szomorú emberek. Komor arcok, révedező tekintetek szegeződnek a látogatóra. De vannak itt vidám betegek is. Nevetnek, énekelnek, hogy pár perc múlva nevetésük üvöltésbe fuljon, énekük artikulátlan hangzavarrá olvadjon össze. Azonban az osztályok akusztikailag is pompásan vannak elrendezve, a jól záró folyosók elnyelik a hangot és a másik teremben a betegek már semmit sem hallanak a tagolatlan kiállításokból.

Az idegbetegek négy osztálya nem nyújt olyan elszomorító képet. Napközben a nappaliban tartózkodnak, beszélgetnek, kártyáznak, sakkoznak, pingpongoznak, szóval *emberi* életet élnek. Különösen barátságos a női osztály pár terme, ahol a déli napsütésben semmi sem mutat arra, hogy kórházban vagyunk.

Más már a helyzet az elmebetegeknél. Ezekből kihalt a lélek. Céltalanul ödöngenek a celláktól övezett nappaliban. Kifejezéstelen, elborult szemekkel bámulnak egymásra, ugráló, táncoló léptekkel közelítenek egymáshoz, zavaros, értelmetlen hangok, összefüggésnélküli beszéd bugyborékol ajkaikon. Nincs egy közös szavuk, egy közös gondolatuk, kiveszett belőlük az akarás, a tudat, elszakadva időtől, tértől, emberektől, lelkük iránytü nélkül bolyong a nagy ismeretlenségben.

*

A dühöngő őrülteket nem zárják celláikba, hanem modern módszer szerint állandó fürdőben tartják őket. Ez valamennyire megnyugtatólag hat rájuk A férfiosztály három legsúlyosabb betege éppen a fürdőkádakban fekszik, amikor benyitunk a fürdőszobába.

— *Na, ezek itt vizben vannak!* — mondja kisérőm, dr. *Máday* István, egyetemi magántanár.

— *Na ezek itt a vizben vannak!* — hangzik a legszélső kádból.

A hang sovány, magas fiatalembertől ered. Állandóan össze-vissza fecseg, minden szót utánunk mond.

— *Jó a fürdő?* — kérdeztük.

— *Nem hagyom magam, nem hagyom magam!* — válaszol.

— *Ki ez az úr?* — mutat rám *Máday* tanár.

— *Kettő, kettő.*

— *Hát azután mi az ujság?*

Most meglepően értelmes feleletet következik:

— *Zavargások vannak az egyetemen!*

A fiatalember észreveszi, hogy jegyezgetek. Nevetni kezd.

— *Csak írjad fiacskám, írjad,* — mondja.

Takarék és Hitelintézet részvénytársaság

Alapittatott 1873-ban. **DEBRECEN** Alapittatott 1873-ban.

TELEFON: 94, 1162 sz. **Csapó utca 4 (Saját ház)** TELEFON: 94, 1162 sz.

Részvénytőke: 661,500 pengő

Részvénytöbbség Debrecen sz. kir. város tulajdonában

Foglalkozik a bank- és takarékpénztári üzlet minden ágával

Külön osztálya: **Zálogház** (Az intézet házában)
Kölcsönöket nyujt arany, ezüst tárgyakra, ékszerekre, árukra

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

Budapest VI. Váci-ut 10.

ujszerkezetü cséplőgépei legjobbak,

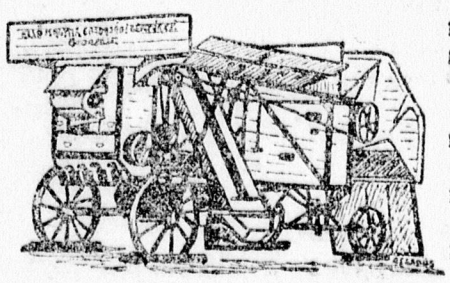

mert acélkeretesek
mert eredeti svéd kettősgolyós, önbeálló, golyós csapágyakkal birnak
mert tisztítófelületeik rendkivül nagyra méretezettek
mert legtökéletesebb cséplési eredményt szolgáltatják
mert könnyü súlyuknál fogva bármely traktorhoz alkalmazhatók.

Kerületi képviselet.

Hungária Üzemfelsz. és Árukeresk. R.-T.

Debrecen, Hunyadi-utca 11.

A második kádban 35 év körüli férfi ül. Jogi doktor. Kerekre nyílt, bámész szemekkel néz ránk, azután panaszkodni kezd:

— *Borzasztó az kérem. A gyáramat összerombolták.*

— *Milyen gyára volt magának?* — kérdeztük.

— *Volt nekem cukorgyáram, frottirgyáram, lekvárgyáram és fafűrésztelepem. Ezeket most összerombolták és a gépeket bedobták az oceánba.*

Hol az oceán? — érdeklődöm.

— *Itt van az kérem, alig tiz percnyirea Bikától!*

— *Mi van a gondolatcsináló gépével,* — kérdezi a tanár, aki már ismeri a beteg különös képzeteit.

— *Meg van kérem. Ez a gép végrehajtja azt, amit az ember elgondol.*

Ezután már egész összefüggéstelenül kezd beszélni a szegény doktor:

— *Ezt az embert becsomagolom és elviszem jó messze a Nagyerdőre. Öt évig hullabőr voltam, eltemettek, meghaltam!*

— *Ez a rögeszméje,* — sugja az orvos

A harmadik kád betegével nem lenet szóbaállni, rosszkedvű, morózus — ki tudja, hol kalandozik a lelke.

*

A női osztályon, eleven, egészségesnek látszó asszony fogad bennünket.

— *Ma délután hazamegyek. Férjhez fogok menni!* — ujságolja boldogan.

Kérdően nézek *Máday* tanárra.

— *Gyógyithatatlan paralitikus* — mt ő lemondóan. Majd elmondja, hogy igen érdekes beteg előtt állunk. *Bizonyos napokon szexuális zavarai támadnak és ilyenkor minden orvosba szerelmes — képzeletei főleg a férfi körül forognak.*

A sarokban nagyon szép fiatal leány ül. Fejét lehorgasztja. Nagyon jó gyermek. Mindent megtesz, amit mondanak neki. De nem szól egy szót sem. Teljesen apathikus.

Tánclépésben egy sovány leány közeledik hozzánk.

— *Dementia precocs* — magyarázza kisérőm. *Ezeket a betegeket általában a modorosság jellemzi. Ez a leány is néha órák hosszat megmarad ugyanabban apózban.*

A földön, egy matracon öreg nénike ül. Az a mániája, hogy *minden férfiben a vejére ismer.*

— *Na néni, itt a veje!* — mondja vigan dr. *Máday.*

De a néni nem áll most kötélnek.

— *Ez nem a Schwarz Béla* — mondja. Mosolyog is hozzá nagy hamiskásan. Mint aki azt gondolja: tegyétek bolonddá az öreg apátokat!

Az egyik rácsos ágyban középkorú nő áll. Üldözési mániában szenved.

— *Én haza akarok menni Magyarországra* — mondja szemrehányóan. Szomszédja, mikor odamegyünk hozzá, összekulcsolja kezeit és ránk emeli szemeit. Patakzanak belőle a könnyek. De amit mond, — teljesen értelmetlen.

Hetvenhárom éves öregasszony ül az egyik sarokban. Süket.

— *Ki ez?* — mutat rám *Máday* dr.

— *Nem tudom* — feleli.

— *Na-na!* — fenyegeti meg tréfásan a tanár.

Az öregasszony elérti a célzást és nevetve tiltakozik a gyanúsítás ellen.

Az egyik ágyból hirtelen rémes kiáltozás hangzik. Odanézek. Borzalmas látvány. *Barnabőrű cigányasszony vergődik a párnák között. Lepedőbe van göngyölve, mert különben a környezetére vetné magát. Arca eltorzult, szemei borzalmasan forognak és majd ki esnek üregükből. Jajgat, kiabál, ordit, sír.*

— *Ki maga?* — fordúl hozzá *Máday* tanár.

— *Az Isten, kezsitcsókolom, az Isten.*

— *Hát én ki vagyok?*

— *Maga is az Isten.*

— *Hát ez az úr?*

— *Ez a pespek!* (püspök.)

A felvillanó értelemre valló szavak után újra teljes öntudatlanságba esik vissza. *Rettenetes erőfeszitéseket tesz, hogy a lepedőt ledobja magáról. A nagy erőlködés közben lerugja magáról a takarót. Máday dr.* odaugrik és gyengéden betakarja. És erről a szeretetteljes mozdúlatról valahogy a gyermekét féltő anya jutott eszembe...

*

Az első emeleti hosszú folyosón minden csendes. Semmisem mutat arra, — hogy a folyosó két végén túl beteg, nagyon beteg emberek morzsolják örökkévalóságnak tetsző óráikat, a roncsolt idegek jajkiáltásait felfogják a jól záródó ajtók. Csak néha siet végig a piros futószőnyegen egy-egy fehérköpenyeges férfi. Az orvosi tudomány felszentelt papjai ezek. Aesculáp dicső utódai, akikben összpontosul a még gondolkozni tudó betegek reménysége, bizodalma.

Az ideg és elmeklinika élén dr. *Benedek* László, a világhírű professzor áll. *Tudós orvos és pedagógus egyszemélyben.* Az a hatalmas ismerethalmaz, — amit ifju kora óta vasszorgalommal hal mozott fel önmagában, valami egészen különleges tehetséggel párosul. Kitűnő diagnoszta, első pillanatra a betegség mélyére lát. *Az orvosi tudomány rendelkezésre álló eszközein kivül személyének csodálatos szuggesztiv erejével ragadja ki a szenvedőket a betegségekből.* Az ő klinikája volt az egész világon a második, amely a recurrens gyógymóddal behatóan foglalkozott és *kisérletei a maláriás oltások terén az egész tudományos világ érdeklődésének homlokterében állanak. Magyarország első neurológusa, magyar és német nyelven megjelent munkái e speciális tudományágnak új irányok útját jelző határkövei.*

Benedek professzor hüséges segitőtársa: adjunctusa dr. *Máday* István, egyetemi magántanár. Jóságos homloka mögött a pszihológus csalhatatlan megfigyelőképessége lakozik. *A gyógypedagógia tudományának egyik legkiválóbb reprezentánsa.*

Pályáján eltöltött, több évtizedes szedményes működése a legkiválóbb hazai elmegyógyászok közé emelte, — aminek méltó elismeréseképen nemrégiben egyetemi magántanárrá habilitálták..

A professzorhoz méltóan nagyképzettségű a klinika tanársegédi kara. Dr. *Csörsz* Károly az átörökléstan és a fajbiológia neves művelője, dr. *Thurzó* Jenő, a laboratóriumok vezetője, dr. *Nagy* Mihály, dr. *Széky* Antal, dr. *Kulcsár* Ferenc és a többi kiváló orvosok. Az ő munkájuk árán a betegek nyolcvan százaléka hagyja el egészségesen a klinikát.

*

Háromórás látogatás után újra kint állok a klinika előtt. Nyílik a kapu. — Egy férfi lép ki, batyuval a hóna alatt. Megismerem. Egy órával ezelőtt még az idegbetegek ápoltjai között láttam, most már átöltözött és kijöhetett. *Egészséges!* Kétségkivül ő is csüggedten kopogtatott valamikor ez épület ajtaján, az ő lelkében — ha öntudatlanul is — *Dante* lélekvesztett szavai égtek, míg most hetek, vagy ha hónapok multával is, vidáman, egészségesen, új vágyaktól hajtva, uj célok felé törve, bízva és remélve kanyarodik ismét rá az élet országútjára.

Tisztán érzem, hogy ebben az emberben ebben a pillanatban az orvosi türelem, kitartás és alkotó erő ölt testet, hogy az ő személye az Apokalipszis egyik legvészesebb lovasán aratott győzelmet példázza és hogy az ő visszaadott önbizalma, újjászületett lelke a tudás, a tudomány apotheozisa.

Félre tehát *Dante* szavaival. Az ebből az épületből elementáris erővel kisugárzó humanizmus tudás és zsenialitás megsemmisíti a kétely, a közöny, a csüggedés ördögeit és megteremti a bizalomnak, a reménynek és a hitnek isteni kinyilatkoztatáson nyugvó örökszép buzdítását: „*Ember, bízva bízzál!*"

Nyiri László.

Turul Cipőgyár
R.-T.
debreceni fiókraktára
nagy
Karácsonyi idényárusitást
rendez
az ismert olcsó árak mellett.
Egyes párokban:
8.50 10.— 12.— 15.— 17.25
Pengő és feljebb.

Debreceni
Angol-Magyar Szállitmányozási
részvénytársaság
Magy. kir. államvasutak szállitó hivatala
SCHENKER & Co.
Budapest, Wien, Berlin stb.
képviselete
Butorszállitás szavatosság mellett
garantált tisztaságu zárt butorszállitó kocsikban
Aruk szállitása a külföld bármely állomásáról előre meghatározott dijtételek mellett
Vámkezelés, Transitálás
Fuvarozás, Butorszállitás
Vámok és fuvarok előlegezése
OLCSÓ, SZOLID ARAK MELLETT!
Debrecen, Ferenc József ut 72
TELEFON 37 Távirati cim „Utselig" TELEFON 37

ROZI EZER PENGOJE

Irta: Székelyné Bészler Anna

Egész délelőtt veszekedett furfangos Szabó Gábor egyetlen leányával, a Rozival, míg végre délután az asszony, Szabó felesége, — csipőre tette a kezét s most ő nyitotta ki a száját.

— Hallja-e kelmed? Ha nem akarja, hogy leszedjem a feje felől a csillagos eget, akkor hagyjon békét ennek a lánynak! Eddig csak hagytam, de már hogy pofont is igérget neki, hát nem állom. — Próbálja rátenni a kezét, tudom Istenem, nem marad ép seprünyél a házban. Tuggya?

Szabó egy kacskaringós káromkodással feleselt vissza, de hogy az asszony még feljebb kezdte, meggondolta a dolgot s csak annyit kérdezett:

— Hát ha Rozival nem lehet okosan beszélni, legalább te mondd meg, mi a jóféle fene leli azt a lányt?

— Ha kívánesi rá kelmed, hát megtudhatja. Rozi is megmondta volna, hogy mért ri reggeltől napestig, csak szép szóval kellett volna kezdeni, nem mingyárt erre, meg arrával. Szereti a lelkem a Vetési Janit. A legény is szívesen tapossa körülte a földet, de az a gonosz sátán anyja, a kanzsi Vetésiné megmondta, hogy kitagadja, ha nem telkes-lányt visz a házhoz. Ezért kell az én egyetlen virágszálamnak elhervadni, — sírta el magát Szabóné és köténye sarkával megtörölte a szemét, de aztán egy-kettőre az előbbi hangon folytatta. — Ennek meg senki más nem oka, csak kelmed. Mert ha Vetésiék meg tudtak gazdagodni a háború után, úgy furfangos Szabó Gábor is rendbe hozhatta volna a háza táját. Nem is való kendnek a furfangos név. Csak a nagyapját illette meg, aki mindenből kivasalta a maga jussát. — Ha egy kis ügyessége lett volna, akkor ezen a télen kézfogóra ment volna a lánya; így meg lehet, hogy a temetőben ássák meg a sírját.

Az öreg naplopó elgondolkozott. De egy-kettőre felderült az ábrázata.

— Csak ennyi a baj? No ezen könnyű lesz segíteni, — mondta s már cihelődött is. Elment hazulról.

Az asszony utána kiáltott:

— Hová megyen? Nehogy valami bolondott csináljon kend, amiből szégyene lesz a lánynak, mert akkor rosszul jár vélem!

Szabó hátra se nézett, hanem szaporán a kocsma felé vette az útját. Még csak két jó cimborája üldögélt az asztal mellett. Oda telepedett hozzájuk és elkezdett iszogatni.

Kemény hideg idő volt, alkonyatkor már jól begyülekeztek a falusiak. De hamarosan olyan részeg lett a furfangos Szabó, hogy alig forgott a nyelve. Egyszerre csak az asztalra csapott:

— A nemjóját ennek a cudar világnak, hogy kell az embernek kinlódni, mikor a kincs ott van a kapuja előtt! Hm...

A cimborák felfigyeltek. De Szabó már újra kapta az üveget. Aztán folytatta:

— Mert úgy van a dolog, hogy nem édes lányunk nekünk a Rozi... Hanem ezt nem szabad megtudni senkinek... Nagy úri családból való. Maga a lány se ismeri az igazi nevét, mert még a pappál is Rozinak van beírva. De az esküvője után kap az anyjától ezer pengőt. A biz a' ezer pengőt... Nem is adom hozzá akármiféle jöttment emberhez. Majd én választom ki, hogy ki kösse be a fejít.

Sok lehetett, hogy ennyit értelmesen el bírt mondani, mert azután csak dadogott és leesett a feje az asztalra. Nem tudtak kirázni belőle több értelmes szót.

Hanem másnap, hogy az uccán találkozott Tóth Gerővel, megszólította:

— Édes egy komám! Azt mondják, hogy én az este részeg fejjel beszéltem valami ezer pengőről, — meg hogy a lányom nem volna nékem édes gyermekem. El ne higyje kend, mert hogy egy árva szó se igaz abból.

— Pedig éppen beszéltem az anyjukkal, hogy nagyon is lehet, amit a szomszéd mondott, mert nem olyan a Rozi, mint más paraszti lány. Az arca fehér, uras..

Szabó ijedten vágott szavába:

— Jajj, az Isten áldja meg kendet, el ne beszélje már valakinek. Ha bolondjába eljárt a szám, — legalább maradjon titok a dolog, mert még a törvénnyel is megyülhetik a bajom.

— Hát mégis igaz?

— Ki mondta? Én csak azt beszélgetem, hogy ne adja kend tovább a szót.

És azontúl minél jobban tiltakozott a kérdezők előtt, annál jobban beszélték a Rozi ezer pengős hozományát. Egyszerre mindenki meglátta, hogy Rozi nem is olyan, mint a többi lány, hanem finom, uras kinézésű.

Egy hét mulva, — mert hogy véletlenül éppen arra volt dolga, — beállított hozzájuk Vetésiné. Megkérdezte, mi igaz abból, amit beszélnek? Szabó felelt a felesége helyett. Tiltakozott, de úgy, hogy mindig hagyott egy kis gondolkozni valót.

Uj esztendő után meg volt a fiatalok lakodalma. Esküvő után néhány héttel beállított Vetésiné Szabékhoz.

— Hallja-e nászuram? Mindenki azt kérdezi, hogy megkapta-e a fiam a Rozi ezer pengőjét? Én is szeretném tudni, hogy mi van már vele? Jó lenne már utána járni.

Szabó eltátotta a száját.

— Ezer pengő?!... Miféle ezer pengőt akar a nászasszony kapni?

Vetésiné méregbe jött.

— Talán bizony felültetett kend? Hát nem azt mondták, hogy Rozi uri kisasszony?

— Már megengedjen nászasszony én voltam az egyedüli, aki mindig tagadtam ezt a bolond beszédet. — Nem igaz abból egy szó sem. Az én gyermekemnek nincsen ezer pengője a holdba se.

Olyan veszekedés lett, hogy még a csuprott is felkapta Vetésiné, — hogy Szabóhoz vágja.

— Világ csufjává tettél, vén gazember! — kiabálta —, most az egész falu nevet majd raitam!

— A' mán igaz, — mondta nyugodtan Szabó. Biztosan ezerpengős Vetésiné lesz a neve nászasszonyomnak.

— Hazakergetem a lányotokat, rablók!

— Nem úgy lesz a', — mondta Szabó, — hanem hallgasson kelmed az okos szóra. Eredj kifelé anyjuk, élég, ha ketten vagyunk idebent.

Sokáig beszélgettek, de mikor elment Vetésiné, már meg volt a békesség.

Vasárnap, templom után körülvették az asszonyok Vetésinét. — Kérdezgették csúfolkodva:

— Nahát csak nem lett a Rozi uraságából semmi, úgy-e? Jól beházasodott a Jani a furfangos Szabó családjába!

Vetésiné arca nem lett haragos, sőt mosolygóan felelt:

— Nem baj az, akár így van, — akár úgy. Nem szívesen beszélek erről, mert hát ne szólj szám, nem fáj fejem, — mondta jelentőségteljesen. — Nincsen a mi házunk körül semmi baj. Lesz még a fiataloknak mit aprítani a fejbe. Most vettem meg a báró úr tanyája végiben azt a szőlőt, amely ajándékszámba megy az ezer pengőért. A takarékba volt az a kis megtakarított summa.

Azt se tudta, hova legyen az örömtől, amikor az elképedésüket, az irigységüket leolvasta az arcukról. Nemcsak megbocsátott mindent, de még hálás is volt a furfangosnak.

Délben Szabóék is nálunk voltak. Szívesen fogadta őket és mikor Rozi két vederrel akart a kútra menni, az egyiket elvette tőle.

— Elég lesz eggyel is édes leányom, nem a te gyenge finom karodra való az a két nehéz edény, — mondta és nem vette észre, hogy furfangos Szabó a nyelvét is kieltette a szájából a nagy elcsodálkozástól.

ANGOL MAGYAR BANK RT.

Fiókja: Debrecen, Ferenc József ut 65 szám

Betéteket legjobban kamatozlat.

Kölcsönöket legelőnyösebben nyujt.

Dollárkölcsönök 35 évi amortisátiora. -- Valuták vétele és eladása napi áron. -- Külföldi átutalások.

Értékpapirosztály

Telefonszámok: 3, 280. *Telefonszámok: 3, 280.*

Angol Magyar Bank részv.-társ. Debreceni Fiókja

Telefon: 766 és 10 szám.

Gabonaosztály:

Mindennemü mezőgazdasági termények vétele és eladása

Magosztály:

(Mautner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi RT. Tiszántuli képviselete)

Lóhere-, lucerna- és olajmagvak vétele, valamint pombázott lóhere- és lucernamagvak eladása

Gyapjuosztálya:

(Debreceni Terménykereskedelmi RT.)

Gyapjuk, nyersbőrök vétele és eladása.

EXPORT **IMPORT**

A Templomegyesület keretében számol be dr Ecsedy István keleti utazásáról

Városszerte nagy az érdeklődés aziránt, hogy dr. Ecsedi István egyetemi magántanár mikor számol be nyári palesztinai utazásáról. Mint értesülünk, a kiváló tudós február hó elején két előadáson, a Templom Egyesület keretében fog beszámolni keleti útjáról és előadását körülbelül 150 vetített képpel fogja kísérni. A Templom Egyesület vezetősége fog gondoskodni arról, hogy az előadásnak minél szebb kerete legyen és az előadások alkalmával ének, zeneszámok és szavalat is fog szerepelni a programon.

Dr. Ecsedi István első előadása alkalmával be fog számolni a palesztinai keresztény, mohamedán és zsidó kegyhelyekről, míg a második előadáson Palesztina földjét, nagyobbrészt zsidó kulturáját, az új Zion telepeket fogja ismertetni. Dr. Ecsedy István, — aki egyébként elsőrangú amatőrfotografus, saját felvételeiből készített diapozitíveket és az előadásokat mintegy 150 diapozitív bemutatásával fogja illusztrálni. Az előadások iránt városszerte nagy az érdeklődés.

„Margit" hölgyfodrász

és manicur szalon, Szent Anna-u. 5. Henne hajfestés, specialis fa vágás.

Egy fedeles kocsi eladó

Hatvan ucca 68. alatt.

Megtekinthető ugyanott, a kocsifényezőnél.

Emlékbeszéd

A „TÖRÖK GÁBOR BARÁTI KÖR"-NEK KOSSUTH LAJOS EMLÉKEZETÉRE RENDEZETT ÜNNEPI VACSORÁJÁN ELMONDOTTA:

ZIVUSKA ANDOR

Mélyen tisztelt Uraim!

Mikor egy ország szíve dobban meg, hogy ünnepelje azt, aki ennek a hazának egyik legnagyobb történelmi alakja, mikor egy ország helyez pálmát és virágot a „nagy Hontalan"-nak, a „holtan hazatért"-nek emlékoszlopára, maradhat-e akkor néma az a kör: a „Török Gábor baráti kör", mely minden gondolatában, szívének minden dobbanásában magyar s a mely kör minden egyes férfia is része annak a nagy egésznek: annak a magyar Nemzetnek, mely a haza földjét elvesztett „nagy Hontalannak" a szivekben adott helyet, hogy a durva önkénytől hazája-fosztottan is mindig, megszakitás nélkül, a magyar földön — itthon legyen!

Mikor én, ennek a baráti körnek igénytelen tagja, vállalkozom arra, hogy az emlékműhöz lehelyezett pálmák és virágok erdejéhez egyetlen babérlevelet a kör nevében lehelyezek, teljes súlyában átérzem a vállalkozásom nehézségét, érzem a vállaim gyöngeségét és ha megnyugtat valami, az, hogy magyar szivemből magyar szivekhez szólok és így meg kell tudnom értetnem magam!

Nem emlékbeszéd az, amit mondok, mert az emlékezés a holtakhoz vezet és Kossuth él, — él elevenebben, mint valaha; él ott, ahová a nagy hontalanság számüző idejében beköltözött: a Nemzet minden fiának a szivén!

Történelmet mondjak Kossuthról? Nekem nem a történelem foliánsai fölé kell hajolnom, nekem a magyar szivekről kell olvasnom, csak úgy idézhetem meg Kossuth Lajost!... Az igazi nagy történelmi nagyságok előtt, kik egy nemzet géniuszának az inkarnációi, csak kétféle módon áldozhat egy nemzet gyermeke: lélekben hozzá emelkedik, vagy előtte leborul...

Ki merné vállalni a Hozzá való fölemelkedést? Én csak úgy leborulni kivánok mélységes hódolattal, mikor róla, minden idők egyik legnagyobb történelmi alakjáról szólok.

„Kossuth!" E név kimondásán a történelem szines képei lobbannak elénk. A nemzeti géniusz csodálatos megnyilatkozása hint elénk fényt... Valami nagy, vulkánikus, gigászi erőnek a robajlását, megnagy — mindent fénybe boritó sugárözönt érzünk: a magyar szabadság napjának a kiragyogását; mint egy gyorsan forgó kaleidoskóp siklanak elém az egymásba kapcsolódó történelmi események hatalmas képei!...

... Látom a Kossuth mindent magával ragadó tüneményes egyéniségének hatalmas kirobbanását, érzem az irott szó új, eddig soha meg nem érzett varázsát, mely a hirlapi cikkek során gyújt és ragad; Széchenyi aggodalmát, mely remegve nézi a lángot, mely Kossuth egyéniségéből árad és a forradalom pokoltüzének fölpiroslásától retteg... Látom Kossuth fényének mind teljesebb, minden mást elhomályositó fénnyel való kiragyogását! a mindenen diadalmaskodó, hatalmas erő elindulását, mely egy kettős és egymással szorosan egybefonódó eszme megvalósitására tör! „Szabaddá tenni a népet!" — Testvérré tenni a történelmi határok között minden magyart; a „jogegyenlőség" elve alapján az alkotmány sáncába beemelve, szétrombolhatatlan egésszé tenni a Nemzetet és az így egyesitett, egy szétzúzhatatlan egésszé kovácsolt nemzet kezéről letörni a hitvány bilincset, mit az osztrák összbirodalmi politika nemzet-elnyomása vert rá. Szabaddá tenni minden magyart és a szabad magyarok nemzetét beemelni az öncélu, szabad, független nagy nemzetek magasságába.

Láthatnék e mást ma Kossuthból én, mint ezt, ennek a nagy és felséges eszmének a hordozóját, én: a porba alázott trianoni magyar, a nagy nemzeti katasztrófa nyomorult vámszedőinek a láncán?!

A ragyogó eszme összeütközésbe kerül a dinasztiával, a kocka eldől: Kossuth, a nemzeti függetlenség megalkuvást nem ismerő vas-akarata szembeszáll a dinasztiával; a nemzet melléje áll, érezve a történelem igazságát, hogy: csak az a nemzet lehet nagy és halhatatlan, mely halni merve is élni akar! — Látom a nemzet mindenen átragyogó, örök dicsőséges önvédelmi harcát, a magyar vitézség csillagokra szálló fényét; a zsarnok osztrák haderő összeroppanását, a legnagyobb európai katonai erőnek: a „Paskievics"-vezette orosz haderőnek a szabadságáért küzdő magyar nemzetre zuhanását, a gyászbaomlást, Kossuthnak Törökhonba menekülését; elmerülését mindennek, de a nemzet becsületének a történelembe teljes fénnyel bevonulását!

Látom az osztrák hóhérkéz kinyúlását, mely Kossuth után nyúl, az amerikai hajó révbe futását, a mely fölveszi Kossuthot, hogy aztán Kossuth lángszelleme megkezdje az „Aroganauták" útját az „arany gyapjuért", a magyar nemzet becsületéért!

.... Látom az ellobanó reményt, látom a csalódás árnyát; látom a lassan szálló hót, mely fehérre havazza a „turini nagy remetét" és látom a soha el nem bukható, soha el nem bukott eszme tragikus hősét a késő aggság megyézetén eszmévé finomulni! Látom a generációról generációra növő fiatalság lelkén a „nemzeti szabadság" ideáját, mind ragyogóbban felsütni és Kossuthot, a nagy számkivetettet, a magyar szivekbe költözötten: a szabadság, a nemzeti függetlenség öröktiszta ideáljává emelkedni!

Nem történelmet jöttem én mondani nektek! Üzenetet szeretnék hozni, valami nagy üzenetet, amelyet Kossuth szelleme küld, amit az én, hazámat forrón szerető lelkem érez!

.... Romokban állunk. Világégés szörnyü romhalmazán! És ehhez a tűzhöz, ehhez a mindent fölégető, rettentő tüzhöz kell visszatérnünk, annak a zsarátnokából kell új tüzet gyújtnunk, máglyáznunk: nagyot, hatalmasat, égrecsapót, amelyben megolvad mindenmi magyart elválaszt magyartól; amelyben egy széttéphetetlen acéllá olvad minden magyar! s ez a széttörhetetlen acélfalanx vár... és vár a történelmi nagy pillanatra, mely jön, mert jönnie kell és akkor előre lép a rablók hadán át a történelmi határok felé!

Minél nagyobb, sötétebb az éj, annál ragyogóbb az égen a csillag. A trianoni éjszakában ragyoghat-e fényesebben valami, mint a Kossuth szelleme?! Örök álló csillaga a magyar históriának! De most ennek a csillagnak meg kell mozdulnia, le kell szállnia az emberiségről. Minden magyar lelkében kell, hogy legyen egy darab Kossuthból! Annak a hatalmas csillagképnek égő, lobogó mécsesé, millió mécsesé kell széthullnia a magyar lelkekbe és ennek a millió mécsnek világitania kell szakadatlanul ezzel a mécsesel kell a trianoni határon innen és túl minden magyarnak megindulnia és akkor hiába minden: minden erőszak, minden lánc és minden fegyver, ennek a magyar éjszakában a földön megindult csillagtábornak el kell jutnia, meg kell érkeznie a magyar föltámadás reggeléhez! Ezt üzeni az én forró magyar lelkemen keresztül minden magyarnak, minden hinni, bízni és akarni tudó magyarnak: a letörhetetlen „független eszme", a „nemzeti élni akarás" soha el nem homályositható, a nemzettel elválaszthatatlanul össze forrt és igy hisszük: örökre halhatatlan ideálja: *Kossuth Lajos!*

„Sursum corda!" kiáltom a Kossuth szellemében és szeretném, ha kiáltó, fohászos szavam túlérne a falon, a trianoni határon innen és túl minden magyarhoz, minden hitében megingó, csüggedő magyarhoz:

„Föl a szivekkel!"
.... Föl a szivekkel csüggedt magyarok!...
Tettekbe forrjon könnybe fült napunk!...
Vér, vagy verejték hull az ugaron,
Az bizonyos, hogy egyszer aratunk!

Ma ünnep első és második napján

reggel 5 óráig nyitva

Elsőrendü női énekes szalonzenekar, elsőrendü italok, valódi csemegeborok, homoki és hegyaljai borok, szolid kiszolgálás, olcsó, e sőrangu magyar konyha

GAZDAG étterem, Hunyadi ucca 1.

Reggel 5 óráig nyitva! Reggel 5 óráig nyitva!

Békéscsabán,

Andrássy ut 12. szám alatt modern portálos

üzlethelyiség azonnalra kiadó

Érdeklődni Ádám cipőáruház Békéscsaba

Hölgyek részére!

Legkedvesebb és legolcsóbb

Karácsonyi ajándékok,

Manikür és Fésükazeták.

Parfümszórók csiszolt és égetett, a legszebb kivitelben

Kölnivizek-, Parfümök-, Puderek, eredeti Coty, Guerlain, Houbigant stb francia gyárak készitményei, a legolcsóbban beszerezhetők a

Korzó Drogueriában Piac ucca 42. szám.

FIGYELEM! **Aszódi és Róth** FIGYELEM!

női divat és rövidáru **csődtömegét** megvettem az árusitást ezen fióküzletemben megkezdtem.

Piac-u. 12. a Takarék és Hitelintézet épületében

1 mtr Georgette	P 6·70	1 mtr 120/c gyapjukelme	P 4·80
1 „ Kalapbársony	P 3·—	1 „ gyapjukazan	P 5·10
1 „ Tait selyem	P 4.6	1 „ 12/c Grenadin	P 1.90
1 „ Prima flanel	P 1.40	1 „ mintás japán selyem	P 5.20

Gombok nagyválasztékban, Csattok, Ruhadiszek, női ing P. 1.40, gépselyem 0.7 fillér, --- Csipkék, szalagok.

Maradékok igen olcsón, vásznak, takarók, ernyők, kendők. Varrónőknek, masamódoknak, szabóknak nagy árengedményt adok.

Kiváló tisztelettel: **M. Molnár Lukács** fióküzlete.

A halállal végződött tiszapolgári vallatás ügye a debreceni katonai törvényszék előtt

A bíróság megállapította Gráfel István csendőr törzsőrmester bünösségét és egy évi bőjtökkel szigorított börtönre, valamint állásának és kitüntetéseinek elvesztésére ítélte

Ez év szeptember havában országos szenzációt keltet, hogy Tiszapolgáron egy fiatal paraszt legény: *Aszódi* János egy csendőri kihallgatás után rejtélyes körülmények között elhunyt. A nagy erellyel megindult nyomozás során — két csendőrt, névszerint *Gráfel* István törzsőrmestert és *Joó* Jánost a nyomozó hatóságok letartóztatták é sbekisérték a debreceni katonai ügyészség fogházába. Rövid pár hónap alatt főtárgyalásra érett az ügy és tegnap már birái előtt állott a két csendőr.

Az izgalmasan érdekes főtárgyalás a debreceni honvédtörvényszék előtt folyt le. A tárgyalást dr *Mánya* Márton hadbiró-alezredes vezette, a vádat dr *Wielland* Aladár katonai ügyész képviselte, a vádlottak védelmét dr *Leveles* Imre ügyvéd, katonai védő látta el.

A katonai ügyészség Gréfel István és Joó János ellen szolgálati hatalommal való visszaélés és emberölés miatt emelt vádat, — mert 1927 szeptember 22-én Tiszapolgáron Hajdu Ferenc koresmájában Aszódi Jánost olyan sulyosan bántalmazták, hogy az ennek következtében elhunyt.

A VÁDLOTTAK TAGADNAK.

Először *Gréfel* Istvánt hallgatta ki a bíróság.

Az erélyes külsejü csendőr elmondja, hogy szeptember 18-án nagy verekedés volt Hajdu Ferenc tiszapolgári koresmájában. — A koresmáros másnap bejött Hajdunánásra és bejelentette az esetet.

A csendőrőrs *Gréfel* tiszthelyettest és *Joó* csendőrt küldte ki az ügy megvizsgálására. A két csendőr ki is szált a helyszinre és bevitték a koresmába *Aszódi* Jánost és *Polonkai* Albertet, akiket a verekedés előidézőinek tartottak.

A koresma különszobájában kezdődtek a kihallgatások. Itt jelen volt *Novák* István gépész is, mint bizalmi. — *Aszódit egy ujjal sem bántotta, az később ki is ment az ivóba. Pár pillanat mulva hörgést hallottak. — Kirohantak és látták, hogy Aszódi az ivószoba kőkockáján fekszik és hörögve vonaglik.*

Azonnal ecetért, vizért szaladtak, próbálták a legényt eszméletre téríteni, de ez nem sikerült. Éjjelre az istállóban helyezték el, majd mi kor látták, hogy nem lesz jobban, hajnaltájban bevitték az orvoshoz. — Egyebet nem tud előadni.

Joó János az előzményeket — ugyanugy beszéli el, mint vádlottársa. Mikor *Aszódi* a különszobába belépett, a sapkát nem vette le fejéről.

— *Tanulj tisztességet!* — kiabált rá *Joó* és *leütötte fejéről a sapkát.*

Ez volt az első pofon. *A másodikat akkor kapta, mikor a csendőr észrevette, hogy szájából borszag jön. — Ezt a két pofont beismeri.*

Mikor az ivóból a hörgést hallották, ő is kirohant. Azt hitték, hogy szivgöres támadta meg a fiut és ecetes vizzel locsolták. Miután ez nem használt, bevitték az orvoshoz. De még előzőleg elmentek Aszódi apjához s jelentették neki, hogy a fián erőt vett szivbaja.

— *Sohse volt annak a fiunak semmi baja,* — felelt az ősz Aszódi — *már itt volt Polonkai és mondta, hogy maguk halálra kinozták!*

Elnök: Nem azért ütötték, hogy vallomást csikarjanak ki belőle?

— *Erről szó sincs!* — hangzik a felelet.

„ÉN MÁR MEGKAPTAM A VACSORÁM".

Polonkai Albert, akit Aszódival együtt hallgattak ki a csendőrök, rendkivül érdekes vallomást tesz az előzményekre nézve.

Elmondja, hogy szeptember 18-ikán a koresmai verekedés alkalmával *Aszódi botjával vélettenül a koresmáros leányának, Piroskának a kezére ütött. — Hajdu* Piroska azt a kijelentést tette, hogy „*Majd összepofozlaiom én Aszódit a csendőrökkel!*"

A nevezetes koresmai kihallgatások alkalmával ő az ivóban várta Aszódi kihallgatásának végét. — Egyszerre jött ki a legény:

— Na komám, eredj be, én már megkaptam a vacsorám!

Ő bement. Egyszerre belépett *Hajdu* Ferenc, a koresmáros. *Intett. Erre Gréfel kiment. A következő pillanatban Polonkai Albert egy hatalmas pofon csattanását hallotta és rögtön utána egy tompa zuhanást.*

— *Kelj fel, az anyád....!* — kiáltotta Gréfel.

Az ivóból most hörgés hallatszott. Erre ő is, meg Joó is, aki eddig az ivóban állt, kirohantak.

— *Fegyverüket kivitték?* — kérdezi a hadbiró.

— Nem emlékszem.

BORZALMAS ÉJSZAKA A KORCSMÁBAN.

A legérdekesebb vallomást idősb *Polonkai* Gábor, kőmüves tette. — Tud arról, hogy Hajdu Piroska oly kijelentést tett, hogy Aszódit elveréti a csendőrökkel, mig az egyik csendőr azt mondta, hogy: „Ugy elverem majd én azt az Aszódit, hogy nem verekszik többé az életben".

Szeptember 22-én este Polonkai kisirt szemmel találta otthon a feleségét:

— *A csendőrök elvitték Albertet, most biztosan meg fogják kinozni,* — siránkozott az asszony. — *Meglátod, be fog bizonyulni a Hajdu Piros szava.*

— Már én csak nem hagyom a fiamat, — folytatta vallomását az öreg Polonkai. — Fogtam magam s fölmentem a koresmába. A csendőrök éppen vallatták a fiukat. Ott állt Hajdu is, nagyban gesztikulált, látszott, hogy nem azt mondja, hogy „ne tessék ezeket az embereket bántani!"

— Én megmondtam a csendőröknek, hogy ha csak egy ujjal is hozzányulnak a fiamhoz, hát feljelentem őket. Azzal eltávoztam, de rosszat sejtve, nem mentem haza, *hanem meghuzódtam a kivilágitott ivó ablaka alatt.*

Láttam, amint Aszódi kijött, — mondott valamit Albert fiamnak, aki erre bement a külön szobába. Aszódi ott maradt, a lócán ülve.

Egyszerre csak nyilt az ajtó, jött Gréfel Hajduval. Joó az ajtóban állt meg. Gréfel egyenesen odament Aszódihoz és egy hatalmas pofont adott neki. Ez egy jajszó nélkül zuhant a kőkockákkal kirakott földre.

— Kelj fel, az anyád....

mert mindjárt agyonszurlak, — kiáltott Gréfel.

De Aszódi csak nem kelt fel. — Gréfel ekkor felemelte puskáját és *teljes erejéből függőlegesen a puska tusát a fiu arcára vágia. Aszódit menten elboritotta a vér, hörögni kezdett. Az eszméletlen embert a csendőrök kivonszolták az istállóba, miközben Gréfel megjegyezte:*

— *Nincs ennek semmi baja, csak teszi magát.*

Polonkai most szaladt Aszódiek lakására és elmondta, hogy mit látott. Közben megérkezett a fiatalabbik Polonkai fiu: Gábor, akit szintén felcitáltak a csendőrök és akit szintén megofoztak és hasbarugtak. Polonkai most az öreg Aszódival visszaszaladt a koresmába. Az istállóból világosság szüródött ki. Hajdu éppen kilépett.

— Mit csináltatok, ti átkozottak? — kiáltott rájuk sirva az öreg Aszódi.

— Én nem tudom, — mondta megijedve Hajdu, a csendőrök csinálták.

Az istállóban a csendőrök a hörgő fiut mozgatták. Polonkai közéjük lépett:

— *Tiszthelyettes ur kérem* — mondta — *én mindent láttam. Felszólitom, hogy jelentse fel önként magát.*

— *Én nem jelentek be semmit!* — *felelt Gréfel. Az a fiu szivbajos, az a baja!*

— *Hát ha szivbajos, akkor puskatussal kell felkölteni?!* — *vágott vissza Polonkai.*

Polonkai azt is látta, hogy Gréfel puskájának gombja véres. Gréfel észrevette, hová iránnyl Polon-

Tóth Gyula vasnagykereskedése
DEBRECEN Városháza épület TELEFON 29
Legszebb és legcélszerübb
karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak
„BERNDORFI" és „WELNER" alpacca evőeszközök, ch naezüst és egyébb disztárgyak. Karácsonyfaállvány
Korcsolyák — Karácsonyfaállvány
Vadász, céllövő, flobert fegyverek, töltények és felszerelések. Lombfürész készletek és deszkák. Gyermek játékedények. Weisz Manfréd csepeli gyártmányu tüzálló zománcozott edények jótállásal.
CIKLOP és **KALOR** kályhák nagy választékban.

MEGNYILT **ROCOCO SELYEMHÁZ** MEGNYILT
Kemény Béláné Kossuth-utca 2. sz. Városház-épület.
Erédeti francia ruha és fehérnemü selymek, csipke, harisnya, strass csatt és virágkülönlegességek.
Elsőrendü minőség! Olcsó árak!

A karácsonyi vásár
megkezdődött
Petrik Károly és Társa
rőfös- és rövidáru üzletében
DEBRECEN, SZENT ANNA UCCA 5.
Az eddigi olcsó áraink ból még külön engedményt adunk T. vevőinkn
Maradékok rendkivüli olcsó árban.

Berzéki műterme Piac ucca 38 szám
az ünnep mindkét napján egész nap nyitva

kai tekintete a puskát felemelte és letörlte a vérnyomokat.

EZ ÖSSZEFŐZÖTT POLITIKUM

Novák István gépész bizalmi volt a vallatásnál. Előadja, hogy *a kihallgatások alatt semmi szabálytalanság nem történt. A törzsőrmester a hörgésre ment ki az ivóba, a puskája bentmaradt.*

Novákot szembesitik Polonkaival. Ez fentartja vallomását és megjegyzi:

— *Ez nem igaz! Ez valami összefőzött politikum!*

Lovász József, *Répási* Dezső és *Ujhelyi* Márton tiszapolgári legények a 18-iki korcsmai verekedésre vonatkozólag tesznek lényegtelen vallomást.

Hajdu Ferenc korcsmáros kijelentette, hogy Piroska leánya nem vette komolyan az Aszódi János ütését, s igy nem is fenyegetőzhetett a csendőrökkel.

Tárgyalásvezető: Tett Gráfel oly kijelentést, hogy *majd elfogja pusztitani a kis vitéz.* (Aszódi vitézi városnyos volt.)

— *Igen. De ezt nem ugy értette, hanem hogy a „vitézkedőt" fogja el pusztitani.*

A végzetes kihallgatásnál Hajdu nem volt jelen, csak a hörgésre lett figyelmes. Azt, hogy miért esett le Aszódi a kőre, — nem tudja.

Mánya hadbiró: *Adatok vannak arra vonatkozólag, hogy Gráfel a maga intésére jött ki a különszobából.*

Hajdu: Ez nem felel meg a valóságnak!

Dr Ujhelyi Miklós orvos nyujtotta Aszódinak az első segélyt. Injekciókkal próbálta eszméletre téríteni, *majd mikor látta, hogy állapota nagyon sulyos, bevitette a debreceni klinikára. Itt anélkül, hogy egy percre is magához tért volna és ki tehetett volna hallgatni, meghalt.*

Idősb. Polonkai Gáborné és ifj. Polonkai Gábor az öreg Polonkaival egybevágóan adják elő a rémes éjszaka történetét. *Az ifjabb Polonkai ugy pofonvágta az egyik csendőr, hogy azóta mindig zug a füle.*

ORSÓS PROFESSZOR VÉLEMÉNYE

Egy órás szünet után délután három órakor folytatta a katonai törvényszék a hatalmas bünper főtárgyalását. *Orsós* Ferenc egyetemi tanár terjesztette be szakértői véleményét:

Mindenekelőtt megálapitja, hogy *a 18-iki korcsmai verekedésben kapott fejsérülése Aszódinak halálát nem okozhatta, mert azután még több napig nehéz munkát végzet. A halál tehát csak a korcsmai jelenet következtében állhatott be.*

Idevonatkozólag két feltevés lehetséges. *Aszódi a pofonok következtében a falnak esete és koponyája megrepedt, vagy pedig a kőkockára zuhant és igy kapta a koponyaalapi törést. A fején található csontrepedésből arra lehet következtetni, hogy puskatussal ütöttek oda.*

Dr Jáky Gyula tanársegéd és a két katonai orvosszakértő osztják Orsós professzor véleményét.

Idősb. Aszódi János. Aszódi Jánosné, Hajdu Ferencné és Hajdu Piroska tettek ezután a fentiekhez hasonló vallomást. Még vagy tiz tanut hallgatott ki a biróság, kik az üggyel nem szorosan összefüggő, lényegtelen mellékkörülményekre tettek kihallgatva.

Dr *Leveles* védőügyvéd a védelem tanuinak vallomásait csoportositva felmentést kért.

AZ ITÉLET

Egész napos tárgyalás után este nyolc órakor hirdete ki *Mánya* hadbiró az itéletet:

A katonai törvényszék Gráfl Istvánt emberölés büntettében mondta ki bünösnek és ezért egy évi kenyéren és vizen való bőjtöléssel szigoritott sulyos börtönre, állásának, valamint összes katonai kitüntetéseinek elvesztésére itélte. Joó Jánost a biróság könnyü testisértés vétségéért és szolgálati hatalommal való visszaélésért három hónapi sulyos börtönnel, nemkülönben állásvesztéssel sujtotta. A törvényszék a vádlottak büntetéséből az elszenvedett vizsgálati fogsággal *egy hónapot* vett kitöltöttnek.

A katonai törvényszék beigazoltnak vette, hogy Aszódi János a Gráfeltől kapott pofon következtében zuhant a földre és a kemény kövön szenvedte az agyrázkódást. Joó bünösségét az Aszódinak és Polonkai Gábornak adot pofonok alapján állapitotta meg a biróság.

Az itéletet a katonai ügyész tudomásul vette, a vádlottak és védőjük azonban a legfelsőbb honnvédtörvényszékhez felebbeztek.

A CÁR

Szibériában
Ólombányában
Soha nincs tavasz
És soha nincs nyár.
Szibériában,
Ólombányában
Jajj volt, ha azt mondják
Vesszen a cár!

Öreg poroszlót a fiatal nézi,
Mért busulsz bátyuska? — sugja a száj.
Bilincs zenéjét te megszoktad régen,
Lopd be a fülembe akármi légyen,
Valld be én bátyuskám, valami fáj!

Itt maradt szolgának megnyil az ajka,
De hangja nem csendes, pattog a szó:
Ugyan hát mért sugnék? Mi titkom nékem?
Nincs itt már szükség rám, eljön majd értem
Kegyelmes atyuskám. Atyuska jó!

Ő küldött ide el huszonöt éve,
Lesni, hogy hol sugják: vesszen a cár!
S aki ezt sóhajtni, lehelni merte,
Gerincét kancsukám puhára verte,
Tudták, hogy szitokért kancsuka jár.

Álmukban csöndesen rájuk hajoltam,
Ugy lestem, figyeltem ébren az éjt,
Néha egy álmodó magát elszólta,
Meglakolt száz érte vele egy sorba!
Félt a rab aludni, álmától félt!

Fiatal poroszló ámulva kérdi:
Mit fecsegsz bátyuska? Nem tudnád még?
Csodákat csodákra hordott e század!
Hazafi, hős lett ma, aki rég lázadt!
Oroszok csillaga vörösen ég!

Vén szolga felordit: ne m türök tréfát!
Elhallgass, szószátyár! Fogjad a szád!
Amit te most itt látsz, kancsukám tette,
És ha te mindig még nem hiszel benne
Vele a bőrödet hasitom át!

Nézd csak — és röhög ve mutat egy helyre —
Nézd e csoportot, mely csörögve jár!
S fogan egy nagy sóhaj, előbb csak rebben
Azután morajlik zugvaa csendben:
Vesszen a vörös el! Éljen a cár!

Fiatal poroszló arca elsápad,
Fegyverét felkapja, céloz és lő.
Bátyuska leroskad, s látszik nem érti,
Üveges szemekkel kutatja, kérdi,
Hát ezt a golyót most mért kapta ő?!

Szibériában
Ólombányában
Soha nincs tavasz
És soha nincs nyár
Szibériában,
Ólombányában
Ne mondja senki,
Hogy éljen a cár.

FÉNYES JENŐ.

Gyermekedények, korcsolyák, Gillette készletek és más
karácsonyi ajándéktárgyak
bő választékban
Sesztina Lajos vasnagykereskedésében DEBRECEN.

Nyilt levél

a Karácsonyi ajándékul festményeket vásárolni szándékozókhoz!

A nagyközönség minden rétegéből, régi vásárlóink széleskörül táborából a magyar művészet szeretetében felnőtt középosztály tagjaitól és egyéb jóbarátaimtól naponként kapom a panaszos leveleket, hogy a karácsonyi és ujévi ajándékul, vagy a saját otthonuk diszéül szivesen vásárolnának a magyar festőművészet friss terméséből az általam rendezett karácsonyi képvásáromból, ha a fizetési feltételeket nem ugy szabtam volna meg, hogy az első részlet már január 1-én lenne fizetendő, amikor a karácsonyi és ujévi kiadásokkal kapcsolatban úgyis majdnem minden háztartás és minden ember meg van terhelve.

Meg- és átérezve a reklamálók igazságát, ezuton tudatom azokkal, akiket ez a kérdés érdekel, hogy mindenki *bátran vásárolhat nálam akkor is, ha a vásárolt festményre az első részletet csak február havától kezdve akarja vagy tudja megfizetni.*

Teljes tisztelettel
„Solymossy Képszalon" tulajdonosa
Royal kávéház helyiségében

I. o. külföldi poroszszén
elismert jóminőségü hazai szenek, valamint apritott és hasábos tölgy- és bükkfa azonnali szállitásra a legolcsóbb napi árban beszerezhető
BARTHA tüzifa és széntelepén
Ispotály-u. 3/b. Telef. 7-85.

Képkeretezést legizlésesebb kivitelben, mélyen leszállitott áron készit **HOMORODI JENŐ** Péterfia-utca 37. szám. Telefon 11—54. sz.

Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet
mint szövetkezet
Alakult 1884-ben.

Szövetkezetünk kihelyezett tőkéje **1.600.000** pengő

A törzsbetét
4 éven át hetenkénti befizetésre kötelez, legkisebb befizetési összeg heti 50 fillér

Egy üzletrész
10 pengő, mely 20 havi egyenlő részletben is fizethető

Betétek
Persely betétek
Takarékbetétek
Folyószámlabetétek
előnyösen kamatoztatnak

Kiskoruak
részére a könyvecskék kedvezményesen, beiratási dij fizetése nélkül adatnak ki

Neveljük
takarékosságra gyermekeinket!!

Napraforgó csárdás

NÉPDAL

Szövi, fonja hálóját a kisasszony...
Nem csoda — hisz' félben maradt menyasszony,
Láthatatlan szövevénye fonása,
Oly finom, hogy legény szeme ne lássa!

Fénye-szála, napsugárral vetekszik,
De kit megfog — szabadulni igyekszik,
Szabadulna kézzel-lábbal belőle...
Ha sikerül — hirt se' hallasz felőle!

Napraforgó, csalfa a te szerelmed,
Halásszál csak, ha van hozzá türelmed.
Csalétked a képmutató hamisság.
Legény-fogás: — ez a legjobb mulatság!

(Debrecen, 1927.) *TURCHÁNYI LAJOS.*

A bor mámorában

Irta: Dr Monusné Kohuth Lola

Csendes kicsi falu, annak is a végén illatos akácok árnyékában áll a vasúti állomás épülete. Ide menekült lelki szenvedéssel, bánattal, nagy csalódásával Domaházy Endre állomásfőnök.

Alig érintkezik emberekkel. Miért? Nem értenék meg úgysem az ő lelkifájdalmát és csak azért beszéljen, hogy a pletykára éhes falusi emberek kíváncsiságát kielégítse. Nem! Annál sokkal büszkébb volt. Ne sajnálkozzanak felette. De hisz még csak pár hónappal ezelőtt mily irigyelt, mily boldog volt feleségével, kislánykájával... És most mindennek vége, visszavonhatatlanul vége. Azért vonult őrszántából ebbe a kis eldugott fészekbe, hogy mindentől elvonúlva, mindenkitől feledve, — könnyebben tudjon gyógyító balzsamot találni arra az égő, fájó kis testrészre, amit szívnek neveznek.

Nehezen ment. Esténkint szolgálatát ellátva, elvonúlt magános kis csendes lakásába. Körülnézett a szobában... Hol vannak azok a kedves gyermekjátékok, amelyeknek látásához annyira hozzászokott és amelyek oly nélkülözhetetlenek voltak számára. A szobában, lent a szőnyegen szétjel szórva a sok baba, kocsi és egyéb apróságok, amivel kis gyermeke játszott. Könny csillogott két szemében, amikor elfordúlva átment a másik szobába.

— Mari, hozd fel a bort! — Szóloft a kis cselédnek, aki már parancsra készen, fürgén futott a pince lépcsőin lefelé.

— Tessék parancsolni, tekintetes úr, — szólott Mari, mialatt a gondosan letörülgetett üveget az asztalra helyezte.

— Igy! Jól van, kimehetsz. A karosszékben kényelmesen elhelyezkedett, kiürített egy pohár bort, rágyújtott cigarettára és a levegőben eloszlott, semmivé lett füstkarikákat figyelte. Ilyen egynémelyik ember boldogsága, — legalább az övé ehhez hasonlóan fejeződött be. Nagy lendülettel indult és még alig három éve, semmivé lett. De hogy is jött az egész? — szőtte gondolatait tovább Domaházy.

— Amikor központi gyülésen volt, akkor történt. Szép holdvilágos éjjel tért haza. Bekopogtat az ajtón. Semmi nesz. A kopogtatását megismétli még egyszer erősebben. Semmi válasz. A kezét rá teszi a kilincsre és az ajtó enged...

Beül a szobában, a holdvilág átszürődött a hófehér csipkefüggönyökön keresztül és bevilágította az egész szobát, melynek valami misztikus jelleget kölcsönzött azon az éjjelen... Teljes csend, csak a kutyák ugatása hallatszott. Közeledik lábujjhegyen az asszonya ágyához: semmi nesz, lélekzés. Az ágy érintetlenül üresen áll... Most a kisleányát keresi s annak is üres a kis ágya. Hát mi ez? Hirtelen rosszat sejtve, ideges mozdulattal ránt egyet a gyufásdobozon és meggyújtja a lámpát, körülnéz s kutat...

A szobában az ideges, gyors kapkodás jelei láthatók. Az asszony apró holmija szerte széjjel dobálva a székeken. A pillantása most hirtelen megakadt egy papírszeletkén amely az asztalon hever. Reszkető kézzel nyúl utána és átolvassa:

„Bár nem vagyok rá méltó, bocsáss meg, mást szeretek s azzal megyek. A kicsit magammal viszem."

Hogy idáig jutott gondolataiban, elszorult a szive, égő oltbatatlan fájdalom kínozta, narkotikumot keresett, hogy valamennyire csillapítsa fájdalmát.

— Kis lány! Hozz fel még egy üveggel, — szakította meg ezzel fájó gondolatait Domaházy. A bor eltompította lelki gyötrődését, a gondolatai fokozatosan nyugodtabbak lettek... Talán úgy fog feledni valamennyire a bor mámorában...

*

Teltek, multak a napok, hetek, hónapok. A kis cselédleány az idő folyamán csodálatosan szép hajadonná fejlődött. Ő látta el egyedül Domaházy háztartását s ezért — úgy vélte — némi jogot szerzett magának, hogy gazdája egyes dolgaiba beleszólhasson. Bosszantotta az is, hogy míg mások szépségét, arcának finomságát, két szeme tündöklő ragyogását magasztalják, a gazdája mindezeket észre sem veszi. Hej, pedig de sokat járnak a falusi nyelvek... Hogyan is hívja fel a gazdája figyelmét magára, — törtengett Mari vacsorakészítése közben.

— Mari! — hangzott ki Domaházy hangja.

— Tessék! És a szobába bejövet megállott az ajtóban.

— Szaladj le a pincébe még egy üvegért.

— Hát meddig fog ez így tartani tekintetes úr?

— Mi...i...i...??

Az ilyen hanghoz nem szokott ember hirtelen felütötte fejét, megfordult a széken, az öklét felemelve gyorsan felállott és az ajtó felé indult, ahol a leány állt és szikrázó szemekkel közeledett feléje. A leány állta a nézést és nyugodtan várta az erős férfiökl csapását.

Amikor Domaházy a lány előtt megállott, lassan magától engedett az ökél és ereszkedett lefelé, őmaga pedig meglepetten nézte a leány eddig észre nem vett csodálatosan szép kék szemét. Pillantása csak úgy simogatta a szép kidomborodott formás mellét. Régen érzett jóleső, zsibbasztó hullám futott végig raita...

— Nini, hát eddig nem látott? Mi minden történhetett körülötte, amit észre nem vett. Oly automatikusan jött a mindennapi ténykedése, mint a beállított gépé, amelynek semmihez érzéke nincs. Hát ő is gépszerkezet volt eddig és semmi más!

Megfogta a leány csuklóját és maga után vonszolta az asztalhoz, amelyen a lámpa állott. Itt még egyszer belenézett a tengerkék szemek mélyébe és lassan, gyönyörködve elengedte a formás kezét.

— Igazad van, majd ezután másképp lesz.

Mari — a győztes nő — belső újongásai között lépett ki a szobából. Lám, végre észrevett ő is — gondolta és milyen vágyakozó tekintettel nézett végig rajtam. Szemei szinte perzselték az enyémet, amikor a kezemet elereszteté...

*

Két évre rá, amikor Domaházy napi munkájából kifáradva a lakásába vonult, víg gyermekkacaj fogadta. A szőnyegen szerte széjjel hevert a sok gyermekjáték, baba, kocsi, trombita, ló és ő boldog ujongással a levegőbe emelte kicsi fiát, becéző szavak között, összecsókolta a kis bozontos szőszke fejét.

Január 21-én lesz a gazdabál

Január 21-én 9 órai kezdettel tartja meg a Polgári és Gazdakör a Bika nagytermében a báljat, amely iránt városunk minden társadalmi rétegében élénk érdeklődés nyilvánul. Az agilis és körültekintő rendezőség mindent elkövet, hogy az idei mulatság méltó legyen a mult évekhez. A meghivók szétküldése a napokban történik meg.

Ingyen szenet

kap bárki egy próbafűtéshez hogy meggyőződjön a beszerzési s éghetőségáról, mely feltesen szagtalan és sa akment s. Araházhoz szállítva 3 pengő 40 fillér. — Tüzifa olcsó napi árban.

Hazai szén és tüzifatelep

HID UCCA 16. (Közraktár udvar.

Telefon 13-47.

Felmondás miatt megszünik

HERCZEG ANNA

női felöltők áruháza

Piac ucca 41. szam.

Feltünő olcsó árban vásárolhat!

Saját érdekében győződjön meg!

Biró fest. tisztit. mos Bika udvar

KARACSONY

Már várjuk őket, ahogy besötétül.
Karácsony el nem múlhatik enélkül.

És kezdik is már gyenge cérnahanggal,
fujják, fujják az ablakunk alatt
a betlehemes dalt: „Mennyből az angyal...“
Megostromolják a vén házfalat.

Látatlanul is rájuk ismerek:
ez Marci, a kis tehenész-gyerek,
az meg Virág, az a vékonyka szoprán,
a szomszédék kislánya, libapásztor,
az a rekedt hang, az meg a kis Orbán,
almalopáson kaptuk rajta párszor.

Ezek mind félve tisztelik a házat,
hanem most minket száll meg az alázat,
mert most, e misztikus estén, esengő
kis hangjuk úgy cseng, mint templomi csengő,
ma este mind elveszti a nevét
és törpe kis személyisége megnő
és pusztul az, aki ellene vét:

a Gyermek énekel kint, a Jövendő!

NADÁNYI ZOLTÁN.

A nemzeti munkavédelmi szervezet első hat éve

Hajdunánás hazafias közönségének példaadása

A háborut követő forradalmi állapotok felnyitották a magyar polgárság szemét is s az állandóan fenyegető és politikai jelleggel is biró sztrájkmozgalmak ellen megalakult nálunk is a Nemzeti Munkavédelmi Szervezet. Az első hat év eltelte után bizonyos megnyugvással tekinthet a polgárság ennek a nagyjelentőségü szervezetnek működésére, amelynek puszta létezése is elegendő a nyugtalan elemek fékentartására.

Debrecenben és Hajdu vármegyében Bottka Géza nyug. ezredes, hivatalvezető fáradhatatlan szervező tevékenysége következtében alakultak meg a Nemzeti Munkavédelem szervei s ma már nincs Hajdu vármegyének olyan városa, a vagy községe, amelynek a létfentartáshoz szükséges üzemei ne volnának biztositva a legvadabb és váratlan kitörő sztrájkok esetére is. A hazafias érzésü polgárság: az értelmiség, kereskedő, iparos, gazda és munkástársadalom egyaránt lelkes elhatározással tömörült a kibontott zászló alatt. A sok szép eredmény mellett itt különös említést érdemel Hajdunánás városának a szervezés terén tanusitott példaadó magatartása, ahol dr. Pénzes Mihály polgármester hathatós támogatásával dr. Szücs László t. főügyész, helyi főmegbizott szervezte meg a helyi alakulatot, a melynekaz állandó növekedés mellett már is több, mint 400 tagja van. A taglétszám szaporodásában különösen a hazafias érzésü, iparos társadalomra számit méltán a vezetőség.

A munkavédelmi szervezetek ma már a világ minden számottevő államában működnek s hogy milyen szükség van reájuk, bizonyitja az angol bányász sztrájk letörése, valamint a nálunk is minduntalan kitörő, de eredménytelenül végződő sztrájkok kudarca, amelyek mind azért nem sikerülnek, mert a Nemzeti Munkavédelmi Szervezet résen áll. A munkavédelmi szervezet mentette Sanghaiban is a kinai forradalmárok által szorongatott európai lakosságot, amely számitva a bekövetkezhető sulyos eseményekre, már jóelőre megszervezte az orosz bolsevista opkolból menekültekből azt a kiképzett tábort, a mely a lázadók sztrájkjának kitörésekor azonnal elfoglalt minden poziciót, amely szükséges volt az európai lakosság létfentartásához. Átvették az elhagyott üzemeket, mint soffőrök vezették az autókat és autóbuszokat, valamint elvégezték a kikötőben vesztegelő élelmiszer szállitó hajók kirakodási munkáit. Menekült orosz nők segédkeztek a telefonközpontban és az élelmiszer üzletekben.

A munkavédelmi szervezet gondolata meghódította tehát már távol Keletet is, misem természetesebb, hogy sokkal fejlettebb gazdasági életet élő európai államokban százszorosan szükség van erre az áldásosan működő nagyszabásu intézményre.

Hogy a munkavédelem eszméje Hajdu vármegyében és Debrecenben is oly szépen fejlődik, azt Bottka Géza nyug. ezredes lelkes ügybuzgóságának és fáradhatatlan agilitásának köszönheti a polgárság, aki a hivatalos tényezőkkel karöltve mindent megtesz a szervezet nagy céljainak elérésére. A vidéki szervezkedés érdemes vezetői közül pedig ismételten elismerően kell megemlékeznünk dr. Szücs László hazafias munkájáról. Hat évi önzetlen fáradozásunkkal a polgárság teljes háláját érdemelték ki ők és velük együtt azok, akik Hajdu vármegye egyébb városaiban s községeiben, mint a nemzeti munkavédelmi szervezet megbizottai, szivvel lélekkel terjesztik a magyar nemzeti eszmét.

Cé'szerü és olcsó
ajándéktárgyak
Füstös Dezső
előnyomda, kézi munka és rövidáru üzlete éppen
PIAC UTCA 2.

Timminger hölgyfodrász
Szent Anna-u. 10. Városi bérház.
Telefon 15-37.
PAROKAKESZITO
Aranyéremmel kitüntetve.

Jöjjön mindenki
hozzánk
férfi és fiuruhát vásárolni

MAGYAR RUHAIPAR

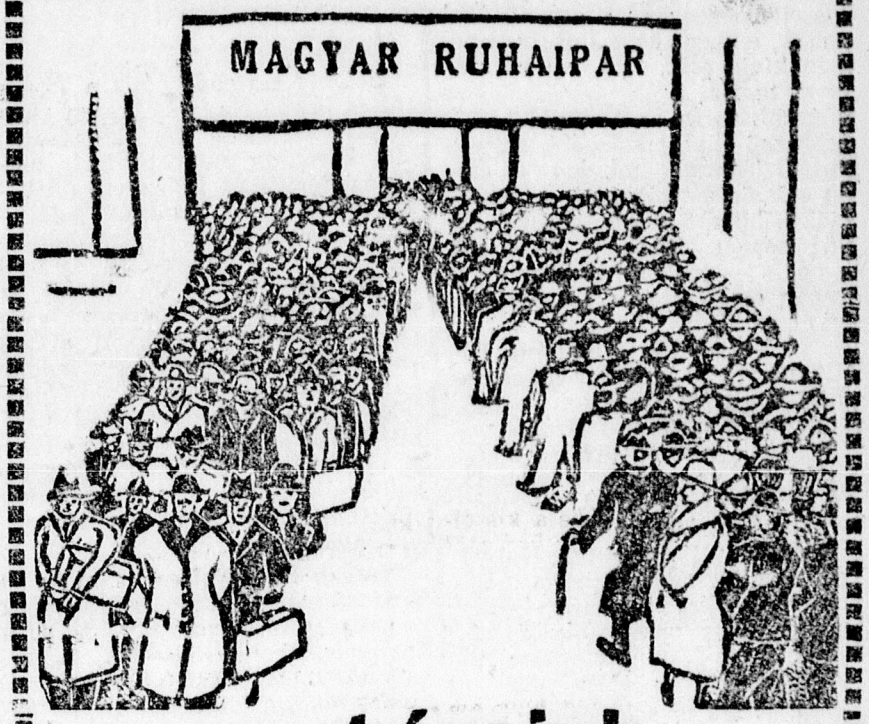

mert áraink
beszélnek.

Hosszu fekete télikabát bársonygal'érral	72	P-től
Fekete városi bunda plüsch béléssel és szőrmegallérral	80	„
Szőrmebéléses rövid bunda	100	„
Színes hosszu téli dub e kabát	50	„
Színes hosszu téli duble kabát szőrmegallérral	65	„
Sötétkék vagy fekete férfiöltöny	60	„
Fiu télikabát szőrmegallérral	36	„
Hosszu fiu télikabát 5 évestől 12 évig	27	„

Felha'mozott téli áruinkat
feltünő olcsón árusitjuk.
A cimre kérjük vigyázni.

DEBRECEN LEGNAGYOBB FERFIRUHA ARUHAZA

Magyar Ruhaipar

Közvetlen a Bika szálló épületében.
Telefon 13 35. Telefon 13-35

Karácsonykor hus és csemege szükségletének beszerzése előtt nézze meg Horváth Gábor hentes- és csemegeáru üzemét Debrecen, Kossuth-utca 13. Telefon 6-78.

A jövő század meséje

Villanykemence és más egyebek

Milyen csodálatos eredményeket várhatunk a hőforrásoktól

Az emberiség szélesebb rétege, mint a multban, úgy a jelenben is, minden új dologgal szemben, bizonyos ellenséges érzést tanusít. Ami a mai ember képzeletbeli látókörén kívül esik, azt valószínütlennek tartja.

Vegyük sorra az életünkhöz közelebb eső elmult századok eseteit. Mit kell látnunk, minden uj eszmén először mosolyogtak az emberek, később azt mondták arra, aki az új eszmén dolgozott — bolond. Ma pedig — ezeket a bolondnak nevezett embereket — zseninek ismeri el a kultúrvilág.

Az első repülőgép, amelyik felszállt néhány száz méter magasra, ámulatba ejtette a világot, — de hogy ezer méterekre felszállianak repülőgépel, levegőben harcot vívnianak vele, vagy pláne közlekedési eszköz legyen — mind, mint egy hihetetlen gondolat volt. Ma már mindezeken túl vagyunk. Harcot vívtak a világháborúban a repülők, háború után már odáig fejlett a repülés, hogy nem is olyan régen, a nyáron Lindberg amerikai pilóta átrepült Európába.

Utána jöttek mások és ma már ez sem az a nagy szenzáció.

Bizonyára akadnak sokan, akik az alábbi szenzációs és regényszerű dolgot gyanakvó szemmel olvassák és hitetlenkedve rázzák fejüket. Fantázia. Fantázia.

Méltán lehet ezt nevezni a jövőszázad meséjének, mert annyi távoleső és soká megvalósulható tervet foglal magában, hogy hosszú évtizedek, sőt évszázadok szükségesek ahoz, hogy az alábbi „mese" valósággá váljék.

A magyar kormány 2027-ik év karácsony hetében, mielőtt az országgyülés szünetre ment — korszakalkotó javaslatot terjesztett a t. Ház elé. Több, mint száz éven keresztül folytatott geofizikai mérések és többrendbeli mély fúrás (mint például ezelőtt száz évvel volt a világhírű hajdúszoboszlói fürdő hőforrás fúrása) arra a következtetésre hozta az illetékes miniszterium tudományos kutatói, hogy nagyobb befektetéssel olyan mély furásokat lehetne eszközölni a nagy Alföldön, különösen a Tiszántúlon, Debrecen környékén, amelyeknek beláthatatlan nagy nemzetgazdasági előnyei lennének.

Tudományosan megállapitották már elődeink is, hogy a mély fúrásoknál a felförő viz hőmérséklete annál magasabb, minél lejebb hatol a fúrógép. Azt is kiszámította egyik jeles tudósunk, hogy a mély fúrásoknál 2—3000 méternyi mélységben olyan magas hőfok van, hogy a föld mélyében levő folyékony anyagokat, vizet felforralia — illetve felforralná, ha mozgási köre és kitörés alkalma volna.

Ha tehát ilyen mély fúrásokat végeztetnénk — fogja mondani a 2027-ik esztendőben a magyar kultuszminiszter — elérhetjük azt, — hogy az Alföldön, sok olyan gőzforrást kapunk, amely gépek hajtására alkalmas.

*

Néhány esztendő alatt a Tiszántúl és benne Nagy-Debrecen képe óriási változáson ment keresztül.

A kormány megvalósította mély fúrási tervét és Debrecen alatt — talán éppen a sámsoniút felé — hatalmas „*gőz-gyártelep*" épületei emelkednek a felhők felé. Az utak mellett mindenfelé munkások ezrei dolgoznak. Villanyvezető oszlopok százezreit cölölik le a falvakba. Az új „*gőzgyár*" mellett hatalmas teljesítményü villanytelep osztja az áramot mindenfelé, hihetetlen olcsó áron. Meg is teheti, mert a „földgőz" hajtia a gépeket és ellentétben a széntüzelés korszakával, minimális üzemköltséggel dolgozik.

Minden kis faluban, tanyán a legszegényebb házban is villany ég. A petroleumlámpa, vagy pláne a koppantó régen elfelejtett és lekicsinyelt világitószerek, már csak emlékezetében élnek a magyar parasztnak.

*

— Ides apám — szólt az egyik jómódú gazdaember fia, aki éppen Debrecenből érkezett haza —, tudja-e mit láttam a városban?

— Ugyan mit? — fordul a gazda a fia felé.

— Mit-e? Tanálja ki. Úgy se tudia kitalálni. Megmondom hát: *villanykemencét*.

— Ne járasd velem a bolongyát te — szólt fiára az öreg.

— Mán pedig én láttam, — nem kellett oda szalma, mégis olyan meleg vót, mint a bányában.

— Vót ám a ménykübe. Csak nem akarod velem elhitetni, hogy ez a kis semmiség (s itt a villanykörtére mutatott) megfüti a kemencét.

— Meg bizony az hallja-e — és aszondom, jó vóna nekünk is hozatni egy olyan villanykemencét. Olcsóbb lesz a téli tüzelés a szalmánál is.

— Hát csakugyan nem bolondozol te? — szólt most már békülékenyebb hangon az öreg gazda.

— Nem bizony. Vegyük meg — hallja-e.

— Jól van — válaszolt az öreg — úgy is annyi fene baj van mán evvel a kemencével. Megvehetjük. De csak a legolcsóbbat.

*

Meg is vették. A szép fehérre meszelt tornyos kemencét lebontották és helyébe egy villanyrezsont állitottak. Amikor kész volt a furcsa instrumentum — az első fütésre meghitták a fél falut. Mindenki megnézte. Mindenki jónak találta. És nemsokára az egész falu „villanykemencénél" melegedett, csak éppen a kacskakezü vén cigánynál volt még régi kemence. No. de neki mindegy volt. Abba se fütött.

*

És esztendők mulva, ahogy a furrások szaporodtak, úgy hódított végig az egész vonalon a villany. Az Alföld falvaiban modern nyugateurópai kényelemmel éltek a magyarok. A kis vidéki, falusi asztalos, gépész, szabó és más iparosok villannyal hajtatták a gépeiket.

A kedves, szemérmes magyar lány pirult arccal hallgatja a legény csintalan beszédét a villanykemence mellett. Egyiknek sem jut eszébe, hogy nagyanyáik hajdan a szép fehér, öreg kemence mellett esténként petroleumlámpa világánál ugyanezt tették — és ugyanezt érték el.

Az öreg gazda pedig elméláz a villanykemence mellett.

— Hát csak jobb ez, mint a másik. Hanem most már aszondom, — elég volt az uraskodásból, — még csak az kéne, hogy valamelyik öregös városi ember „*villanpipát*" találjon. Hanem azt mán csak megpüfölném.

*

Igenis. Pedig ez még csak nem is mese. Csupán színes feldolgozás abból a nagyszerű előadásból, amelyet néhány héttel ezelőtt Pávay Vajna Ferenc bányafőtanácsos tartott a megyeháza dísztermében. Én hiszem, hogy így lesz s adja Isten, hogy ne is csalódjunk.

(n. b.)

A budapesti filharmonikusok Debrecenben

Wiener Leó Debrecenben

Mint értesülünk a budapesti Filharmonikusok ez évi hangversenyüket jan. hó 12-én tartják a Bika nagytermében, a szokotnál is fényesebb müsorral. Vezényelni *Komor* Vilmos fog, aki Dohnányival karöltve a prágai koncerteken a filharmonikusokat oly nagy sikerre vitte.

Az est kiemelkedő száma a *Weiner-zongoraverseny* lesz, amelyet a debreceni származásu fiatal zongoraművész *Halász László* fog játszani. Ünneppé fogja avatni a hangversenyt *Weiner L.* jelenléte, aki műve előadására lejön. Weiner Leó neve nem ismeretlen közönségünk előtt. Három éve, hogy Rubinstein Erna óriási sikerrel játszotta fis-moll szonátáját, „Farsang" cimü zenekari suitje pedig a frankfurti nemzetközi zenei ünepségeken növelte hirnevét. Sikereire a koronát, a quartettjével elnyert 2000 doláros Coolidge-dij tette fel, amellyel egyszerre világhirnévre emelkedett. Zongoraversenyét Dohnányi mutatta be tavaly Budapesten; Bécsben és Amerikában pedig Friedmann Ignác.

A legnagyobb elismerés tehát *Halász* Lászlónak az, hogy a filharmonikusok öt hivták meg idei koncertjeikre e mü eljátszására négy vidéki városban és Budapesten is a filharmonia magyar estjére. Nagyon örülünk, hogy *Halászt* végre hallani fogjuk, mert a filharmonia meghivásával ily fiatalon, csak kivételes tehetségü művészeket tüntet ki.

Reméljük, hogy közönségünk a filharmonikusok idei hangversenyét a szokásos nagy érdeklődéssel fogja kisérni és hogy *Weiner* Leónak felejthetelené fogja tenni a Debrecenben eltöltött órákat.

Budapesti nagybani gyártási üzemünkben visszamaradt téli áruinkat lehoztuk és eredeti gyári áron bocsájtjuk eladásra. -- Ezen három cikknek árai méltán feltünést keltenek:

Fekete téli kabát félhosszu szőrme béléssel 70 Pengő.

Divat szőrmés mikádó 80 Pengő.

Fekete városi bunda gyönyörü saál gallérral plüsch béléssel 84 Pengő.

Hajdusági ruhaüzlet PIAC UCCA 67. szám. Pontosan a megyeházzal szemben.

Karácsonyi ajándéknak Villamos csillárok nagy választékban, a legolcsóbb árakaphatók Földes Sándor Hatvan ucca 18 kedvező részletfizetésre is. Nagyraktár szerelési anyagok és izzólámpákból Szerelők és ipartelepek részére nagy árengedmény

Olcsó, tartós Iskolai harisnyák bőr- és poszto kalapok Márton Gyula és fiánál

Karácsonyra a legszebb kalapok legolcsóbban Frank Edénél

NYITOTT SZEMEKKEL

Irta: Szathmáry Zoltán

A leány a verandán ült a hintaszéken. Fehér tennisz-ruhája árulólag tapadt asszonyosan telt idomaira, amint hanyagul himbálta magát s ideges önfeledtséggel csapkodott maga körül, egy virágos hortézia-ággal.

Pedig légynek, szunyognak hirehamva se volt a közelben, s az apró pillangók és méhek jó messzire járták a forró nyár eszeveszett násztáncát a futórózsákkal, vadszőlővel beárnyékolt verandától.

A leány vérpiros, festetlen ajkai nedvesek voltak, amint elfojtott idegességében rózsaszin nyelvecskéjével végig simogatta azokat, s félig lehunyt szempillái alól gunyosan tekintett a mellette ülő csukaszürke egyenruhás főhadnagyra, a kire ugy látszik kétségtelenül szüksége volt a megyei közigazgatásnak, mert véglegesen felmentették a harctéri szolgálat alól, egy évi nehéz megpróbáltatások után. Ez idő alatt szerezte meg szürke zubbonyára a csillagokat, a mellén sorjázó kitüntetéseket s egy lött-sebet az egyik válába.

— Szeretem! — mondta a leánynak.

A leány megállitotta lendületében a hintaszéket s kemény tagolásu mondatokban, szinte sértő hidegséggel válaszolt:

— És most mondja ezt?!... Most mikor két hónap óta menyasszony vagyok. Hiszen hallhatta? Lássa?!

Ugyanakkor felemelte finoman ivelt hófehér kezét, melynek egyik karcsu ujján ott villódzott a jegygyürü aranyos fénye.

Az ifju tekintete csak egy pillanatra surolta az aranygyürüt. A második másodpercben már lehajtotta fejét.

A leány várta, hogy a férfi mondjon valamit, de az csak muló pillanatok után emelte fel a fejét. De most azután szinte eltorzultan, elszánt arckifejezéssel. Már összeszoritott ajkai szét is nyiltak. Valamit mondani akart. Talán kiméletlent a leánnyal szemben, de minden bizonnyal durván sértőt, azzal a másik férfival vonatkozásban. — De mintha mégis meggondolta volna a dolgot?! Hallgatott.

— Na lássa Jenő, — mondotta szelidebb hangon a leány — itt már minden hiábavaló s kár minden szóért.

— Persze a vezérigazgató ur?! — tört ki végül is az elkeseredés hangja a férfi ajkán.

Azután ugy vágta fel a fejét, — mint a katona-lovak a diszszemlén s ugy pattogtak a szavai, mint a gépfegyver kattogása.

— És én megint csak azt mondom, hogy szeretem magát Margit s igenis nekünk meg kell beszélnünk a dolgokat.

— Szeret! Ezt már hallottam, — válaszolt a leány s érzett, hogy a lelkén átrezeg valami, ami egész valóját megremegteti... De ha én már menyasszonya vagyok egy derék embernek?....

A férfi arca tüzben égett. Érezte, hogy ha most megszólal, bizonyára orditásig fokozódik a hangja. Összeszoritott fogakkal rátapasztotta hát szomjas ajkait a leány egyik kezére s csókolta mohón gyors egymásutánban.

A leány keble gyorsan zihált, de azért szigoru ellentállással sikerült kiszabaditani kezét a férfi vasmarkai közül.

— Nézze Jenő, — mondta anyáskodó hangot szinlelve — nyugodjék meg. Beszéljünk csak nyugodtan, meggondolással. Mert mi még sohasem tárgyaltunk ezekről a dolgokról teljes komolysággal; sem szelidebb formában, sem szenvedélyes fellobbanással.

A férfi előrehajtotta fejét s vágyóan kimeredt tekintettel nézett a leányra.

A leány pedig hüvös hangon kezdett beszélni.

— Maga Jenő a háboru előtt egy évig járt a házunkhoz. Minden nap itt forgott körülöttünk, részt vett a mulatságainkban, bálokon, teniszpályán, cigányzenés vendéglői vacsorákon. Velünk jött a balatoni nyaralásunkra. — Sokat voltunk együtt, mint most is, csak igy kettesben. És soha egyetlen szava nem volt a házasságról, sőt még a szerelemről se. Mindég kerülte ezt a témát a legtávolabbi vonatkozásban is. Pedig én gondoltam a lehetőségekre...

A férfi felugrott s szenvedélyes mozdulattal közeledett a leány felé, aki szeliden elháritotta magától a férfi közeledését...

— Én sejtettem, eh! mit! tudtam, — folytatta a leány — hogy maga szeret engemet. De maga ismerhet annyira, hogy tudja milyen szigoru vagyok elhatározásaim kitartása mellett. Én vártam egy önfeledt kézszoritást, néhány szót, ami megtöri a pajtáskodás hangjának határait. Nem tagadom, egyszer a pályaudvaron, harcbaindulásakor a bucsuzásnál határozottabb formában adtam alkalmat magának Jenő a nyilatkozásra.

— Hol, mikor?! — hördült fel a férfi... Én nem emlékszem!

— Mint sok apró, elhullajtott szavaim is kiestek az emlékezetéből, a melyeket burkolt formájukban is meg kellett volna értenie s amelyeknek nem tuladonitott annyi jelentőséget, mint amennyit azok megérdemeltek volna, — bár nem voltak felkinálások... És most száz, meg száz elhallgatott mondata helyett előáll egyetlen szóval: Szeretem!

— Igen, szeretem! — szólt szenvedélyes hangon az ifju.

— De ha igy van, miért mondja ezt csak most? Ha szóval nem akarta, mert csak a távollét alatt jutott teljes tudatára érzéseinek, miért nem irta meg. Hiszen sokszor irt a harctérről, miért nem sejtette velem elhatározását legalább a sorok közt. Két év hosszu idő. Itthon különösen az apám, akinek érdekeltségei is vannak, nagyon szorgalmazta a férjhezmenetelemet. — Én felettem is elsuhant az idő. — Egymásután jelentkeztek a kérők. S mikor az én életem sorsa egyik fontos határkövéhez ért el, most maga odaáll a határjelző mellé s bele rikkant a levegőbe: Szeretem! Vissza az egész! — Nem gondolja, hogy ez már nemcsak különös, de igazán mondva: érthetetlen is.

A férfi bünbánólag hajtotta le a fejét. Egyideig néma csönd uralkodott mindeneken. Majd megszólalt a férfi:

— Nézze Margit, most igyekszem én is higgadtan beszélni. Bevallom, hogy az első perctől kezdve, amint megláttam és megszerettem, épen olyan igazán és szenvedélyesen, mint most. Én nem is tudom, mi volt velem, hogy el nem árultam magamat sem szóban, sem cselekedeteimben? Maga a gazdagság, a pompa csillogó fényében és én a szürke veréb itt lent szükre szabott fizetésemre utalva... Elhessegettem a gondolatot s elkezdtem az álmok országutját járni. Sokszor akartam leolvasztani magamról a hideg udvariasság, a cinikus pajtáskodás jégburkolatát. Nem sikerült. Ugy jártam maga mellett, mintaz álomjáró az álomember gazdag szókincseit nem tudtam a durva valóság szürke mondataiba belefaragni. Csak követtem minden lépését, mint az álomjáró a holdfény hatása alatt, behunyt szemekkel. Nem láttam magam körül tisztán nemcsak a zajló életet, de nem tudtam meglátni a saját, ködökben borongó lelki világomat se. Tapogatózva lépkedtem az élet utjain, hegyeket látva a vakondturásokban, amelyeket pedig egyetlen férfi cipőtalpa eltaposhat, megrettentem az utamba került göröngytől is... És igy kerültem ki a harci mezőkről, ahol az első ágyudörgés felriasztott álmodozásomból. Azután megtanultam élni, küzdeni a jövendőmért, harcolni mindazért, amit — azt akarom, — hogy az enyém legyen. És most mikor ujra láttam...

Itt elhallgatott a férfi egy pillanatra.

A leány törte meg a csöndet:

— Csak mondja tovább Jenő, amit mondani akar — s valami belső láztól kényszeritve, alig hallhatóan még hozzá füzte:

— Mondjon el mindent!

— És én most megint csak egy szót mondok: Szeretem... Margit, én egyedül csak magát szeretem s ne makarom, hogy a másé legyen. Hanem csak az ennyém!

A leány hátravetette magát a hintaszéken s lehunyt szemekkel szivta magába a férfi kirezgett hangjának zsongitó zenéjét. A veranda félhomálya egyre sötétebbre fakult. Tavaszi illatok kergették egymást a park virágágyai felett. Az alkonyat bontogatni kezdte szárnyait.

Leány és férfi némán hallgattak. Majd a hareban megedzett férfikéz a leány finoman ápolt kezét kereste. A leány pedig lassan felemelte balkezét és a férfi felé nyujtotta.

Hogy történt, hogy nem?, de abban a pillanatban nagyot koppant a veranda gránit kockáin valami. Az asszony karikagyürü lassan gördült lefelé a lépcsőkön s eltünt a futó-rózsa tövének egészségesen, frissen zöld levelei közt.

A férfi amennyire lehetett, az egyre sürüsödő félhomályban lassan követte tekintetével a gyürüt. Felállott, hogy felgyujtsa a villany égők egyikét s megkeresse a gyürüt. De a leány lefogta a kezét. — Erősen a csuklójánál.

Mosolyogva, nagyon halkan mondta:

— Csak hagyja!...

Rádiósoknak
MINDEN NAGYOBB VASARLAS UTAN EGY DARAB
TUNGSRAM LÁMPÁT AD
AJANDÉKUL, KARACSONYIG
Simon Rádió Villanyszaküzlet
Barta és Társa budapesti rádiós cég képviselete, József kir. herceg ucca 3. Telefon 13-22.

Valódi perzsák
és másféle szobaszőnyegek, ágyelők és összekötők, különféle futók hencserátvetők, ágy- és asztalterítők, függönyök, raolanok, takarók butorszövetek, kókuszfutók, lábtörlők, linoleum lópokrócok, halinák, angórabőrök stb.
Óriási választékban megérkeztek!
Horn és Erdélyi Debrecen, Kossuth-u. 19
(Csokonai színházzal szemben.)
„Takarékosság" könyvecskével lehet részletre vásárolni!
Szabott árak!

Prima, száraz, bükk és tölgy
tűzifa
hasábosan vagy felaprítva
Porosz kőszén, bányakoksz, telepen vagy hazaszállítva, legolcsóbb a
Faforgalmi Részvénytársaságnál
Vágott fát lepombált zárt kocsiban szállitunk.
Telefon 156. Sallértrom ucca 5.

Libándi A.
modern gépekkel felszerelve
Fest, mos, tisztit
legolcsóbban.
Debrecen, Péterfia ucca 4.
Vidékieknek posta utján soronkivül. — Tömegmunkát vallalok. — Gyászesetben 24 óra alatt.

Ősszel, télen
„WIMPASSING"
hó és sárcipő
1924 WIMPASSI VGF

Még mindig Jókai a kedvenc írója a debreceni olvasó közönségnek

Karácsonyi riport a folyton fejlődő közművelődési könyvtárról

Debrecen szivében, a Kálvin-téren, ahol az évszázados ősi kollégium hirdeti a magyar kulturát, közvetlen a kollégium tőszomszédságában áll egy meglehetősen ósdi, sárga épület, a régi gazdasági nép iskola. Egyszerü deszkakerítésbe vágott kis kapun át vezet a bejárat és a kapu fölött festett pléh-tábla hirdeti, hogy itt van Debrecennek egyik legjelentősebb kulturintézménye, a közművelődési könyvtár és a városi képtár.

Régimódi, szük lépcső vezet fel az emeletre, ezeket a lépcsőket is meglehetősen kikoptatta a sok futkározó elemista nebuló, akik a tiz perces szünetekben vidáman futkároznak a szük udvaron. Az emeleten van a könyvtár. Az emeleti feljárónál rendőr posztol, azaz dehogy is posztol a szó szoros értelmében, ül egy székben és elmélyedve olvas egy könyvet. Helyben vagyunk, itt igazán könyvtár van, ahol még a rendőrörszem is olvas.

Benyitok az ajtón. A könyvkiadó helyiség zsufolásig. Három kedves, előzékeny kisasszony alig győzi kiszolgálni az olvasásra szomjazókat.

Erdős René Herzfeld Klariss c. könyvét kéri egy fiatal hölgy, de nem kapja meg, mert Erdős René nagyon kapós, ki kell várni és résen lenni, amikor valaki behozza. Megvigasztalódik, — kap helyette mást.

Beljebb készülök az igazi könyvtárba, a zsufolt könyvespolcokkal felerakott terembe, ahol feltétlenül elfogja az embert a bibliofil láz, muszáj a cimeket nézegetni. Menynyi jó könyv, amit szeretne az ember elolvasni, egy nagy, előkelő mozdulattal magáévá tenni, felszivni mélyen a sok, sok betüt, érdekes irást.

Nemsokáig van idő gyönyörködni a sok, sok jó könyvben, mert elő kerül a könyvtár tudós igazgatója dr. *Ecsedy* István, egyetemi magántanár. Tipikus debreceni magyar alakja szinte kiló a rengeteg könyv közül, mintha az ős-magyar ázsiai pusztákról csöppent volna ide e közé a sok könyv közé és letéve magáról a kacagányt, kopját, tegzet, felcsapott volna iródiáknak, ami sokkal jobban vonza, mint a harci dicsőség. Bámulatos ez a nagytudásu ember, aki szinte pihenés nélkül, folyton kutat, tanul, a vakációját mindig feláldozza a tapasztalásnak, üzi, hajtja a puszták fiát a vére tanulni, látni mindig ujat, mindig többet.

A szeme szeretettel pihen meg a sok, sok könyvön, a teletömött polcokon, az ő kedves, szeretett gyermekein, akik között érzi magát csak igazán otthon. Pompás humora kifogyhatatlan és jóizü adomával indul a beszélgetés.

A könyvtár. Ugy beszél róla, — meleg szeretettel, — mint az apa a fiáról. A száraz statisztikai adatok, a folytonos fejlődés minden egyes jele külön öröm az ő számára. De ennek a szeretetteljes gondnak meg is van az eredménye. A közművelődési könyvtár körülbelül száz százalékkal fejlődött, gyarapodott ebben az évben, a mult évihez képest.

A tag olvasók száma 6272-re szaporodott, a mult évi kb. 3000 taghoz. Ennek a szinte amerikai arányu fejlődésnek meg is van az oka, mert a könyvtár, melyet Debrecen városa igazán nemes áldozatkészséggel támogat, minden nyomtan megjelent irodalmi értékü könyvet megvásárol, mindjárt a megjelenés után és azonnal az olvasók rendelkezésére bocsátja. Az idén több, mint 1500 uj könyvet vásárolt a könyvtár. Hatalmas, vonzó körülmény ez, de azért az sem megvetendő, hogy a könyvtár ingyen áll a debreceni, de csakis a debreceni közönség rendelkezésére. Sőt indokolt esetben még a biztositéktól is eltekintenek. Nagy látogatottságnak örvend persze a könyvtár olvasóterme is, ahol a könyvek mellett az összes helyi lapokat, fővárosi lapokat és folyóiratokat meg lehet találni. Délelőtt inkább ráérő öreg urak, délután azonban főleg a diákság tölti meg a jó meleg olvasótermet. A diákság jóformán teljesen elpártolt a kollégiumi könyvtártól, ami arra vezethető vissza, hogy a kollégiumi könyvtár az anyagiak hiánya miatt nem tud lépést tartani az ujabb müvekkel.

A könyvtár olvasó közönsége egyébként teljesen vegyes. Nagyon sok a tisztviselő, hiszen ennek az osztálynak a legnagyobb a kulturigénye, amelyet most könyvvásárlással nem tud kielégiteni; sok azonban az egész egyszerü ember, akik között még paraszti ember, sőt muzsikus cigány is akad.

A nagy többség természetesen a könnyü szépirodalmat kedveli. Jókai behozhatatlanul vezet. Hat teljes Jókai kiadása van a könyvtárnak, de állandóan forog minden kötet. Nagyon olvassák a magyarok közül Mikszáthot, Gárdonyit, Herczeget, Jósika Miklóst. A külföldiek közül Dumas, Wells s Jack London vezet. A verseknek és szindaraboknak azonban alig akad olvasóik. Adyt azonban — főleg a diákság — nagyon szeretik. A régi klasszikusokat, kötelező iskolai olvasmányokat persze szorgalmasan olvassa a diákság, de az ujak közül nagyon szeretik Romain Rolandot, Mereskovszkyt, Dosztojevszkyt.

Az ifjuság persze rajong kedvenceiért: Werne, May Károly hősei még ma is állandóan megdobogtatják a kalandvágyó, fiatal diákok szivét.

Tudós Ecsedy professzor azonban az egész fiatal ifjuságról is gondoskodott és ma már a könyvtárban szép mesés könyvek is vannak. Csöppiket, Cilliket és Mackó ur kalandjait ugyancsak keresik az apróságok.

A szépirodalom mellett nagy sulyt helyez azonban a könyvtár vezetősége az ismeretterjesztő müvekre. Nem a komoly, elvont tudományos könyveket szerzi be a könyvtár; ezeket az egyetemi könyvtár, az egyetemi szemináriumok vásárolják, hanem a mindenki által érthető ismeretterjesztő müveket. Nagyon sokan olvassák is a történelmi, természettudományi és földrajzi müveket.

Természetesen nem csak magyar könyv van a könyvtárban, hanem ott a sok angol Tauchnitz, a német Ullstein és a sok jó francia könyv. Ezeknek is megvan az olvasó közönségük. Érdekes, hogy az olvasóterembe jár két esperantó ujság is, melyet szorgalmasan olvasnak a debreceni esperantisták.

Nagy a panasz azonban arra, — hogy a közönség nem bánik olyan szeretettel a könyvvel, mint ahogy a könyv, amely pedig igazi gyönyörüséget nyujt, megérdemelné. Lapokat tépnek ki, rongálják a kötést; sok könyvet egy évben többször is át kell köttetni. Persze, ez a beszerzés rovására megy, mert a karbantartási költségen uj, más könyveket lehetne beszerezni. Méltatlankodik is Ecsedy professzor, — aki félti szeretett könyveit és azt szeretné, ha a fák és madarak napja mintájára könyvnapot is rendeznének, amelyen a könyv megbecsüléséről tartanának előadást. Az olvasóközönség igazán a müveltségről tenne tanuságot, ha nem rongálná a könyveket.

Nagy szolgálatot tesz természetesen a remekül összeállitott katalogus, melynek az uj kiadása most készül, de reklamálja is már erősen a közönség.

A közművelődési könyvtár igazi fejlődése azonban igazán csak akkor fog bekövetkezni, ha átköltözik méltó helyére, a Déry muzeumba. Itt már készen várja az uj helyiség a könyvtárt; a hatalmas, falba épitett polcok száz év fejlődését is befogadják. A modern olvasóterem, könyvtárterem készen várja a sok értékes könyvet, de a költözés csak tavasszal, a jobb időben lesz az uj, végleges otthonba.

Meleg szeretettel emlékezik meg Ecsedy professzor arról a nemes áldozatkészségről, amellyel Debrecen városa a könyvtár fejlődését előmozditja. Négyezer pengőt kap a könyvtár az uj könyvek beszerzésére, ezer pengőt kötésre és karbantartásra, azonkivül fedezi a város az összes személyi és dologi kiadásokat is.

A könyvtárról lassan átterelődik a szó a másik kedvenc témára: a nyári keleti utazásra és már is elején szinekkel bontakozik ki a sok érdekes epizód, amelyekkel kötetet lehetne megtölteni. Lassan fél 7 óra lesz, a könyvtárt bezárják és elbucsuzom tudós Ecsedy professzortól, kedves munkatársaitól és szinte fájó szivvel hagyom ott a sok, sok szép könyvet, amelyek annyi örömet, szórakozást és tudást nyujtanak, csak vigyázzon rájuk a közönség, ne rongálja azokat — hogy ezzel is örömet okozzanak a könyvtár vezetőjének, aki minden tettével az olvasók számára annyi örömet szerez.

B. B.

Minden iparos köteles január 1-től könyvet vezetni és leltárt készíteni

Már régebben szó volt arról, hogy a kisiparosokat is kötelezik könyvek vezetésére. Ennek előreláthatólag az lesz az első és az iparosokra kedvező, praktikus haszna, hogy az adókivetések igazságosak lesznek. Azok az iparosok, akik talán csak egy-két emberrel dolgoztatnak, nem fognak annyi adót fizetni, mint a csaknem gyári üzemet fentartó nagyiparosok, mint amilyen panaszok a multban gyakran elhangzottak.

A kereseti adószabályok hivatalos összeállitása felhatalmazta a pénzügyminisztert arra, hogy az adózókat akár általában, akár az adózók egyes csoportjait leltár készitésre és könyvek vezetésére kötelezhesse.

Továbbá a könyvvezetés módját rendelettel szabályozza.

Az iparosokat e felhatalmazás alapján kiadott utasitás a következő könyvek vezetésére kötelezte:

Önálló kisiparos megrendelési könyvet, pénztárkönyvet és anyagbeszerzési könyvet.

A *gyáros*, továbbá a nagyiparos pénztárkönyvet, naplót, főkönyvet, folyószámlakönyvet köteles vezetni és minden év végén záró leltárt készíteni.

A bányavállalkozó pedig termelési könyvet, pénztárkönyvet, naplót főkönyvet, folyószámlakönyvet és évzáró leltárt.

Az említett könyvek vezetésére nézve a pénzügyminiszter a következő követelményeket támasztotta:

A *megrendelési könyvbe* be kell vezetni a megrendelő nevét és lakcimét, a megrendelt munkát, annak kialkudott díját, továbbá a munka leszállitásának s a díj kézhezvételének időpontját.

A *pénztárkönyv* az összes üzleti bevételeket és kiadásokat tartalmazza. A befizető, illetve pénzfelvevő megjelölése mellett.

Az *anyagbeszerzési könyv* a vásárolt anyagokat tünteti fel, a szállitás napjának, a szállitó nevének és számla összegének feltüntetésével. Év végén le kell zárni az anyag-készletet leltározni. A beszerzési áron értékelt készletet a következő évre kell átvinni.

A nagyiparos, gyáros és bányavállalkozó üzleti könyvei a rendes könyvviteli szabályok szerint vezetendők, a raktárkönyvre mégis külön előirja az utasitás, hogy annak raktárba vett s onnan kiadott anyagokat s árukat időrendben s árunemenként elkülönitva kell tar-

talmaznia s év végén lezárva a valóságos készleteket kell kimutatnia.

A kereseti adó céljára vezetett könyveket, ha még hitelesítve nincsenek, használatbavételük előtt a községi elöljáróság (városi hatóság) díjmentesen hitelesíti.

A könyvvezetésre előírja még az utasítás, hogy aki nem tud magyarul, az a könyveket anyanyelvén is vezetheti. A beírások tintával eszközlendők, csak a megrendelési könyvbe vezethető tintaironnal is.

Ha valakinek több külön folytatott üzlete, vagy vállalata van, mindegyikről külön kell könyveket vezetnie, kivéve, ha az üzletek központi vezetés alatt állanak s vagy ugyanabban a községben feküsznek vagy a fióküzlet a főüzlettel olyan szoros kapcsolatban áll, hogy külön könyvvezetés lehetetlenné válik.

Értesülésünk szerint Debrecenben a pénzügyigazgatóság hivatalos közegei fogják az ellenőrzést gyakorolni.

Ha már uj
FEJEKET IR,
ugy irja azokat mindjárt
ORGANISATIO R-T.
BUDAPEST, Erzsébet kö. ut 19
Kötelezettség nélkül és költségmentesen bemutatjuk. — Vidékre részletes ismertetést küldünk.
A HINZ-könyvelés előnyei:
1. Mindig ajour.
2. Hibátlan.
3. Minden 1-én egyező nyersmérleg.
4. Automatikus intő és incassorendszer
5. Kevesebb munka, kisebb költség.
6. Jobb áttekintés.
HINZ
kártyákra.

5 berlini gyermek véres tragédiája

Két halott és három elveszett élet esett áldozatul a bünös nagyvárosi „modern" életnek
Az öt gyermek közül egyik sincs még husz éves

Berlin, dec. 20. A német közönséget a megdöbbentő steglitzi „gyermektragédia" tartja izgalomban, melynek szereplője öt husz éven aluli gyermek. Az öt fiatal élet a szerelem és bün és gyilkosság utján veszett el. A tragédia mögött olyan mélységes erkölcsi szakadékok tátonganak, amelyeknek láttára el kell borzadni.

Mind az öt gyermeket a mai „modern" élet lökte oda a halálnak és pusztulásnak. A revolver dörrenését, mely két ember életébe és három társuk erkölcsi halálba került, sajnos, nem szokatlan, de jellemző morális pusztulás és lélektani folyamat előzte meg, melyet most a berlini bíróság igyekszik tisztázni, hogy a tragédia igazi képét megkapja, mielőtt ítéletet hozna. A vizsgálat eddigi adataiból igy alakul az öt szomoru gyermek-profil:

A GYILKOS JÓTANULÓ

A vádlott Paul Kranz tizennyolcéves nyolcadik gimnázista, kit Trautmann államügyész egyszerü gyilkossággal vádol, a gazdag nagyiparos Scheller család pedig fia halálát, leánya jóhirnevét keresi rajta. Paul Kranz nem sütött el revolvert és mégis két holttest felelősségét kell viselnie, mégis gyilkos.

Alacsony viszonyokból küzdötte fel magát, az iskolában a legjobb tanuló volt. Tanárai tetterős, megfontolt, céltudatos fiatalembernek ismerték, ki valósággal szuggesztiv hatást gyakorolt társaira. Apja kávéházi muzsikus. Senki sem sejtette, hogy az első eminensben apjának nyugtalan vére lobog, csapongó, beteges fantáziája sulyos elétévelyedésekbe sodorta bensőleg. Ez a temperamentum nem hagyja nyugodni és egyik alkalommal elüzi hazulról. Hat hétig kóborolt, de fantáziáját, lelki terheltségét ez sem hütötte le. Tizennyolcéves koráig nem ismeri a szerelmet és mikor megismerte, gyilkossá lett.

AZ ELSŐ IDEÁL S ÁLDOZATAI

Tanulótársának, jóbarátjának, Günther Schellernek testvére Hilde könnyüvérü, flörtölő, táncoló, a rosszul értelmezett „szabadság" tévutjain korán a hinárba szédült bakfis, kinek a „fiuk" az érzelmek és erköles epizód.

Barátnője, a tizenötéves Elinor, ki érzékei szerint cselekszik, a beteges idegzet és nem fékezett életkedv szinte tudatlan, szerencsétlen áldozata, ki késöre ébred rá, hogy mit tett és milyen szerepe jutott a tragédiában.

Az egyik halott tizenhétesztendős pékleginy. Társuk volt az iskolában, de a gazdasági viszonyok nem engedték meg, hogy tovább tanuljon. Igy választotta az ipari pályát de ha az iskolát el is kellett hagynia, de az ideált, Hilde Schellert nem birta feledni s a gyermekálmok valóra váltak.

A leány bátyja lőtte agyon, mikor megtudott minden a testvéréről és utána öngyilkos lett. A tragédiában vállalt szerepének lelki rugóit eléggé megvilágitja, ha csak annyit mondunk róla, hogy testvér volt, kinek lelkében a testvér ideálja omlott össze és estében szétzuzott maga körül mindent.

AZ ÉJSZAKAI TRAGÉDIA

A tragikus élet történetét a következőképen lehet rekonstruálni: Machlowból, a villából a Scheller és Kranz fiu este beutaznak Steglitzbe. Hilda már előbb bement a városba — táncolni. A két fiu, amikor a steglitzi villához ér, fényt vesz észre az ablakban. A gyáva Günther betörőket sejt, — Paul Kranz kineveti és neki van igaza. Felnyitják a kaput, Hilde jön elébük. A váratlan látogatástól nincs elragadtatva, hiszen vendége van, a péklegény, aki már egyszer szerepet játszott a Scheller-család tragikus életében.

A fiuk észreveszik Hilde kedvetlen arcát, de kérdezésükre Hilde kitöröleg válaszol. A testvér és barát nem érdeklődnek tovább, de diszkréciójukért jutalmat kérnek. Hilde menjen el Elinorért, — a tragédia ötödik szereplőjéért. Elinor tizenötéves, a szomszéd házban lakik. Hildenek flörtökben, kalandokban hüséges társnője. Hilde engedelmeskedik a felszólitásnak. Ő tudja miért. És megérkezik Elinor. — Günther Schellert azonban elriasztja a leánytársaság. Minden ok nélkül elhagyja a furcsa kompániát és kirohan egyedül az éjszakába.

„AZ ÉLET CÉLTALAN"

Az óra tizenegyre jár és — Elinor tizenötéves. Hazamegy, hogy a szülők ne sejtsenek semmit. A ház előtt ujból felhangzanak a fiu-testvér nyugtalan léptei. Hilde megrémül. Hizelgéssel, a nő szuggesztiv erejével rábirja Kranzot, hogy tagadjon le mindent, hogy hazudjon, hazugságával leplezze a gyanakvó testvér előtt a bünt. És a szerelmes Kranz mindent megigér.

A konyhában együtt ül a két barát. Likörös poharak, cigaretta, füst és minél több cigaretta, minél több alkohol fogy el, annál szomorubb lesz Paul Kranz. És most Günther Scheller bizonyul erősebbnek. Ráveszi barátját, hogy mindent elmondjon. És az önleplezés alkoholmámoros percei az élet céltalanságának tudatára ébresztik a két gimnazistát. Ezen az éjszakán mind a ketten elvesztik illuzióikat. És fantáziájuk csak a halálban lát kibontakozást.

Az öngyilkosság gondolatától a gyilkosság gondolatáig egy lépés és a két sebzett lelkü, beteg fantáziáju gimnázista ugy kidolgozza az elkövetkezendő tervét, mintha egy tragédia cselekményét vetné papirra. Végül ugy érzik, megtalálták a benső összefüggésnek megfelelő megoldást. Günther fogja agyonlőni Paul Stephant és azután önmagát, Kranz végez Hilde Schellerrel, majd maga ellen fordítja a fegyvert.

A GYILKOSSÁG

A komor elhatározást gyorsan követi a tragédia. Günther Scheller biztosat akar tudni. Revolvert tesz a zsebébe és nehéz léptekkel bemegy huga szobájába. Pillantása a tükörre esik és abban meglátja az igazat. Még vár, hogy bejöjjön Paul Kranz is és mialatt a leány a fürdőszobába távozik, eldördül két lövés. Hilde és a Kranz fiu berohannak és a két holttest felett találkoznak. Paul Kranz letérdel mellékük és fojtottan azt mondja:

— A lövés talált. Nincs semminek célja többé.

A fiatal lányban ebben a pillanatban felébred az élet utáni vágy, a haláltól való félelem. Hideg elhatározottsággal magához veszi a revolvert, orvosért telefonál, mentőkért...

A tragédia befejeztetett és megkezdődik a bünügy. Az ügyész vádol, a birák itélni fognak.

Nagyban folynak az előkészületek az ötvenedik jogászbálra

Dr József Ferenc főherceg és felesége lesznek a bál fővédnökei

Emlékezés az első jogászbálra

1928 január 14-ike nevezetes dátum Debrecen társadalmi életében. Már a régi Magyarország uri közönsége is feszült várakozással tekintett mindig a debreceni jogászbálok elé és ez az érdeklődés még fokozottabb mostan, a trianoni Magyarországon, amikor a debreceni jogászifjuság áll a fent megjelölt napon a társadalom fóruma elé azzal, hogy ötvenedik Jogászbált rendez.

A szabadságharc szerencsétlen kimenetel után az elnyomatás rettenetes sulya sem tudta megölni a magyar nemzeti érzést, hanem az titkon mindig megnyilatkozott és ennek nyilt megnyilatkozása volt az 1867 január havában tartott első jogászbál, a magyar táncok és magyar viselet felujitásával, amikor a königraetzi vereség után mindenki azt hitte, hogy az osztriai birodalom össze fog dőlni.

A szebb és boldogabb jövő elkövetkezését látta mindenki akkor, a mikor a Nagytakarék régi épületében a régi uri kaszinó disztermében, a mostani helyén Balázs Kálmán hires cigányprimás csárdás zenéjére Ferenczy Aladár jogászelnök Szmrecsányi Jánosné született nyujtódi Farkas Máriával, a kerületi Tábla elnökének a feleségével megnyitotta a jogászbálok hosszu sorozatát.

60 év telt már el azóta és az akkori jogászifjuságból egyetlen egy ember van már csak életben: Komlóssy Dezső ny. táblabiró, a Debreceni Első Takarékpénztár alelnöke, akinek még élénk emlékezetében élnek a régi szép idők, a fiatalság teli reménysége és jókedve és most az ő szemei előtt fog elkisérteni a mult, a trianoni szomoru világban, amikor a fiatal, de az élet küzdelmeitől már megviselt jogászok ötvenedik jogászbált rendeznek.

A világháboru forgatagában, a forradalmak vészterhes napjaiban és az azt követő 3 esztendőben, de még a békevilágban is volt már rá eset, hogy elmaradt a bál és igy a január hó 14-én rendezendő jogászbál lesz az ötvenedik.

A jelenlegi jogász ifjuság Szarukán József jogászelnökkel és Szabó Antal vigalmi elnökkel, a bál fő rendezőjével elhatározta, hogy különös fénnyel és ünnepélyességgel rendezi meg a bált, hogy azt örökké emlékezetessé tegye. A bál fényét biztositja dr. József Ferenc kir. herceg és felesége Anna szász kir. hercegasszony őfenségeinek személyes megjelenése, akik ezt kilátásba helyezték, és akiknek fogadására ugy Debrecen városa, mint Hajdu vármegye, sőt az egész Tiszántul készül. Különös ünnepélyességet fog adni a bálnak azon régi jogászoknak a megjelenése, akik valamikor a jelenlegi Jogász Szakosztály jogelődjének, a Joghallgatók Segitő Egyesületének tagjai voltak és az idők folyamán azóta magas méltóságok viselői lettek.

Minden jel arra mutat, hogy az idei jubiláris Jogászbálnak nemcsak az idei farsangban lesz a Tiszántul legfényesebb bálja, hanem hosszu időn keresztül visszamenve sem volt ehhez hasonló. Érdekes megemliteni, hogy még három hét választ el a báltól és páholyok csak korlátolt számban kaphatók már a rendező bizottságnál.

RENDŐRSÉGI MOZAIK

Pár csepp a bünözések tengeréből

A rendőrségnek nincs karácsonya. Tolvajok, betörők, sikkasztók, szökött fegyencek, szélhámosok mindig akadnak. A bűn ezerfejü sárkánya elpusztithatatlan. Ha nem gyilkolnak, akkor lopnak, ha nem lopnak, akkor sikkasztanak, él, mozog, eleven ez a sárkány szüntelenül támadásra, pusztításra kész a társadalom rendjével szemben. — A rendőrség hivatása féken tartani ezt a szörnyü monstrumot, amely nem ismer emberéletet, bezárt lakásokat, vagy trezorokat és nem ismer ünnepet. Éppen ezért az ellene való harc nem pihenhet meg egy percre sem.

Hogy ez a harc mennyire szerteágazó folyton változó a bűn ezerarcu, milljó színü és mozdulatu sárkányával szemben, ennek szemléltetésére kiragadunk pár apróságot a debreceni rendőrség egyetlen napi, — december 24. — krónikájából. Amint a tengercsepp mútatja legjobban a tenger mérhetetlenségét, ugy ezek a látszólag szürke semmiségek hétköznapi kis lopások, bűnözések szemléltetik talán legélénkebben a bűn förtelmes és szintén mérhetetlen tengerét. .

*

Nagy János a dunántúli Fadd községből való gazdálkodó, — rokonukat ment meglátogatni Erdélybe. Karácsonyra vissza akart jönni övéi közzé. Fel is ült Szatmáron a vonatra, de jegyét csak Nyirábrányig váltotta meg. Alig indult el Szatmárról a vonat, zsebmetszők kilopták Nagy János pénztárcáját, amelyben 350 pengő volt. Mivel nem akarta idejét tölteni, át jött a határon s itt bejelentette az esetet. Megmaradt pénzén Debrecenig tudott eljönni. — Jelentkezett a rendőrségen, szabályszerüen igazolta magát. Kényszerútlevelet adtak neki, hogy hazaútazhasson övéihez.

*

Krausz Jenő debreceni Vörösmarty-utca 16. szám alatti lakós jelentkezett a rendőrségen és beszolgáltatott egy hamis egypengőst. Nem emlékszik rá kitől kapta. A hamis pénzt felküldték megvizsgálás végett Budapestre.

*

Marjai Miklós hajduböszörményi gazdálkidó udvaráról ellopták bicikliját A gyanu egy debreceni ember ellen irányul. Keresik.

*

A rendőrség központi ügyeletén beszolgáltattak egy üres pénztárcát. (És ha tele lett volna ?).

*

Herskovics Sámuelné, román megszállott területről való asszony, átjött a Csonka hazába rokonai látogatására. Nyirábrányban megismerkedett egy vereshaju, alacsony termetü emberrel, aki debreceni embernek adta ki magát. Elhitette az egyszerü asszonnyal, hogy súlyosan megbüntetik, ha román pénzt találnak nála. Egyúttal kijelentette, hogy ő be tudja váltani a pénzt. Az asszony erre átadta neki minden pénzét vagyis 860 leit. A vereshaju ember pedig örökre eltünt. A rendőrség bevezette a nyomozást kézrekeritésére.

*

J. A. debreceni, Miklós uccai lakos pár pulykát vásárolt karácsonyra. — A ketrecből ellopták.

Kristó Károly, debreceni cukrász feljelentést tett *László József nevü uccai árúsa ellen*, hogy az több mint száz pengő áru süteménnyel nem számolt el Debrecenből megszökött.

Itt megtöri az apró lopások és sikkasztások tarka sorát két baleset. Mert ez is a rendőrséghez tartozik. Minden komolyabb kimenetelü balesetről jegyző-könyvet vesznek fel, hogy bűnösség fennforgása esetén, annak előidézői felelősségre vonhatók legyenek.

Gulyás Mária, aki a Falk kefegyárban dolgozik, az ugynevezett stancoló gépből, szörnyalábot akar kiemelni. A gép elkapta jobb karját s ujjait teljesen összemorzsolta.

*

Kovács Gyula Hortobágy út 18. szám alatti faapritó vállalatának *Sarkadi* József nevü alkalmazottja a faapritó gépre korhadt rönköt tett. A fa szétmállott s a szerencsétlen embernek összeroncsolódott a két kezefeje.

De pereg tovább a film. Apró lopás van soron.

N. L.-né, Téglaskerti munkásasszony 5 kg cukrot lopott a Köztisztviselők Szövetkezetének Csapó uccai üzletéből. Tetten érték. Azzal védekezett, hogy nincs betévő falatjuk sem. A cukor karácsonyra kellett.

*

Különös és változatos kalandja volt *Plaschner* János, ceglédi hentessegédnek. Nem volt állása. Eljött Debrecenbe. A munkaközvetitőnél összeismerkedett két fiatalemberrel. Ezek azt tanácsolták neki, hogy menjenek át Nagyváradra, ott biztos kapnak állást. Persze nem volt pénzük. Erre a két ismeretlen azzal az indítvánnyal állt elő, hogy Plaschner adja el holmiját. Odaát ugy is annyit fog keresni, hogy kétszeresen pótolhatja az elveszett holmikat. Plaschner el is adta mindenét és a három cimbora elindult a trianoni határ felé. Sikerült átjutniok Nagyváradra ott azonban a két ismeretlen barát, — miután a pénz elfogyott, — cserben hagyták önzetlen társukat. A pénz és ismerősök nélkül maradt Plaschner eleinte próbálkozott elhelyezkedni, de ez sehogysem ment. Végül vissza akart szökni a határon. Kétszer is kisérletezett, de majdnem elfogták a román határőrök. Harmadszori kisérlet után sikerült csak átjutnia, de ekkor egyenesen a magyar csendőrök karjai közé szaladt. Behozták Debrecenbe, itt kétszeri jogtalan határátlépésért vonta felelősségre Plaschnert, dr. *Tóth Sándor* rendőrfogalmazó. Plaschnert csak 4 napi elzárásra és 8 pengő pénzbüntetésre itélték, tekintettel az enyhitő körülményekre. A sokat tapasztalt 24 éves fiatalember aligha fog mégegyszer barátságot kötni ismeretlen emberekkel.

*

Kiss László, Máramaros vármegyéből való legényt besorozták a román hadseregbe. Ütötték, verték. December hó közepén szabadságot kapott. Ezt arra használta fel, hogy átszökjék a Csonka-hazába. Kiss mindenben megerősíti az erdélyi zavargásokat. Szerinte a magyar lapok még tizedrészét sem irták le azoknak a borzalmaknak és brutalitásoknak, amit az oláh diákok erdélyi rablóhadjáratuk során elkövettek.

*

Végezetül pár soros hir: dec. hó 24-én, három kereskedő tett bejelentést a rendőrségen, hogy üzletük redőnyén olyan sérüléseket találtak, amelyek betörési kisérletre engednek következtetni

Amit pedig a december hó 24-iki rendőri krónika hireiből ebben a cikkben nem közöltünk, az lapunk más helyén található.

DEBRECEN
SZABAD KIRÁLYI
VÁROS ÉS A TISZÁNTULI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

könyvnyomda-vállalata, könyvkötészete, vonalozó intézete és üzleti könyvgyára

Alapittatott 1561-ben.

Munka-felvételi iroda: „Méliusz“ könyvkereskedés (Ferenc József ut 26 sz.) Gyártelep: Böszörményi ut 6 szám. — Telefon Gyári iroda 272. Mellékállomás 272. szám. Méliusz könyvkereskedés 270.

Alapittatott 1561-ben.

Méliusz könyvkereskedés, könykiadóhivatal.

Elvállalja

a sokszorositó iparághoz tartozó összes munkákat. Müveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat a legkilogástalanabbul előállit

Könyvkötészete

elvállalja könyveknek bekötését, bármilyen müvészies kiállitásban.

Iparmüvészeti osztálya

készíti az országban a legszebb diszpolgári okleveleket és bármilyen bőrdiszmüveket

Vonalzó intézete

elvállalja üzleti könyvek, füzetek, irkák, rajzlapok és minden e szakmába vágó munkák elkészitését

A NAP HIREI

Karácsonyi istentiszteletek

Karácsony első napján: Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Baltazár Dezső, püspök, ágendázik dr Révész Imre lelkész. Délután 5 órakor Szundy Béla. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály, ágendázik Madar Zoltán. Délután 5 órakor Aszalós Gyula. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László, ág. Magyar Bertalan. Délután 2 órakor vitéz Huszár Endre. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Szele György. Délután 5 órakor Falucska Béni. — Homokkertben délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Bagdy Dániel, délután 3 órakor Dezső László. — Szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Márky Kálmán. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt dr Erdős Károly Kösélyszegen Kardos Lajos. — Fancsikán Vajda László. — Macson Konrád Zoltán. — Ebesen Erdélyi Sándor. Nagycserés Mezey Béla. — Hegyesen és Elepen Papp Imre. — Halápon Kántor József. — Ondód-Kádárdüllő Halász András. — Szepesen dr Danesházy Sándor. — Palagon Uray Sándor. — Belső-ohaton és Ohattelekházán Sipos Imre. — Hármashegyen Nagy Sándor. Köntösgáton délután 2 órakor Mezey Béla. — Vagongyárban szombaton fél 12 órakor Uray Sándor.

Karácsony második napján: A Nagytemplomban délelőtt 9 órakor Dezső László, 11 órakor dr. Révész Imre. — délután 5 órakor Aszalós Gyula. — A Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Szundy Béla, délután 5 órakor Falucskay Benjámin. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Falucskay Benjámin, délután 2 órakor Falucskay Benjámin. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Kardos Lajos, délután 5 órakor Dezső László. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Aszalós Gyula, délután 3 órakor Szundy Béla. — Csapókertben délelőtt 10 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László, ágendázik Magyar Bertalan. — A Nyulasbarakkban prédikál és urvacsorát oszt Bagdy Dániel. — Ondód-Vedresdüllő Halász András. — Paczon Kántor József.

— **A róm. kath. templomban:** *Karácsony első napján* 6 órakor pásztormise, egyébként a szokot vasárnapi miserend. Minden pap három szentmisét mond. Délelőtt féltiz órakor ünnepélyes főpásztori misét mond és utánna prédikál dr. Lindenberger János. Utolsó mise félegy órakor. Délután félnégy órakor vecsernye. A szent beszédet Takácsy Dénes mondja. — Karácsony második napján: Szokásos ünnepi miserend. Délelőtt féltiz órakor nagymise, utánna szentbeszédet mond Kovács Sándor. Délután félnégy órakor ünnepélyes vecsernye.

— **A görög szertartásu róm kath templomban:** Szombaton 12 órakor éjféli istentisztelet, papi segédlettel. Vasárnap reggel 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagymise, fényes segédlettel, prédikál Papp Gyula, parochus, sz. széki tanácsos. — Féltizenkettő órakor a csendes mise elmarad. Délután 3 órakor vecsernye. — Hétfőn karácsony másodnapján és kedden Sz. István első vértanu napján ugyanez az istentiszteleti sorrend.

Evangelikus ünnepi istentiszteletek sorrendje: December hó 24-én a szent estén, délután 5 órakor alkalmi istentisztelet. — December hó 25-én, ünnep első napján délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Farkas Győző. — December hó 25-én, délután 5 órakor ima. — December hó 26-án, ünnep másodnapján, délelőtt 10 órakor prédikál Labossa Lajos vallástanár; urvacsorát oszt a lelkész.

Balesetek a sikos járda miatt

A példátlanul hideg időjárásban hirtelen változás állott be, a hőmérő —.20 fokról 0 fokra szökött fel. A hó olvadni kezdett s a havas eső veszedelmesen sikossá tette a járdát. Egymást érték a balesetek.

Kupinszky Pál katonai számvivő, aki a Nyilas-telep Kossuth Lajos-utca 35. sz. alatt lakik, lakásának sikos udvarán elesett. Sulyos agyrázkódással szállitották a katonai kórházba.

Széles Juliánna, a Magoss-utca 3. számu ház előtt elesett és balkezének csuklója kificamodott.

A rendőrségen hat esetben inditottak tegnap eljárást olyan egyének ellen, akik nem hintettek fürészport vagy hamut a járdára.

Ha a le nem hintett járdákon baleset vagy szerencsétlenség történik, akkor már nem kihágási, hanem büntetőeljárás indul az illető házigazda ellen, gondatlanságból okozott sulyos vagy könnyü testisértés miatt, aszerint, hogy milyen sérülést okozott a sikos járda.

Lovait elhagyta 4 napra lezárták állatkinzásért

Finta Mihály ujfehértói gazdálkodó szekérrel bejött Debrecenbe. Bement az egyik koresmába, hogy „védekezzen" a hideg ellen, alaposan fel is öntött a garatra, ugyannyira, hogy elaludt a koresmában. Ezenközben a szerencsétlen párák ott várták kint a szekérrel — nem voltak letakarva.

Tegnap vonta felelősségre a lelketlen gazdálkodót dr Tóth Sándor rendőrfogalmazó, aki Fintát állatkinzásért 2 napi elzárásra és 6 pengő pénzbüntetésre, a szekér felügyelet nélkül hagyása miatt pedig 8 pengő pénzbüntetésre itélte. Mivel a gazdálkodó nem tudta igazolni magát s pénze sem volt, — nyomban meg kellett kezdenie fogságát, hogy a napokra átváltoztatott pénzbüntetését is leülje. Igy aztán négy napig kell ülnie Finta Mihálynak.

Szerezzünk takarékbetétkönyvet!
a Kölcsönös Segélyző-Egyletnél.

— **Karácsonyi egyházi zene a róm. kath. templomban:** Karácsony első napján a féltiz órai nagymise alatt a Szent László dalegylet vegyeskara, a Máv. filharmonikus zenekar kiséretével Paul Mitman miséjét (opus 140). adja elő. Graduáléra: Pozorsky A. Pastoraléja. Tenorszóló, előadja Kis Béla. Offertoriumra: Seyle K.: Puer natus est. Előadja az énekkar és a vegyeskar. A szólórészeket Soltészné Guldán Margit, Sarkadyné Parentézy Gabriella, Kiss Béla és Takácsy Dénes éneklik. A mise változó részei alatt P. Griesbacher: Repertorium Choraléjából énekelnek Csernus Gáspár, Sümeghy József, Takácsy Dénes és Vecsey István. A háromnegyed 12 órai mise alatt Takácsy Dénes régi magyar karácsonyi énekeket ad elő. Ünnep második napján a Szent László Dalegylet a háromnegyed 12 órai mise alatt az énekrészeket megismétli.

— **Eljegyzés.** *Mezey* György vendéglős kedves leányát *Violát* eljegyezte *Vásáry* Mihály Máv. lakatos. (Minden külön értesítés helyett).

— **Házasság.** *Harsányi* András és Manthey Erika, folyó hó 22-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

x **A Singer varrófény** a legpraktikusabb karácsonyi ajándék, minden ujkori varrógépre felszerelhető, hasznos, kiméli a szemet! Kérje gyakorlati bemutatását a Singer varrógép részvénytársaságnál.

— **A Filléregyesület tea estélyét** 1928. évi február hó 4-én tartja meg az Arany Bika összes termeiben. A nagy közönség bizonyára örömmel fogadja ezen híradást, hisz ezen estély hosszu évek óta a farsang egyik legkedvesebb mulatsága szokott lenni.

Karácsonyi ajándékul különböző kivitelü csiszolt tükrök nagy választékban Sipkovitsnál, Szív-utca 15. Telefon 356.

— **Italmérésnek** alkalmas helyiséget, forgalmas helyen, lakással, vagy anélkül keresek. Közvetitőket díjjazok. Madai, Mester ucca 42. szám.

— **Tükörgyáriás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkovits, Szív-u. 14—15. Telefon 356.**

— **A debreceni gör kath. Legény egylet** december hó 31-én, este 8 órai kezdettel Vigkedvü Mihály ucca 4. sz. alatti iskola termeiben elsőrendü műsorral, tánccal egybekötött Szilveszterestélyt rendez. Tombola, halászat, értékes nyeremény tárgyakkal. Belépőjegy nincs, a tombolajegy megváltása kötelező, minden jegy nyer. Ára 1.20 fillér. Kellemesen fütött termek, ruhatár, büffében zene. Az érdeklődőket szeretettel meghivja a rendezőség.

Az ünnep mindkét napján eszközöl fényképfelvételeket ujévig elkészíti Liener fényképészünk, Csapó ucca 1.

x **Csendes** és Emmy női divatszalon ja Piac ucca 7. szám.

Bizlosan boldog Ujévet
ugy remélhet
az **urlasszony** és az **urleány**
ha
H. Csengeri Juliától
megtanul saját ruháin szabni és varrni

Urlasszonyoknak délutáni kurzus csakis saját ruháikon.

Beiratkozás reggel 10-től 12-ig, d. u. 3-tól 5-ig, Ferenc József-ut 30. sz. kapu alatti lépcsőn I. emelet ajtó balra.

Barkinek szabásmintákat papirból, muslinból mérsékelt árban szonnal készit felvilágositással.

x **Bárányborrel bélelt** hajtó és kulókeztyü 30 pengő. Teveszőrrel bélelt csattos Nappa női és férfi keztyük 12 pengő. Gummi has és csipőszorító 15 pengőtől Vitáriusnál, Piac ucca 16. sz.

Karácsonyra
és **Ujévre** a legjobb Ó bor P 1·20,
Kapható 1 lit. kitöltő tea-rum P 3·60
Révinél Hatvani u. végen
Vasállomással szemben.

— **Értesitem** a nagyérdemü hölgyközönséget, hogy nőidivat szalonomat Magoss uccáról Hatvan ucca 1. szám alá (Püspöki palota) helyeztem át. A nagyérdemü hölgyközönség becses pártfogását továbbra is kérve *Gáspár Anna* nőiszabó.

— **A kettős ünnep miatt** a *Debreceni Hétfői Ujság* kivételesen ünnep után, *kedden reggel* jelenik meg a szokott bő és változatos tartalommal. A *Debreceni Hétfői Ujság* számol be a karácsonyi ünnepek alatt történt eseményekről elsőnek és legrészletesebben, közli a bel- és külföldi híreket, politikai, társadalmi, rendőri, szinházi eseményeket. Részletes és bő sporttudósitás is.

— **Az Iparosifjuság Önképzőköre** december hó 26-án, hétfőn délután 4 órai kezdettel, kultur-délutánt rendez. Müsor: 1. Nyitány: előadja az ifjusági zenekar. 2. Bartha Sándor szavalata. 3. Cimbalmon magyar dalokat játszik Teki Ilonk. 4. Kubinyi Ferenc szavalata. 5. Magyar dalokat énekel: Püspök Z.

Az ünnep mindkét napján eszközölt fényképfelvételeket Ujévig elkészíti Liener fényképészünk Csapó ucca 1.

x **Cserépkályhák** belföldi, budweisi nagy választékban, átrakásokat, tisztitásokat vállal *Krisch Károly* cserépkályha raktára, Debrecen, Piac ucca 89. szám. Telefon 12—18.

— **Házasság.** Özv. Röminer Lajosné sz. Rosenberg Gizella és Váradi Béla (Nyiregyháza) házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett).

x **Legelegánsabb** ruhákat készit zolid árakért, Szabó László férfiszabó, Széchenyi ucca 1. szám.

— **Értesitem** a földigényiő mezőgazdasági munkásokat, hogy folyó hó 26-án, délelőtt 8 órától 10 óráig, a Lókodi vendéglőben (Sas ucca) saját érdekükben megjelenni szíveskedjenek.
Bodnár.

x **Korcsolyák** 6.50-tő, karácsonyi ajándékok szép választékban, Nagy látványos kirakatában, Csapó fordulóban

Az őszi és téli idényre
megérkeztek a bécsi angol és hazai szövetek. Megrendelésre készitek legujabb divat szerint mindennemü férfi ruhákat igen mérsékelt árban.
Kelesztessy urlszabó Varga ucca 1 sz.

Megjelent az „Alkotás" 6-ik száma

Az ALKOTÁS című szépirodalmi, művészeti és kritikai folyóirat 6-ik száma szombaton megjelent. A nívós és komoly irodalmat jelentő folyóirat tartalma a következő: *ifj. Könyves Tóth* Kálmán (Budapest): Rapszódikus gondolatok Ady Endre fejfájára. (Tanulmány.) *Szabó* Mária (Erdély): A muszka-feleség (Novella.) *Hajdú* Imre (Hajdúszoboszló): Illyés Bálint bátyám. (Novella.) — Költemények: *Benyovszky* Pál. *Böszörményi* Xandrine, *Nadányi* Zoltán (Berettyóújfalu). C. Hoffmann (*Reitz* János fordítása.) *Liszt* Nándor. *Széchy* János. A kritikai szemlében: *Tóth* Endre Makkai Sándor: „Ördögszekér" című regényéről. *Tomka* János Csathó Kálmán: „Miért nem vette el nagyapa nagymamát?" című novellás kötetéről ir' birálatot. *Gonda* Jenő pedig Lagerlöf Zelmáról tanulmányt. — Ezenkivül *Benyovszky* Pál részletes kritika keretében számol be a Csokonai szinház első két-hónapi működéséről és külön-külön veszi birálat alá a szintársulat tagjainak teljesitményét. Az ALKOTÁS előfizetési ára negyedévre 3 pengő. Egye szám 1 pengő. Kapható a városház alatt a Piac utcai trafikban és a könyvkereskedésekben.

Heti befizetéses könyvecskék heti 5 fillértől a Kölcsönös Segélyző-Egyletnél már válthatók.

— **A Hármastelep** és környékének Polgári Olvasóköre, karácsony első napján, vasárnap este, saját körhelyiségében (Bozzay telep, Dévay ucca 11. szám, „Öregtanya" vendéglő) tartja az első megnyitó családias táncmulatságát mely alkalomkor mindenki jól mulathat, kivilágos virradatig. Lesz szépségverseny, próbaházasság, világposta, jux-bazár, amerikai árverés, szerpentin és confetti csata. A közönség szórakoztatásáról a nagyszámu rendezőség gondoskodik. Beléptidij személyenként egy pengő husz fillér, adókkal együtt. Zenét elsőrangu jazzband zenekar szolgáltatja. Kezdete este 8 órakor, vége reggel 6 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad a rendezőség. — A nagyérdemü közönség szives megjelenését kéri az Olvasókör vezetősége.

x **Fényképeket**, nagyitásokat a legszebben, legolcsóbban készit Bagossy müterem, Kálvin-tér 3. szám.

„Khasana" parföm!

A nagyvilági nő hódításának titka! A kifinomult romlás tápláléka! Kis üveg ára: P 3.60, középüveg ára: P. 7.20, nagy üveg ára: P 11.60. — Mintaüveg kipróbálásra: P. 1.80. Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszertárban. Vezérképviselőség: Mihály Ottó gyógyáru gyár kereskedés, Budapest, VI. Podmaniczky ucca 43. sz.

Hirtelen halál munkaközben

Egy hajdunánási lakos tragikus halála

H.-Nánásról jelenti tudósitónk: Tragikus haláleset történt tegnap délelőtt Hajdunánáson. *Hadas* Lajos 27 éves fuvaros jeget szállitott a nánási Gazdasági Szövetkezet pincéjébe. Délután ujabb rakomány jéggel állt meg a pince előtt és leszállt a szánkóról, hogy a lovak zabláját kiakassza. Ekkor hirtelen hátrazuhant és mozdulatlanul fekve maradt. A munkások, a kik közelében tartózkodtak, eleinte azt hitték, hogy Hadas Lajos véletlenül megcsuszott. Amikor azonban látták, hogy a fiatalember nem mozdul, hozzámentek, hogy segitsenek rajta és megdöbbenve látták, hogy eszméletét vesztette.

Az esetet azonnal jelentették a csendőrségnek s egyben orvost hivtak Hadas Lajoshoz. Mire az orvos megérkezett, már csak a beállott halált konstatálhatta. A szerencsétlen fiatalember halálát szivszélhüdés okozta. — Nagy részvét mellett temették el.

— **A borbélyüzletek zárórája.** A borbély és fodrász szakosztály ezúton hivja fel a nagyérdemü közönség szives figyelmét, hogy üzleteiket vasárnap déltől, kedd reggelig zárva tartják.

— **Rosner Imre képkiállitása.** Rosner Imre debreceni festő, a Kereskedelmi Utazók Clubhelyiségében rendezett képkiállitása most nyilt meg. Rosner Imre csekély, de művészi érték kel bíró kollektiv kiállitása inpressionista iskolát mutat. Tájgenre-képei és tanulmányfejei, mind nem az általánosak, a mindenki által ismertek, hanem a pillanat megrögzitései. Fejlődéséhez sok reményt füzünk. Legsikerültebb képei az „Öreg paraszt" és a „Reggel a hegyekben"

Liener müterme az ünnep mind két napján nyitva van.

— **Eladó** 15 méter hosszu, 5 méter széles gerendás deszkaépület, uj téglapadlózattal. Bővebbet Korponay ucca 5. szám alatt.

— **A zsidógimnázium irodalmi délutánja.** Ma rendezte decemberi irodalmi délutánját a zsidó reálgimnázium. A müsor kiemelkedő pontja Grósz Ernő tanár előadása volt, amelyben a zsidó és hellén világszellem harcát ismertette. A templomi énekkar Tennenbaum főkántor vezetésével ünnepi cimeket adott elő, Elberger Péter és Tennenbaum Erzsébet szavaltak. Az előadás jövedelme az ifjusági segitő egyesület vagyonát gyarapitják.

— **Debreceni Kalauz** 160 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

— **Január első napjaiban** jelenik meg a *Keletmagyarországi Sportévkönyv*, amely már szedés alatt áll. A Keletmagyarországi Sportévkönyv Tamássy László főszerkesztő, szerkesztésében, 160 oldalon, diszes kiállitásban jelenik meg. Beszámol az összes sportágak ezévi működéséről. Sporttréfák, értékes cikkek, illusztris sportemberek tollából, élénkitik a könyvet, amely minden sportembernek nélkülözhetetlen, s kellemes szórakoztatója, kalauzza lesz. — rÁa: 1 pengő 30 fillér lesz.

x **Mindenféle rádió cikkek** Simon Jenőnél kaphatók, József kir. herceg ucca 3. A budapesti Barta és Társa cég, helyi képviselete.

— **Nyilatkozat.** Azok a hirek, — amelyek egészségi állapotommal kapcsolatban, a mult hét folyamán a napi lapokban megjelentek, — egyáltalában nem felelnek meg a valóságnak. — Debrecen, 1927. évi december hó 24.

Dr. H. Nagy Jenő

x **Világhirü** „Kayser" varrógépek kizárólag a Keszler cégnél, Széchenyi ucca 1. szám alatt kaphatók. már 160 pengőtől, kedvező részletfizetésre is.

Liener müterme az ünnep mindkét napján nyitva van!

— **A Sziv ujság** a katholikus családok legkevesebb lapja, amely a belés külföldi hitéletről a legjobban tájékoztat, vegye meg és olvassa mindenki. Megjelenik minden vasárnap. Kapható a katholikus templom előtt, minden vasárnap reggel 6 órától, délután egy óráig. Egyes szám ára 10 fillér. — Az olvasó közönség szives pártfogását kéri a *Sziv ujság kiadóhivatala.*

Aldott állapotban lévő nők és ifju anyák

a természetes „Ferenc József" keserüviz használata által rendes gyomor- és bélmüködést érnek el. Az újabbkori nőgyógyitás főképviselői a FERENC JÓzsef vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbizhatóan és fájdalomnélkül hatónak találták. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— **Szepessy Ferenc** tánciskolájában január hó 2-án újtánctanfolyam veszi kezdetét, délután 6—8-ig és este 8—10 óráig, minden vasárnap 5—7 óráig és este 8—12 óráig összgyakorlat. Különórák egésznap. Zárt kolonok alakithatók. Gazdálkodó, földbirtokos családok részére délután 5—7 óráig külön kolon. — Dégenfeld tér 2. szám.

Könyvelést legolcsóbban elvégzi, összes adó, forgalmi adó, jövedelmi adó és adótelebbezési ügyben diszkrétan eljár, restanciákat tedolgoz és könyvelési eseket felülvizsgál a Könyvelési Szakiroda. — (Kandia-ucca 4-6. Telefon: 518.)

x **Gyermekdivatházban** *(Városház épület).* Karácsonyi ajándéknak: Pizsama, flanelből 6 pengőtől, gyönyörü bársony ruhácskák, mindenféle gyermekruhák feltünő olcsó leszállitott árakon.

— **Közhasznu Munkáskert** Egyesület tudatja a bérlő közönségével, hogy az Árpád, Attila telepek befizetései megkezdődtek és 1928. évi január hó 15-ig tartatnak. A Ferenc József, Károly, Széchenyi, Márk Endre telep befizetései 1928. évi január hó 15-ig meghoszabbittatott. Kéretnek a bérlők, saját érdekükben a pontos jelentkezésre, mert későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek. A befizetések a a hivatalos helyiségben Széchenyi ucca 13. szám alatt történnek. *Elnökség.*

A Közhasznu Munkáskert Egyesület tudatja a bérlő közönséggel, hogy a Petőfi telepi befizetés, 1928. február hó 1-én folytatódik, a Széchenyi uccai hivatalos helyiségben. *Elnökség.*

x **A Budapesti Filharmóniai Zenekar** egyetlen hangversenye január 12-én, a Bika dísztermében. Halász László zongoraművész közreműködésével. — Vezényel Komor Vilmos karnagy. Jegyek a Menetjegyirodában. Zenekedvelők tagjai bérelt helyeiket január 2-ig kiválthatják.

Tartós Existenciát

magas jövedelmet

könnyü mellékfoglalkozást mindenki részére!

Találnak ügyes képviselők magánfelek ato arásával. Ajánlatokat kérünk „Hoher Provision" jeligére a következő c mre: Österreichische Anzeigen A.G Wien, I. Brandsäd e 8. Magyarul is levelezhet.

Modern 3 szobás lakást keresek

Főtéren vagy Főtérhez nyiló uccában. Közvetitőt dijazok.

Cim a kiadóban.

A LEGSZEBB

karácsonyi ajándék

PFAFF

egy eredeti

Pfaff varrógép

Részletre is kapható:

Schenkengel Imrénél

DEBRECEN, HUNYADI-U. 17.

özv. Toka Ferencné Szent-Anna 1

Füszer, csemege és korlátolt italmérés.

özv. Toka Ferencné Szent-Anna 1

Igen tisztelt vásárlóimnak ezuton hozom becses tudomására, hogy üzletemet ismét megnyitottam, szolid áru mról s pontos kiszolgálásról biztositom a nagyérdemü vásárló közönséget.

Minden nemü füszer ru, likőrök, fajborok, csemegefélék, frissen felszerelt üzletemben nagy választékban szerezhetők be.

Kérem a szives pártfogását. *Tisztelettel*

özv. Toka Ferencné Szent Anna u. 1

RÁDIÓ-MŰSOR

Vasárnap, december 25.

Budapest 555.6 (3) : 8.30 : Református istentisztelet a Kálvintéri templomból, prédikál dr. Ravasz László püspök 10 : Zenésmise a belvárosi plébánia templomból. Szentbeszédet mond P. Bangha Béla S. J. 12 : Pontos időjelzés utánna a m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 3. Az Országos Mezőgzdasági Kamara előadássorozata. Nagy Sándor a Faluszövetség igazgatója : A falu karácsonya. 3.30 : Manchen Mariska gyermekdélutánja. 4.15 : Székely Mihály a m. kir. Operaház művésze, magyar nótákat énekel, cigányzene kisérettel. 6.00 : Slágerek régi operettekből. Éneklik : Lakatos Ilona és Teleky Sándor. Kamarazene kisérettel. 7.30 : Budapesti Ének és Zenekar Egyesület előadása. Közreműködnek Halász Gitta, Somló József és Manowarda József. 9.30 : Sporteredmények. 9.45—12-ig cigányzene. 12—1-ig jazzband.

KÜLFÖLD :

3.20 : Breslau : Szórakoztató hangverseny
3.30 : Bern : Zenekari hangverseny
Bécs : Kamaraopera
4.30 : Berlin : Szórakoztató zene
Brünn : Karácsonyi dalok
6.00 : Breslau : Orgonahangverseny
8.00 : Bécs : Operett előadások
Bern : Csellóhangverseny
Brünn : Zenekari hangverseny
8.30 : Berlin : Wagner-hangverseny
9.20 : Bern : Zenekari hangverseny
1015 : Brünn : Zenekari hangverseny

Hétfő, december 26.

Budapest 555.6 (3) : 9 : Ujsághirek. 10 : Zenésmise a belvárosi plébánia templomból. Szentbeszédet mond Saly László pápai kamarás, a Központi papnevelő tanulmányi felügyelője. 11 : Evangelikus istentisztelet aBécsikaputéri templomból. Prédikál Zongor Béla körmendi főesperes. Bach J. karácsonyi dalát énekli Petry Kató, a m. kir. Operaház tagja. 12.35 : A m. kir Opera ház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. Vezényel Komor Vilmos karnagy. Közreműködik Székelyhidi F. m. kir. Operaház művésze. 3.30 : Lányok iskolája. (Szederkényi Anna előadása) 4.15 : Előadás a Studióból, Zsuzsi kisasszony. Bevezetőt mond Gyarmathy Sándor a Studió rendezője. — Vezényli Polgár Tibor. 7.15 : Kalmár Tibor és zenekarának hangversenye. 8.20 : Mit üzen a Rádió ? 9.20 : Másfél óra könnyü zene. Zenekari hangverseny. 10.50 : Pontos időjelzés, utánna egy óráig cigányzene.

KÜLFÖLD :

5 : Bern : Zenekari hangverseny
Berlin : Szórakoztató zene
5.40 : Barcelona : Zenekari hangv.
6.45 : Bécs : Kamara-est
7.30 : Berlin : Operett előadás
7.45 : Brünn : Dalok és áriák
8. : Basel : Hegedü és zongora-est
9.20 : Barcelona : Zenekari hangv.
9.30 : Bern : Zenekari hangverseny
10.05 : Barcelona : Casals ének-hangversenye.

Zongorákat
legolcsóbban vásárol
részletre is
Wadman-nál
Budapest, Teréz-körut 8

Gazdasági szaktanfolyam Debrecenben

Lapunkban már megemlékeztünk a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara 1928 január hó 9-én megnyiló 4 hetes időtartamu gazdasági szaktanfolyamáról.

E tanfolyam célja lehetőséget adni Debrecen kisgazdáinak, hogy a legkiválóbb szakemberek előadásai révén a mezőgazdasági szakismereteket gyakorlatiasan elsajátithassák s okszerübb, jövedelmezőbb gazdálkodásra térhessenek át.

Az előadásokat Göllner János, Stolp Ödön, Hauser János, dr Gulyás Antal, dr Rácz Mihály, L. Szabó Döme gazdasági akadémiai tanárok, Glózer Dezső kir. erdőmérnök, Őrösi Pál Zoltán tanár méhészszövetségi előadó titkár, Hank Olivér, Varga László és Meissner Károly mezőgazdasági kamarai s.-fogalmazó és Fráter Jenő mezőgazdasági kamarai gyakornokok fogják megtartani.

A tanfolyam napi 2 órai előadási idővel és pedig esténként 5-től 7 óráig fog tartani a 4 hét alatt minden hétköznapon a II. számu gazdasági népiskola uj épületében Kishegyesi ut 3. sz. alatt, a kisállomás mellett.

Részt vehet e tanfolyamon minden a földreform során földhöz juttatott kisgazda teljesen dijtalanul, továbbá a debreceni 30 holdasnál kisebb gazdák és gazdaifjak, valamint a telkes vitézek is.

A tanfolyamra a terem befogadó képességének megfelelően korlátolt számban vehetők fel az érdekeltek, azért tanácsos a jelentkezéseket a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara hivatalánál (Hunyadi u. 5. I. em.) mielőbb közölni.

A tanfolyamon részvétel teljesen dijtalan, de a beiratkozottak az előadások szorgalmas látogatására kötelesek.

Gyászrovat

AMBRUS LAJOS NYUG. PÉNZÜGYŐRI FELÜGYELŐ MEGHALT

Csikszentkirályi *Ambrus* Lajos nyugalmazott pénzügyőri felügyelő 61 éves korában, hosszas szenvedés után pénteken este elhunyt. — Ambrus Lajos a háboru végéig Kolozsvárott teljesitett szolgálatot. Gerinces, erősen magyar érzésü, renkivül kiváló, egyenes jellemü férfiu volt, kit az Erdélyt megszálló románok hazafias magatartása miatt üldözőbe vettek, ugy hogy kénytelen volt Debrecenbe menekülni. Nemsokára azután nyugalomba vonult, de a nyugalom évei ben betegség támadta meg, melyet a gondos kezelés dacára sem tudott legyőzni.

Halálát nején kivül gyermekei : dr Ambrus József tanársegéd, dr Ambrus Matild, Ilona és Erzsébet, dr Diczig Alajos veje és kiterjedt rokonság gyászolják. Temetése ma, vasárnap délután 3 órakor lesz a Szent Anna uccai temető halottas házából.

—

— **Nagyanyánk fehérnemüs szekrénye** valamikor dúslakodott minden földi jóval. Késmárk, Lőcse takácsai hosszu telek házifonókáinak munkája varázsolta kiapadhatatlanná azt a szekrényt, amely a magyar uriasszony kincsesháza volt. Persze a háboru ezt is, mint annyi gyönyörü tradiciót, szétrombolta. Ma a középosztály szekrénye foghíjas és tátongó. Egy rést az idén karácsonykor be lehet tömni. A „Tündérújjak" magyar kézimunka ujság minden egész éves előfizetőjének páratlan szépségü, magyar földön készült, tiszta lenvászon abroszt ajándékoz az elkészitéshez szükséges habfehér „Flossin" himzőfonál nagyrészével, részben hogy méltányolja a hozzávaló és felbecsülhetelen értékü ragaszkodást, részben, hogy segitsen a régi jó idők ilymódon való visszaállitásában is. Az ajándék értéke 20 pengő és mivel az előfizetés egy egész évre csak 14.40 P kerül, igazán érdemes mindenkinek előfizetni. (Kiadóhivatal : Budapest, IV. Szervita-tér 8. szám).

— **Leventék figyelmébe.** Tekintettel a karácsonyi ünnepekre, a Levente-foglalkozást 1927. évi december hó 22-től, 1928. évi január hó 7-ig bezárólag szünetel. — 1928. évi január hó 8-án már rendes foglakozás tartatik.

Vezetőség.

X **Hó- és sárcipők** javitását legjobban készitik Molnár Testvérek, — a Nagytemplomnál.

— **A Városház étterem karácsonya és szilvesztere.** Alig egy pár hónapja, hogy megnyilt a Városház étterem és már is a legelső üzletek közé emelkedett. A Városház étterem tágas, levegős, hatalmas terme, amely a vidék legelegánsabb helyisége az előkelő közönség mindennapi megszokott szórakozó helye lett. Az éterem konyhája kiváló, italai minőségéről és jóságáról az egész város beszél. A helyiség zenekara pedig nivó, muzikálitás és szórakoztatás szempontjából a legművészibb együttes. A Városház étterem a karácsonyi ünnepeken és Szilveszterkor megkettőzött figyelemmel fog gondoskodni arról, hogy a közönség jól érezze magát.

— **Legurult a csigalépcsőről.** — Balogh Etelka 36 éves háztartásbeli alkalmazott, a Ferenc József út 71. sz. alatti lakásban legurult a 3 méter magas csigalépcsőről. A balcsuklója törött el. A mentők beszállitották a sebészeti klinikára, ahonnan bekötzés után haza eresztették.

— **Hajdunánási szinház.** *Csolnakossy* Gyula szintársulata csütörtök este Hajdunánáson, a Bocskay szálló szinháztermében a „Cirkuszhercegnő" operetet adta elő nagy sikerrel. Kőmüves Erzsi, ez a nagynevü szinésznő, — pompás játékával elbüvölte a közönséget. Sik tapsot kapott. A többi szereplők : Benkő Ilona, Földessy Vilmos, Kő szegi Böske, Darvas Klári, Sugár stb. mindnyájan tudásuk legjavát nyujtották és nagyon kellemes estét szereztek a hajdunánási szinházlátogató közönségnek. Földessy Vilmos rendező külön elismerést érdemel.

Mányi hölgyfodrász
Király ucca 2.
Hennázás, manikür, ondolálás. Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Eladó
Rákóci ucca 35. számu nagytelkü, gazdakodóknak igen alkalmas, házas telkemet — családi körülményeim miatt eladom. Felvilágositást ad ügyvédem : dr. Gévay Béla, Szent Anna ucca 11. szám

SPORTHIREK

Nem kell karácsonykor lejátszani a Bak—Somogy mérkőzést.

Karácsonyra tüzte ki a PLSz. intéző-bizottsága a megsemmisitett Bak FC—Somogy mérkőzést. — A Bak FC felebbezése folytán a PLSz tanácsa heves vita után megsemmisitette az intézőbizottság határozatát és a mérkőzést február 12-re tüzte ki.

Turáznak a magyar csapatok.

A Ferencváros bajnokcsapata kezdte meg a turázó magyar csapatok sorát és az athéni kettős győzelem után Kairóba hajózott, ahol hat mérkőzést játszanak. A Ferencváros csapatát nagy ünnepélyességgel fogadták Egyiptomban és a mérkőzések védnökségét — Fuad egyiptomi alkirály vállalta.

Ujpest is megkezdte a turáját és Velencében játsza első mérkőzését. A Bástyának is sikerült olasz turát nyélbeütni és a turát Livornóban kezdi meg. Ugyancsak turára ment a II. liga élén vezető Pesterzsébet, amely Görögországban turázik, — mig az amatőr BSE Németországba ment turára, remélhetőleg nagyobb sikerrel, mint a mult évben. Turára megy még a III. ker. FC is, szintén Görögországba, de csak karácsony után.

120 hold földet

szavazott meg Budapest székesfőváros tanácsa a Nemzeti Stadion céljaira Rákos mezején. Az épitkezéshez szükséges tőkét részben államsegélyből, részben társadalmi uton akarja előteremteni az OTT. Igy aztán mégis megvalósul a Nemzeti Stadion.

A román futballszövetség

nem akar belenyugodni Semler legazolásába és hivatalosnak deklarálja azt a magántáviratot, amelyet Temesvárról intéztek az M. L. Sz.-hez. Hir szerint a románok erélyes hangu átirattal fordulnak az MLSz.-hez Auer II. ügyében is.

Hajdumegyében
100 holdas buzatermő földünket vasuti állomáshoz közel, eladuk. Bővebbet dr. Csáthynál, Deák Ferenc ucca 9,

Szappanok,
festékek, háztartási cikkek legolcsóbban beszerezhetők a
BELVAROSI FESTEKHAZban HATVAN UCCA 2. SZ.

Ház és földtulajdonosok!
Kölcsönöket
hosszu és rövid lejáratra előnyösen folyósit
Bleuer Imre bankháza
Piac ucca 77.

NYILT-TÉR

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy festő- és tisztító műintézetemet a Péterfia 30. sz. alól a Széchenyi-utca 42. sz. alá helyeztem át.

Ez alkalommal nagybecsű rendelőimnek és a jó ismerősöknek kívánok kellemes karácsonyt és boldog újévet.

Bíró
festő és tisztító műintézet
Bika udvar és
Széchenyi-utca 42. sz.

Hirdetmény.

A ref. Kollégium kisebb birtokain lévő akácfák kitermelésére vállalkozók kerestetnek. Zárt ajánlatok a gazdasági tanácsjegyzői irodában 1928 január 5-ig beadhatók. Feltételek ugyanott megtudhatók.

Hirdetmény

Gáti Tóth János hajduszoboszlói születésü gazdálkodó, 22 éves, nős, h.-szoboszlói lakost a debreceni kir. törvényszék 1927. évi november hó 24-én kelt P. 1172—1927. 29. sz. ítéletével jogerősen, elmegyengeség olytán gondnokság alá helyezte. — Nevezett ennek következtében jogs cselekvőképességét a kereset meg inditásától, vagyis 1927. évi február hó 18-tól kezdődő joghatállyal elvesztette és igy senki semmiféle hitelezést részére jogérvényesen nem eszközölhet és azt Hajduvármegye árvaszéke el nem fogadja.

Gondnoka és anyagi ügyekben törvényes képviselője nevezettnek: Somogyi Antal hajduszoboszlói városgazda.

Debrecen, 1927. december 21.

Hajduvármegye árvaszéke.

Dr *Lessényi István*, ülnök.

Száz és száz magyar művész

és művésziparos dolgozott az Ingóságközvetitő nagyszabásu karácsonyi kiállitásán.

Az Ingóságközvetitő karácsonyra nagyszabásu kiállitást rendezett Száz meg száz magyar művész és művésziparos dolgozott az Ingóság közvetitő kiállitásán, amely gyönyörü csokorban mutatja be munkájuk legjavát.

A világhirü matyó-müvészet csodaszép és máshol még nem látott darabjaival találkozhatunk itt. Az árak meglepő olcsók. Nagyon szép matyó-teritőt lehet kapni már két pengőtől kezdve.

Vitrinek tükörfényében csillognak és ragyognak a magyar agyagipar, kerámia csodált darabjai. Bozsik Kálmán, ifju Badar Balázs, Endrő Margit és még mások elküldték a kiállitásra legszebb dolgaikat. Bámulatosan olcsó áron neglehet szerezni a szebbnél-szebb vázákat, falitálakat, virágcserépartókat és egyéb disztárgyakat.

Külföldi ajándéktárgyaknak igen alkalmas debreceni és hortobágyi speciálitásokból találunk gazdag kollekciót. Az Ingóságközvetitő eredeti debreceni kulacsai gazán remekei a debreceni kézmüiparnak.

Ondódi kilencholdas tanya
Fáyaüló-Paczaülő
Sestakertben
szőlő, gyümölcsös, beköltözhető lakással eladó. — Felvilágosítást Kossuth ucca 8. I. 5. ügyvédi irodában

Beretyóujfaluban
közvetlen a város alatt egy jókarban levő
téglagyár
teljes felszereléssel, hozzávaló lakás és melléképületekkel haszonbérbe azonnal kiadó. Bővebbet a tulajdonosnál
Tóth András, Major-u. 100.

Gyermekedények, korcsolyák, Gillette készletek és más
karácsonyi ajándéktárgyak
bő választékban
Sesztina Lajos vasnagykereskedésében DEBRECEN.

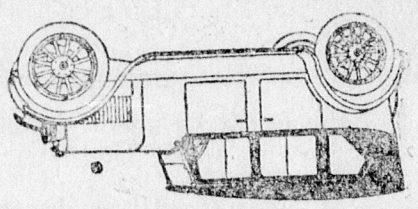

Automobil karosszériák
javitások. — Atalakitások.
„Duco"-rendszerü fényezés.
RIESZ HENRIK kocsigyár
Debrecen, Hatvan ucca.

Elsőrendű minőségü butorok!
Hálók, ebédlők, uri konyhaberendezések, szalongarnitúrák, hencserek és matrácok nagy választékban **részletfizetésre is** kaphatók
Lefkovits Butorházban
Református Püspöki Bérpalota

Debreceni
Első Takarékpénztár
Alakult 1846-ban,

Foglalkozik:
a bank és takarékpénztári üzletek minden ágával.

30 eves cég **45** fióküzlet
A nagy karácsonyi vásár
megkezdődött.
Linoleum
Viaszosvászon
Nagyszőnyeg
Futószőnyeg
Függöny
Hó- és sárcipő
óriási választékban
Haas Lipót Linoleum
Ferenc József ut 58. szám.
Telefon 9-63.
Valódi parafa linoleum
sima, barna m²-ként — **P 8·50-től**
Vastag mintás linoleum
m²-ként — — — **P 8·60-tól**
Padlókárpit
m²-ként — — — **P 6·60-tól**
Moquett asztalteritő
P. 31.50-től
Kókuszfutó
65 centiméter széles, nyerssz'n
P 4·40-től
Kókuszfutó 90 centiméter széles **P 6·—, 6·80, 7·60 és minden szélességben nagy választékban.**

Legkeavesebb
Karácsonyi és ujévi ajándék
egy kolfer gramolon, kerékpár és varrógép
Legolcsóbban beszerezhető
Molnár Testvéreknél
Nagy emplomnál.
Lemez ujdonságok. — Teleton 7—27.

Kölcsönök
betáblázásra
föld és házingatlanokra
hosszabb és rövidebb időre, legolcsóbb kamat mellett
Dr. Balázs Jenő bankházánál
Debrecen, Piac u. 89. Royal kávéházzal szemben. (Blattner-ház.) Tel. 43.

Poloskairtást
cián gázzal
vállal hatósági ellenőrzéssel, vegyészmérnöki felügyelet mellett, a nagyérdemü közönség előtt régóta ismert féregirtó vállalatom. — Az irtást kifejezett kivánságra régebb idő óta ismert folyadékszeremmel is végzem. — Lakások vizsgálását, valamint féregtől való tisztitását havi, vagy évi dijazásért felelősség mellett vállalom helyben és vidéken. — Poloska- és patkányirtó szer kapható.
A n. é. közönség szives pártfogását kéri
Nánássy István
féregirtó vállalkozó Kossuth ucca 47. Telefon hivás a 9. sz. postához. 1266

Képkeretezést legizlésesebb kivitelben, méven leszállitott áron készit **HOMORODI JENO** Péterfia-utca 37. szam. Telefon 11—54 sz.

Most jelent meg!
MÓRICZ Pál:
Hortobágyi legendák
című uj könyve MÜLBECH Károly művészi cimlapjával.
Elbeszélések, rajzok, történetek a hortobágyi puszta XIX. századbeli multjából.
Legszebb, legeredetibb, legmaradandóbb karácsonyi és ujévi ajándék...
Ara 5 pengő.
Kapható
Méliusz
könyv, zenemü, papirkereskedésben
DEBRECEN,
FERENC JÓZSEF UT 26. SZÁM.
Telefon: 2—70. szám.
és az összes könyvkereskedésekben.

Zsirósszóda
szappanfőzéshez legmagasabb foku, garantált minoségü, nagyon olcsón kapható:
Stern festéküzletében
PIAC UCCA 10. SZAM. Bikával szemben.
Saját érdekében győződjön meg.

Jóminőségü
bútorok
olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók
Weinstock Henriknél
Miklós-u. 2. Apolló-bútorüzlet

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia utca 17.

Patkány-, egér-, mezeiegérirtó „RATINOL" biztos hatásu irtószer. Más állatra, emberre ártalmatlan. — Sváb, csótány, ruszni stb. irtószerek. Napiárban utánvéttel szállitja: Ratinol laboratórium Budapest, VII., Murányi-u. 26.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

NŐSÜLNE
34 éves, józan életü, elismert önálló iparos fiatal ember, ingatlan, — vagy készpénz hozományos özvegy és hajadonok levelét „Vezető szakma" jeligére kiadóba kérem. 1316

40 ÉVES
intelligens férfi berendezett lakással házasság céljából megismerkedne hozzá illő nővel. Leveleket „Karácsony 27" jeligére a kiadóba kérek. 1348

HÁZASSÁGOKAT
legegyszerübbtől legelőkelőbb körökben is bonvolit Samu János házasság közvetitő irodája, Debrecen, Piac utca 41.

ALKALMAZÁST NYER

KERESTETIK
egy szabadmajoros. — Baross utca 18. 1220

UGORKA,
ecetes és vizes, kapható Darabos utca 26. Telefon: 6-68. B9

HOMOKKERTI
terakatunkba ügyes járatos elárusító nőt keresünk. Korona, Piac 10 1289

PÉNZTÁROS
kisasszony kerestetik mészáros üzletbe. Dégenfeld tér 10. Mészáros Társulat. 1228

ÜZLETSZERZŐ
felvétetik ügyes, végkielégitett, vagy nyugdijas katonai altiszt is pályázhat, havi fizetés és százalékra. Cim a kiadóban. 1329

ASZTALOS
tanulókat felvesz Kocsi István asztalos, Csapó 11. 1332

KOCSIS
azonnal felvétetik Csokonai utca 31. 1343

EGY
magános asszony felvétetik háztartáshoz egy magános idősebb emberhez. Cim a kiadóba. 1327

ASZTALOS
tanuló jó fizetéssel felvétetik. Boros, Széchenyi ucca 6. szám.

KÖZÉPKORU
finom lelkü úrinőt keresek, aki háztartásom vezetését, 9 hónapos árva kis leányom gondozását elvállalná. Csapó-utca 64. szám. 1301

HÁZMESTERNEK
szolgának, takarítónőnek fiatal házaspárt felveszünk. Jövedelme 80 pengő, lakás, fütés, világitás, kapupénz, — liftpénz. Piac 10. sz. 1290

SZAKÁCSNŐT
keresek, Hajnal, Péterfia utca 8. 1307

SZŐLŐKEZELŐT
aki maga dolgozik kar cagi gazdaságba keresek Hajnal, Péterfia utca 8. 1308

FŐZNI
tudó mindenest keresek január elsejére kis családhoz. Sesta kert, Poroszlai út 29. 1304

MINDENES
szakácsnő felvétetik újév napjától. Csak jó bizonyitvánnyal. Piac utca 40. I. emelet. 1285

MINDENES
szakácsné újévre Szent Anna utca 27. I. emelet, felvétetik hosszabb idejü bizonyitvánnyal. Jelentkezhet özv. iparos asszony is. 1223

MINDENES,
ki főzni tud, január elsejére, vagy tizenötödikére felvétetik. Jelentkezés Fohn zsáküzletében, Deák Ferenc utca 1237

BÁDOGOS
tanulót fizetéssel felveszek. Szücs András Bádogos mester, Csapó utca 74. szám. 1240

FIATAL
házaspár január elsejére házmesternek felvétetik, lehetőleg kis családos. Jelentkezni délután 1—3-ig Batthiányi utca 16. kereszt épület. 1373

SZOBALEÁNY
jó bizonyitványokkal felvétetik. Piac utca 16 III. emelet 1. 1370

KIZÁRÓLAG
festékkereskedősegéd — felvétetik. Salamon Dezső. Bujfalu. 1182

KISLEÁNYT
vagy fiut keresek délelőtti órákra, tejkihordó kocsira, mint segitség. Engel, Verbőcy utca 3. 1160

KÉT
gyermek mellé egy idős asszonyt, aki családtagnak számit, felveszek. Cim: Nyil utca 29. sz. 1365

MOLNÁR
segédet, ügyes, fiatalt azonnali belépésre keresek, Weisz Mihály liszt kereskedő, Nyugati utca 2. szám. 1318

KERESEK
(bentlakó) mindenest, aki egyszerű főzést vállalja fiatal házaspárhoz jó fizetéssel január elsejére. Jelentkezni lehet kedd reggeltől Révi — Hatvan utca 76. 1317

ELJÁRÓLEÁNY
és kifutó leány irodába kerestetik. Jelentkezni lehet hétfőn Aranay János utca 11. ajtó 5. 1351

ISPÁN
nős, gyakorlattal és gépész kovács uradalomba kerestetik. Jelentkezni lehet hétfőn Arany János utca 11. ajtó 5. 1346

Óvónő
azonnalra alkalmazhatók, lehetőleg német és zene tudással. Kulcsár, Péterfia 60.

ALKALMAZÁST KERES

KÖNYVELŐ,
magyar, német levelező, megfelelő foglalkozást keres, üzletszerzésre is vállalkozik. Választ: „Ambiciózis" jeligére a kiadóba. 1345

KOMOLY
megbizható, fiatal, katonaviselt altiszt, pénzbeszedő, raktárnoki — vagy ehez hasonló állást keres, pénz és ingatlan óvadékkal. Elősegitőjét száz pengőig jutalmazza. „Megbizható" jelige. B18 1263

IDŐSEBB
vizsgázott fütő állást keres január 1-re, Soltész András, Széchenyi utca 12. 1273

NYUGALMAZOTT
ingatlanokban biztositékot nyujtó körjegyző január elsejétől Debrecenben vagy a vidéken állást keres. Ajánlatokat „Nyugalmazott körjegyző" címére kiadóhivatalba kér. 1232

SOFFŐR,
géplakatos, állást keres „Soffőr" jeligére a kiadóba. 1355

PERFEKT
gépirónő, ki könyvelésben és pénztárkezelésben teljesen jártas, — irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 1354

AJÁNLAT
Buzakenyérliszt
elsőrendü 34 fillér, rizskásák és füszeráruk a disznóöléshez legolcsóbb árban, Horváth lisztraktár, Dégenfeld-tér 1. sz. (Sas ucca sarok). 461

HÓ ÉS SÁRCIPŐ
javitó üzem legszebben javit. Szander, Deák Ferenc utca 21. 720

BÁRSONY
s filc kalapok, a legujabb modellek után készülnek, s a legolcsóbban beszerezhetők Matta Anna, Bethlen ucca 23. szám. 417

Mérlegjavitások
hitelesitéssel Grai Zsák-utca 11. (Csokonai-u.-ban). Használt mérlegek, sulyok eladása

TÜZIFA
hazai és porosz szén legjutányosabb napi árban, házhoz szállitva Háy fakereskedéseben kapható József királyi herceg ucca 38. sz. Irodai telefon 2—76, raktári telefon 15—52. 16a

Fehér
zamatos faibor 5 liter vételnél 1 P. 20 fill. Sebestyénnél, Széchenyi-u. 54. 1170

A KÖZTISZTVISELŐK telepén tüzifa, szén, — koksz, jutányos árban kapható és minden árudában megrendelhető. Tisztviselők részletfizetésre is vásárolhatnak. Telep: Ispotály ucca 19 szám. Telefon: 14—34. szám. 11-a

IGEN TISZTELT vevőim, megrendelőim és bérlőim szives tudomására hozom, hogy elhalálozott férjem 25 éves vizvezetéki vállalatát, szakértő vezetése mellett tovább vezetem, kérem további nagybecsü pártfogásukat. Tisztelettel özv. Emerich Vilmosné, Arany János utca 16. szám. 12a

Női kalapok
Karácsonyra csak 6 pengőtől legszebb kivitelben. Turyné, Pacsirta u. 41.

DEBRECZENSKY
kárpitosnál, Halköz 8. kész henczerek, diványok, matracok, bőr és hersely fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javitást jutányos áron eszközöl. 2-a.

HÓCIPŐT,
sárcipőt tökéletesen az Orbán gumi üzem javit. Piac utca 9. 41/a. emelet. Szentpéteri. 15-a

KIADÓ
bútorozott szoba, Piac uccán. Cim a kiadóban.

HARISNYA
kötést, fejelést, javitást utányosan vállalok, — Kész harisnya raktár és elönyomda, Hatvan u. 16. szám. 3-a.

KARÁCSONYRA
legolcsóbb és legalkalmasabb ajándék órák és ékszerek. — Kepes Adolf, Kossuth u. 15.

Siessen
a „Buby" szalonba 2 pengőtől már alakit, Csapó utca 65, posta mellett.

FIGYELMES
kiszolgálás. Elsőrendü munkaerők a Verbőczy utca 2. szám alatti „Kaola" hölgyfodrász-szalonban. — Első árak: fejmosás 0.80, ondolálás 1.20 — Manikür 0.50 Bérletváltásnál 20 százalék engedmény. Tisztviselőknek külön engedmény. Speciális hajvágás 1.20-ért. 82a

Bor
kitünő uradalmi 5 liter vételnél 1 P 20 Dénesnél Cegléd-u. 22. 1144

TÖRLESZTÉSES
(amortizációs) jelzálogkölcsönök földbirtokok a és bérházakra, — harmincötévi törlesztésre. Katona és Társa banküzlete részvénytársaság, Budapest, V. Hold ucca 6. sz. 61-a

HÖLGYFODRÁSZ
salonomat Piac ucca öt szám alá helyeztem. Modernül berendeztem. Hajvágás, fésülés, ondolálás, manicur, arcápolás. Legjutányosabban dolgozom. Tanuló lány felvétetik, Weinsteinné 1728

Ó-BOR
zamatos kokadi 1925. évi termés literje 1.60 Glück Péterfia 76. 95

ÓBOR!
Tisztán kezelt házibor, literenként 1.40. Porosz ay út 53. Öthiterenként házhoz szállitom. Telefon 16-36. 333

TÜZHELYEK,
prima minőségben, olcsó árban kaphatók. — Horváth Testvéreknél, Faragó utca 14. 1277

LEGSZEBB
ajándék karácsonyra szép téliKabát, ruha — vagy estélyi ruha, mevet Bálint Margitnál készittessen (Hunyadi utca 18.) Az ünnepekre való tekintettel kérem megrendelést előre eszközölni. Kabátok 20 pengőtől, estélyi ruhák 10 pengőtől készülnek. Tanulóleányok felvétetnek.

ZSIROSHORDÓK,
sózó dézsák, minden nagyságban, legolcsóbban br. Györffyné telepén kapható. Telefon 12-83. Nap utca 4. 361

FAJ-ÓBOR
sajáttermésű, literenként 150 fill. Vénkert, Sinay utca 14-b. 1179

ÉRTESITEM
a nagyérdemű közönséget, hogy ma, szombaton és vasárnap nagy disznótoros hurka vacsorát rendezek, kitünő kecskeméti, tokaji szomorodni borok, 1 adag 1 pengő, cigány zenével Tisztelettel Nagy Sándorné. 1176

KIRÁLY KÁVÉI
négis a legjobbak, aromás, zamatos a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható. — Régenfeldtér 11. sz. 4-a

URIASSZONYNÁL
úri ebédkoszt, kihordásra 120 filléréri kapható Cim: a Városház trafik, Pia utca. 00

SZILVESZTERRE
tokaji, tarcali és vámos mérési borok kaphatók Szentesi Pál koresmájában, Csapó utca 40.

HENCSEREK
diványok készen kaphatók Nagy Antal kárpitásnál, Arany János ucca 38 szám. Javitásokat vállalok, a takarékossági könyvre is. 950

MEGNYILT
kalapszalonunkban. — Péterfia 4. szám alatt olcsón vásárolhat. — alakittathat. Tekintse meg kirakati ujdonságainkat. 1-a

GYŐZŐDJÖN MEG!
Árúkészlet túlzsufoltsága miatt utólérhetetlenül olcsón kaphat bársony vagy filc kalapot az „Anny" nőikalapszalonban. Csapó 47.— (Tüzoltólaktanya mellett.) 40a

„IDEÁL"
olvasztó kályhák legjobbak egyedelárusitás. Rákos vasüzletében. — Csapó ucca 86. 2-a.

TISZTELETTEL
értesitem nagybecsü rendelőimet, hogy úri szabó divat termemet Piac utca 58. (Bankpalota), főlépcső emelet, — ujonnan berendezve megnyitottam. Nagybecsü pártfogásukat továbbra is kérve, tisztelettel Piskolty Péter. 21a

TÜZIFA
vágott, szállitva 3.50 barnaszén 3.40, poroszszén legolcsóbban Grün feldnél, Csapó ucca 16. szám. 91-a

SZALON
poroszkőszén hazaszállitva, a legjutányosabban kapható Fülöpnél, Homokkert ucca 121. szám, telefon 7—90. sz 1014

A
madár is csak azt dalolja az ágon: Csikós sósborszesz a legjobb háziszer a világon Kapható minden füszerüzletben. 38a

BERENTEI SZÉN
340 fillér. szagtalan. — Tölgyfa, felvágva 384 fill. hazaszállitva. — Schvartz, Agárdi utca 6. Telefon 12-04. 1191

BABIKABATOKAT
bubiruhácskákat, Neuman és iskolaruhákat, plisséaljakat, fehérhimzéseket, monogramozások készitését olcsón elvállalom, részletre is, Kézimunka gyermekdivatszalon, Arany János ucca 16. szám. Telefon 10—12. szám. 1-a.

VISELT
Gérock zsaketből készitek divatos frakkot. — Sztepanov, Darabos 44. 1070

HÓ
és sárcipő javitás villany erővel fizlésesen, olcsón készül. Csapó u. 76 müszerész üzletben, — Bodnár és Kovácsnál. 35a

BORAIM
kiváló minőségét és olcsó árait saját érdeke megismerni; 5 liter vételnél: zamatos új Kadarka 120 fillér, Rizling mézes fehérrel vegyesen szürve 132 fillér. Sajátterméső Bocskay ó-rizling 136 fillér. Tokajihegyaljai szomorodni 2 pengő. Jóna János, Nyil utca 34. 1150

KIÁLLITÁSI
tárgyak, takarék tüzhelyek, majolikások, két sütővel, vizmelegitővel minden elfogadható árért eladó. Ugyanott egy szerübbek is kaphatók, Kandia 15. 1342

MÉTHŐT
Endre szerelő mester készit központi fütés, — vizvezeték, csatornázás fürdő berendezési munkálatokat. Csapó utca 24. szám. Telefon 3-21. 1341

SZOBA
bútor, konyha berendezés olcsón kapható Bodnár asztalos, Miklós utca 18. 1328

ASZTALI
tornyos tüzhelyek, szezonból megmaradt, olcsón beszerezhetők. — Kossuth 18., tüzhelyüzem. Tüzhely, gyerekkocsi javításokat szakszerüen készitek. 1252

TÜZIFA
és mindennemü szén, jutányosan beszerezhető Weisz mészraktárában, Bocskay tér 2. sz. 1198

ELEGÁNS
estélyi és báliruhák — modellek után is jutányos árban készülnek. Péterfia 19. 1104

ÓRÁK
ékszerek, karikagyürük, legolcsóbban Szetter János, órás és ékszerésznél, Debrecen, Batthyányi ucca 18. sz — 54-aa

BOR
uj kadarka, kiválóminőségü egy liter 1 pengő 24 fillér, 5 liter vételnél 1 pengő 20 fillér, 1925. évi óbor 1 pengő 40 fill. Gerstner Kálmán italkereskedésében, Széchenyi ucca 37. szám.

MEGNYILT
Hunyadi ucca 18. szám. alatt jó magyar konyha meglepő olcsó árakkal. Kihordást és abonensek elfogadtatnak.

SOFFÖR
vizsgára szakszerüen — mühely gyakorlattal — csak Kiss gépmühely soffőr iskolája készit elő, Erzsébet utca 20. 1371

VASÁGYAK
mosdók, kályha ellenzők, ruha fogas állványok, összecsukós vaságyak, sodrony ágybetétek, lábtörlők, takarék-tüzhelyek, stb. a legjobb minőségben és leg olcsóbb árban készülnek Ottónál, Rákóci utca 13. szám. 1356

KOCSIGYÁRTD
üzem, villanyerőre berendezve. Elvállal minden féle kocsi munkákat, gazdasági szekerek készitését és javitását mérsékelt árakért. Suba Mihály kocsigyártó mester, Kigyó utca 16. 1320

Ó-BOR
270 liter hordótételenként literje 1 pengő 20 fillér. Árpádtér 18. 890

NÉMETÜL
tanit született német — tanerő a legkönnyebben felfogható módszer szerint, biztos sikerrel. Darabos utca 7. 1349

VILLAMOS-
világitási berendezéseket jutányosan készitünk. Horváth Testvérek, Faragó utca 14. 1276

KIGYÓ UTCA 11.
szám alatt jó polgári étkezés, jutányos áron kapható, esetleg lakással is. 1294

HORGOLT
vagy kötött kabátok, — pulowerek, sapkák, — gyermek holmik, finom fehérneműek varrása, divány párnák teljes elkészitése, vagy montirozása olcsón, szépen és gyorsan készülnek — Eötvös 88. szám, 1. ajtó SL

SZOBOSZLÓI
gyógyforrásvíz megrendelhető Boldogfalva utca 3. Telefon: 6-58. — Asztalos. 1278

1 ÉVES
szép süldők, fales hizlalásra kiadók. Mezsena utca 4. 1281

KERESLET

BUTORT
veszek, eladok, kárpitos munkát vállalok — Széchenyi utca nyolc. Szentpéteri. 25-a

KOVÁCS-
mester társat keresek a meglevő géplakatos mű helyemhez szerszám és ezer pengő befektetés szükségeltetik. Karácsony Gyula géplakatos, Berettyóújfalu Barcsai utca 471. 42-a

EGY
börkeztyü elveszett a Piac, vagy Simonffy utcán. Megtalálót kérem, hozza a Simonffy utca 11. számú emeletre. 1352

TÁRSAT
keresek jól jövedelmező teher autó fuvarozási vállalathoz, ingatlannal, vagy pénzzel. Cim a kiadóban. 1299

LAKÁS

EGY-KÉTSZOBÁS
lakást keresek január 1-ére, lehet butorozva is. Ajánlatok ár megjelöléssel, Nagel, Szeged, Tisza Lajos körut 1. szám. 1190

4 SZOBÁS
komfortos úri lakás, — teljes berendezéssel — zongora, szőnyegek, — képek, függönyök porcellánok, eladó. Cim a kiadóban. 1193

KÉT
1 szobás lakás, olcsó lelépésért, minden órában átadó. Teleki utca 59. 1194

EGYSZOBA,
konyha kiadó. Bozai telep, Lévai utca 11. sz. 1174

KÜLÖNBEJÁRATU
elegánsan bútorozott szoba, előszoba használattal, lakásnak vagy irodának, elsejére kiadó Piac utca 72. I. emelet 1188

UDVARI
szoba, kamra 1-ére kiadó. Teleki utca 88 szám. 1184

EGY
bútorozott szoba kiadó. Péterfia 4. sz. 1345

EGY
pincelakás kiadó. Csonka utca 9. szám. 1335

GYERMEKTELEN
házaspárnál egy vagy két embert kvártélyra felveszek. Cserepes utca 5. hátulsó lenti lakás. 1344

KÉTSZEMÉLYRE
utcai bútorozott szoba kiadó. Nyomtató utca 22. 1334

KÉT
utcai pince kiadó. Mester utca 31. 1324

BUTOROZOTT
szoba különbejárattal, január hó elsejére kiadó, Bethlen ucca 13.

KÉTSZOBA
konyha, azonnal kiadó Nyil ucca 19. szám.

EGYSZOBA,
konyha kiadó, Piac u. 77. szám, emelet balra.

KIADÓ
kettő szoba, mellékhelyiséggekkel azonnal, Árpádtér 5. 1064

KIADÓ
különbejáratú szoba, — házaspárnak is. Arany János utca 15. 1135

KIADÓ
két szobás újl akás. — Azonnal beköltözhető. Csokonai utca 24. 1288

KIADÓ
egyszerű udvari kisszoba üresen, átjárós, szépen bútorozott kis szoba, külön konyhával, Kuruc utca 62. sz. 1287

EGY
szoba, konyha kamara kiadó, azonnal beköltözhető, Téglaskert, — Szepesi utca 10. 1289

EGY
különbejáratú bútorozott szoba azonnal kiadó, Libakert utca 27. 1286

KIADÓ
künlön bejáratú bútorozott szoba, József királyi utca 29. 1314

EGY
utcai szoba, konyha istálló kiadó Eötvös ucca 34. 1303

KÖZPONTBAN
elegánsan butorozott utcai szoba és egy kisebb udvari szoba kiadó. Cim a kiadóban. 1310

NÉGYSZOBÁS
lakást első emeleten olcsón kiado. Árpádtér 38. szám a. ház pedig eladó rögtön beköltözhető 1312

EGY
udvarra nyiló kis szoba kiadó Rákóczi ucca 29. 1311

EGYSZOBA,
konyha kiadó. Homokkert, Harsányi utca 14. 1325

EGY
bútorozott szoba, konyha használattal kiadó. Január 1-söre. Tímár utca 25. 1333

AZONNAL
beköltözhető 2 szobás lakás, mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Csapó 75. 1331

KÜLÖNBEJÁRATU
szép 2 utcai szoba irodának, vagy rendelőnek kiadó. Simonffy utca 32. fdsz. 1347

KIADÓ
egy különbejáratú nagy szoba, bútorral vagy anélkül. Simonffy utca 12. 1155

KIADÓ
nagy udvari szoba magánosnak vagy uriunek, Nap utca 16. 1185

KVARTÉLY
kapható Rákóczi ucca 56. az udvarban hátul. 1254

KIADÓ
szoba butorral vagy anélkül azonnal, Patay-ucca 4. 1254

KÜLÖN
bejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Kossuth u. 26. sz. 1282

KÉT
ágyas butorozott szoba kiadó Szentanna 41. — 1279

BUTOROZOTT
különbejáratu szoba — központon elsejére kiadó Értekezni Szöllösi tőzsdébe Hatvan u. 1. b)

KIADÓ
két szoba, konyha, istálló a vágóhid mellett Értekezni lehet Teleky ucca 13. 1244

EGY
szoba, konyha magánudvarral kiadó Barczai F. Szél utca 29. 1238

SZÉP SZOBA
konyha használattal kiadó, Teleki utca 41. sz. 1-sö ajtó. 1242

KIADÓ
azonnal két utcai szoba mellékhelyiségekkel. Epreskert utca 7. 1250

CSINOSAN
bútorozott szoba magánynos úri embernek január 1-ére kiadó Bercsényi utca 36. 1235

KIADÓ
ház egy szoba, konyha 600 □-öl földdel Külső Baross-telep, Szél utca 11. 1190

CSINOSAN
bútorozott különbejáratú szoba, úri embernek, január 1-re kiadó. Hatvan utca 53. Aszódiné. 1330

KOSSUTH UTCA 67.
alatt 2 szoba, konyhaféregmentes, ujonnan festett lakás kiadó. 1319

CSINOSAN
bútorozott szoba kiadó. Arany János utca 36. szám. 1323

UTCAI
szoba, konyha, kamara, január 1-re kiadó. Pacsirta 27. G

UDVARI
kis szoba kiadó, Vendég utca 79. 1368

EGYSZOBA,
konyhás lakás, januás elsejére kiadó, Magos utca 7. 1350

KÉT
modern szoba, konyha két pince helyiséggel kiadó, azonnal elfoglalható. Hadházi út 19. 1352

KIADÓ
irodának utcai szoba, előszoba január elsejére Hunyadi ucca 8. — 1218

CSALÁDI HÁZ,
virágos udvarral, központban, kettő szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 1187

BEKÖLTÖZHETŐ
villakastély, minden kényelemmel, Egyetemnél Nagyerdőnél, bortermelőnél, iroda, műhely, kiadó, Csapó ucca 19. sz.

BUTOROZOTT
szoba kiadó, konyhahasználattal is. Bethlen utca 57. sz. 1195

KIADÓ
egy utcai szoba konyhás lakás Vargakert — Közép ucca 12. Ugyanott két kvártélyos felvételtik. 1255

KIADÓ
szoba, konyha, spejz bútorozva vagy üresen Bercsényi utca 29. sz. 1233

BUTOROZOTT
szobába lakótársat keresek jan. 1-től. Veres ucca 30. 1305

ZRINYI-U.
2. sz. alatt egy szoba, konyha 300 kvadrát földdel január 1-re kiadó. 1300

KIADÓ
külön bejáratu butorozott szoba Posta u. 5/b 1299

KIADÓ
2 szoba konyhás lakás Eötvös u. 70. 1297

LAKÁSOK
kettő, három, négyszobásak rendes bérért kaphatók. Hock iroda Szentanna udvar.

DIJMENTESEN
végzem lakása bérbeadását. Hock iroda — Szentanna udvar.

UCCAI
két ágyas butorozott szoba 1-re kiadó. Egy házhely ugyanott eladó. Pacsirta u. 49. — 1227

KÉTSZEMÉLYES
butorozott szoba és mühely helyiség kiadó Vigkedvü 31. 1360

UJONNAN
butorozott 2 ágyas szoba kiadó. Pacsirta 12. 1363

ELCSERÉLNÉM
1 szoba, konyha, speiz és istállós lakásom 1 szoba konyhával és fatartóval belvárosban. Cserkész ucca 4. 1362

KIADÓ
1 szoba, konyha, speiz, fáskamara, disznótartás január 1-re vagy 15-re. Vargakert. — K. Tóth u. 14. 1361

KIADO
kettő és három szobás modern lakás, — fürdő szobával, azonnal, Simonffy utca 40. 1369

ÖT SZOBA
fürdőszoba 1927 május 1-re kiadó, lakás megtekinthető délutánonkint 3—5 óráig Szent Anna 27. I. emelet. 1224

UTCAI
külön bejáratu butorozott szoba kiadó. Csonka u. 14. 1215

KIADÓ
egy szoba konyha speiz azonnal beköltözhető. Timár utca 18. 1214

EGY
utcai szoba, konyha, butorral vagy anélkül azonnal kiadó. Ajtó utca 37. sz. 1209

CSINOSAN
butorozott utcai szoba elsezére kiadó. Varga 37. 1253

2 SZOBA
mellékhelyiséggel január 1-re kiadó. — 6 személyes autó üzemképes, 1 kirakat kétszárnyas ajtó rolóval eladó. Tehén trágyát szalmáért vagy pénzér adok Veres u. 19. 1272

BEKÖLTÖZHETŐ
három szobás lakás, — ugyanott egy-egy szobás lakás földdel, jószágtartássa lkiadó. — Széchenyi ut végén — Acél ucca 6. 1262

KÉT
férfit kvártélyba azonnal elfogadok. Homokkert uca 107. sz. 1269

KÉTSZOBA
konyha butorozva kiadó. egyeik esetleg butor nélkül Némethy — Csapó u. 71. 1260

EGY
udvarra nyiló szoba január 1-re kiadó Töhötöm ucca 12. Köntöskert 1259

KIADÓ
egy szoba, konyha, fás kamara külön udvar — Boldogkert Egyletkert-utca 56. 1257

ÜZLET-RAKTÁR

FORGALMASHELYEN
divatárú üzlet, kevés tőkével átvehető. Cím a kiadóban. 1079

INGYEN
lakást adok háztartási dolog elvégzéséért, tisztességes párnak. Megtudható Csapó ucca 1. Műteremben. 1230

KIADÓ
Csapó utca 56. alatt — nagy borbélymühely — bármilyen célra. Ugyanott utcai lejáratú pincehelyiség. Dr. Miklós, Hunyadi utca 10. 1203

CSERETELEP
liszt és füszer üzlet lakással, más vállalkozás miatt azonnal átadó. — Lisztraktár, Szoboszlai út 4-c. 1358

KIADO
üzlet helyiség azonnal beköltözhető lakással Rakovszky utca 12 1364

KIADO
üzlet azonnal, Csapó utca 73. szám. 1359

PIAC UCCÁN
Szentannától Csapó uccáig vagy Csapó ucca elején kirakatos, kisebb üzletet keresek. — Cim a kiadóba. 1339

KÜLSŐSÉGI
ház füszerüzlettel jutányos árban eladó. Cim a kiadóban. 1344

NAGY
pince szoba, lakásnak és pince raktárnak kiadó. Megtekinthetők hét köznapokon Batthyányi utca 7. szám. 1296

KIADO
üzlet helyiség, jó forgalmú helyen, Cegléd utca 18. szám. 1295

MÜHELYHELYISÉG
bármilyen ipari célra kiadó, azonnal elfoglalható. Pacsirta utca 10. sz. 1268

EGY
jó menetelü hentes és mészáros üzlet berendezéssel együtt átadó, — esetleg más célra is. — Cím a kiadóban. 1265

LEMONDÁS
nélkül, háztulajdonos által kiadó Szent Anna 49. számú füszer üzlet. 1142

EGY
mühely helyiség ipari célokra, raktárnak, üzletnek is alkalmas, kiadó. Teleki utca 16. sz. 1134

SZÁRAZ
nagy, világos pince helyiség raktárnak kiadó. Jókai utca 10. szám. 1239

MÜHELYNEK
két udvari helyiség kerestelik. Ajánlatok „Mühely“ jeligére kiadóba.

ELADÁS

Eladó Kirchner gyárimányu sza lagfürész, vas'agság, egyengető gyalu maró g p és egyéb asztalos felszerelések. Fehér, Szent-Anna-u. 29.

HINTÓ
fél bőrfedeles, olajtengelyes, teljesen uj posztóhuzattal, szembeüléssel, uj lakkozással jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Temetkezési felszerelések, koporsik és egyeb kellék k eladók. Fehér, Szent A na ucca 29. 1357

ELADÓ
jó karban levő bunda sötétkék posztó bárány bőr béléssel. Megtekinthető Mester ucca 21. 1247

ELADÓ
3 darab malac 80 kilósok Szegényházsor 34 szám 1275

KÖNYV-
szekrény diófa polituros eladó. Maróthy ucca 3. 1267

ELADÓ
egyszáz mázsa cukor répa Szabó László Józsa 1270

ELADÓ
egy darb erős igás szánka. Jég bármilyen mennyiségben Jablonkaynál Téglaskert 1266

ELADÓ
uj épület egy szoba és konyha 1800 P. Fülöp ucca 33/b 1249

ELADÓ
2 drb. fiatal nehéz zsir sertés. Tócoskert, Méhes u. 13. 1261

ELADÓ
két gőzcséplő garnitura, esetleg feles társat keresek. Vígkedvű 24. 1186

ELADÓ
ujévi malac Kétmalom ucca 11. 1251

2 DARAB
hizott sertés eladó — Klapka ucca 32. szám 1256

O-BOR
5 hektó együtt vagy hordónként literje 1 P 20 fillérért eladó. Szappanos ucca 11. 1225

ELADÓ
butorok, asztalok, székek, szekrények egyszerübb Honvéd u. 40. — 1168

LIBA
nagy testü hizlalni vagy magnak való eladó. Kossuth ucca 54. sz. 1283

GÖZMAGÁNJÁRO
Máv. hatos kitünő állapotban eladó Révész. Hunyadi ucca 21. 1117

EGY
nyolc lóerős cséplő garnitura eladó. Homokkert gróf Tisza István ucca 15. 00

ELADÓ
1 vaggon tengerire való cserépel fedett góré és 60—70 drb. sertésre való cserépel fedett — sertsól. Cim a kiadóba 1336

HIZO
140 kilós egy éves eladó. Pesti ucca 2. 1236

ELADÓ
25 hogiya leveles csutka a városhoz közel kisebb tételben is. Eötvös ucca 112. 1269

ELADÓ
elsőrangu rádió, négylámpás, hangszóró, fejhallgató, teljes felszereléssel, jutányos árban. Arany János ucca 30. Keresztépület. 1629

SONKAVÁGO
gép jó karban lévő olcsón eladó. Kossuth u. 15. 871

PÉNZ
kölcsönök, külföldi tőkéből, bekebelezésre kaphatók Cseley irodájában Egymalom 8. Értekezés 9—11 és 4—5 között 815

2 DARAB
Wertheim kassza, krumpli főző üst és itató vas vályuk kaphatók. Eötvös utca 110. szám. 1366

JOKARBAN
levő zongora eladó, Simonffy ucca 38. 1326

CIMBALOM
jókarban levő eladó. — Dugovics Titusz u. 6. 1337

5 LÁMPÁS
Neutrodin rádió családi okok miatt 220 P-ért eladó. Cim DMKE barak 4. a. 4. 1340

FARKASKUTYA
másféléves gyönyörü példány eladó. Csillag-u. 87. 1338

4 DARAB
80 kg-os hizónak való disznó eladó Téglavető 169. 00

SAJÁT
termésü bor 1 P 30 fil. Homok ucca 98. sz. — 1216

ELADÓ
Ford autó, könnyü fizetési feltételekkel és egy használt autó 450 P. Erzsébet-ut. 52. 1226

BUNDA
vasuti kékposztó uj eladó Szoboszlai ut városi bérház A) lépcső 15, 1221

PATAI-
utca 13. sz. a. egy nagy álló tükör eladó. 1231

EGY
négy égős csillár eladó, Homok utca 138. sz. 1313

MÁK
800 kg. eladó Hajnal — Péterfia utca 8. szám. 1309

GYÖNGYSOR
megbízás folytán, kedvező áron és fizetési feltételekkel eladó. Megtekinthető a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8 szám. 1064

FÉRFI
arany óra lánccal eladó Iskola utca 8. szám. 1302

PERZSABUNDA
legfínomabb minőségü divatos, eladó. Piac utca 10. I. 1. 1291

INGATLAN

ELADÓ
Nyíl utca 109. számú ház. Értekezni ugyanott. 747

PACSIRTA-UTCA
3. számú ház eladó. 1293

TELEK,
630 □-öl, ipartelepnek alkalmas, — két utcai fronttal, Böszörményi út 59. szám alatt, vasúti kitérőnél, közvetlen villamos megállónál, a baromvásártérrel szemben, eladó. Értekezhetni József királyi h. utca 16. 19a

ELADÓ
Faragó ucca 22. számu gazdálkodóknak alkalmas nagytelkü ház. — 1271

ELADO
a bakonszegi határban 2 kazal búza szalma, — szekér; vagy öl számra is. Értekezni lehet Helbert Jánosnál, Bakonszeg. 43 a

ELADO
házrész szoba konyhás beköltözhető, Katz telep. Hevesi utca 13. sz. 1025

ELADO
vagy bérbeadó fél ház: szoba, konyha, kamrával és konyha kertészetre alkalmas nagy telekkel, mellék helyiségekkel. Értekezni lehet Meszena utca 5. sz. alatt. 1367

ELADÓ
Cserepes ucca 6. számu ház 22.000 pengőért. — Megbizottam: Dienes ingatlanforgalmi iroda Füvészkert ucca 16.

HÁZAT
keresek megvételre a város belterületén száz ötven millióig. Dienes, Füvészkert ucca 16.

A HOMOKKERT,
Türr István u. 8. szám családi ház három rendbeli lakással eladó Éra 6800 pengő, értekezni ugyanott. 1322

EGYMALOM-
utca 9. számu bérház három üzlettel harmincezer pengőért eladó. Kizárólagos megbizott Máté ingatlaniroda Széchenyi ucca 55. 1321

ELADÓ
Korponai ucca 10. számu ház. Trnka malomhoz közel. 1315

ELADO
Bercsényi-utca 21. számú három szoba, előszoba, két konyha, — azonkivül egy szoba, — konyha, világos, sötét pince és mellékhelyiségek. 1292

HÁZ
eladó, 2 szoba, konyha, spejz, jó vizü kút, villany világitás, 1000 kvadrát földdel akác fa Kishegyesi út 36. 1306

ELADO
5 szobás, azonnal beköltözhető családi ház — Miklós utca végén, Posta u. 5-b. 1298

HOCK JÓZSEF
vármegyei t. főjegyző ingatlanforgalmi irodájának (Szentanna 4) hirdetései:

Ház és földvételhez szüséges kölcsönt díjmentesen megszerzem.

Péterfia ucca 35. számu 7 parkettes szoba, 2 fürdőszoba, 2 előszobából álló modern családi ház parkirozott kertes udvarral 65,000 pengő.

Teleky ucca 90. számu nagytelkü ház 8 lakással 32,000 pengő.

Szepességi ucca 17. számu adómentes ház 2 lakással 12,800 pengő.

Szondy ucca 25. számu 2 szobás 200 négyszögöles uriház 5600 P.

Homok ucca 102. számu 3 szoba fürdőszobás, adómentes családi ház 16.000 pengő.

Erzsébet ucca 111. sz. nagyjövedelmü ház — szállodával, kávéházzal 45.000 pengő.

Földbirtokok: Ondódon, Gál dülőben 25. 19 és 6 holdas, Fáy dülőben 5, Pac dülőben 5, Vulkán téglagyár mellett 4, 2 holdas, Szabolcsban 600 magyar holdas szeszgyárral, — holdanként 380 pengő. Szabolcsban 200 holdas. Ezenkivül 30 kisebb birtok.

Föadbérlet: Zemplén ben 400, Biharban 600 holdas.

Hock József ingatlanforgalmi irodája — Szentanna négy. Telefon 14—76.

ELADÓ
Csapó uccán egy nagy értékes nagyjövedelmü üzletes ház. Bővebbet Samu János irodájában Piac ucca 41.

ELADÓ
Teleki ucca 63. számu ház. 959

ELADÓ
a vagongyárral szemben lévő Filep telep — Turi András uccán. — Két szoba, konyha, kamara minden elfogadható áron, azonnal beköltözhető. Értekezni Veres ucca 32. első lakásban 1197

ELADÓ
Széchényi uccán egy nagy értékü bérjövedelmező uri ház átadó hat parkettes utcai szobával. Bővebbet Samu János irodájában Piac ucca 41.

ELADO
8 hold föld vetéssel, város alatt, vámospércsi köveút félen. Kuruc utca 22. szám. 1372

ELADÓ
Boldogkert Ghilányi-ucca 19. sz. ház 4 szoba konyha, istálló és nagy gyümölcsössel. 1275

GÖRBE UCCA
7. sz. ház 3 szoba, konyha átadó. Értekezni ugyanott. 1206

MÁTÉ SÁNDOR
uy. állampénztári tanácsos ingatlanirodájának (Széchenyi ucca 55.) hirdetései:

Piac, Hatvan, Arany János, Miklós és minden főbb uccán emeletes és földszintes bérházak és családi házak

Bethlen uccán gazdálkodónak alkalmas ötszobás beköltözéssel.

Szentanna uccán — nagy bérház jutányos áron.

Központhoz közel 4 szobás fürdőszobás modern beköltözhető családi ház huszonötezer pengő.

Négyszobás fürdőszobás családi ház város belterületén tizenötezer pengő.

Eladó kisebb házak: Erzsébet ucca 31. számu nagytelkü bérház, továbbá Eötvös ucca 67., Honvédtemető ucca 35. Dobó 18. 22. Nyugati ucca 32., Aponyi 16., Kondor 12., 19., Bauer-21., Jánosi ucca 66. és számos más házra van megbizásom.

Eladó földek: Ondódon egy negyven és egy nyolcvanholdas tanyás. Piac dülőben ötholdas. Fancsikán egy negyven holdas. Veres dülőben tiz. Bellegelőn ötven holdas, — 100 holdas. Ujvároshoz közel harminc holdas tanyás és számos más föld.

Vendéglő és nagyforgalmu szálloda közeli nagy városban uri lakással örökáron eladó.

Lakását dijtalanul is bérbe adom. Jelenleg kapható két szobás és négyszobás modern lakás.

Bérlet: ezerholdas buzatermő tanyásbirtok.

Pénzkölcsönt: betáblázásra (első helyen) jutányos kamat mellett közvetitek.

Iroda Széchenyi ucca 55., bent az udvarban. Telefon 14—63. 1200

ELADÓ
a Téglás kert Szepesi-utca 51. számu ház két rendbeli lakással. 1258

ELADÓ
ház rajta fűszer és koresma. Cim Külső vásártér 9. sz. vendéglő 1212

ELADÓ
Jerikó ucca 27-ik számu szőlő, közbejött családi körülmények miatt. Cim Csonka Pál Békéscsaba, Méntelep, vagy Késes ucca 35. Debrecen. 1165

ELADÓ
ház Csapókert, Zrinyi-ucca 37 számu sürgősen, beköltözhető lakásokkal. 1183

BEKÖLTÖZHETŐ
Csokonai uti modern ház eladó Sümeginél Csapó ucca 11. 1239

DIENES JOZSEF
v. községi főjegyző, Országos Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlan forgalmi és biztositási irodája Füvészkert-u. 16. sz. (Saját ház.) Telefon 14—98. szám. —

Eladó házak:

700 pengőért: Olajütő 62/b. alatt egyszoba, konyha, kamara, nyári konyhából álló ház.

700 pengőért: Régi téglavető 298. alatt 250 négyszögöles bekerített telken épült üzletes ház.

1600 pengőért: Fülöp ucca 34. Egyszobás lakással.

2500 pengőért: Király Ferenc ucca 46/b. 300 négyszögöl telekkel

2600 pengőért: Irén-ucca 24. Kétszobás, kertes ház.

3500 pengőért: Kis-ucca 7. Egyszobás lakással.

4000 pengőért: Rásó Gyula ucca 4. Huszonnégy havi részletre.

4000 pengőért: Király Ferenc ucca 7. — Négy lakással, nagy telekkel.

5000 pengőért: Király Ferenc ucca 51. Nagy szőlővel, uj épületekkel.

5000 pengőért: Mező ucca 12. Négyszobás lakással.

5600 pengőért: Kuruc ucca 110. Kétszobás lakással, sok épülettel.

6000 pengőért: Libakertben. Szegfü uccán kertes ház.

6500 pengőért: Diófa ucca 18. számu 930 négyszögöl telek és ház

7000 pengőért: Mikes Kelemen ucca 31. Kétszobás lakással, — nagy kerttel.

7000 pengőért: Bezerédi ucca 31. Adómentes uj ház 1298 négyszögöl kerttel.

7200 pengőért: Rudolf ucca 4. Vendéglőnek hentes vagy bármilyen üzletnek alkalmas ház.

7200 pengőért: Margit uccán kétszobás uj ház.

8000 pengőért: Hadházi ucca 31. alatt adómentes uj ház 300 négyszögöles telekkel.

8000 pengőért: Keresztesi ucca 44. Nagy telekkel, jó kétszobás lakással.

8000 pengőért: Acél ucca 2. Emeletes, villa szerü, kertes ház.

8500 pengőért: Nemes ucca 15. Jó ház, 912 négyszögöles kerttel.

8500 pengőért: Budai Ézsaiás ucca 6/a. Igen jó épületekkel, nemes gyümölcsössel.

9000 pengőért: Turi András ucca 38. Adómentes, uj üzletes ház.

9200 pengőért: Budai Ézsaiás ucca külső 22/b. Kétszobás jó lakóház, 600 négyszögöl gyümölcsössel.

10,000 pengőért: Budai Ézsaiás ucca 39. — Kétszobás lakás, üzletekkel.

10.000 pengőért: Sámsoni ut 19 b). Gazdálkodónak való ház, istállóval, góréval.

12.000 pengőért: Jerikó ucca 57. Háromszobás, adómentes, alápincézett ház, 900 négyszögöl kerttel.

12,000 pengőért: Berettyóujfaluban jóforgalmu helyen üzletes ház.

12.000 pengőért: Szeremley ucca 18. Négyszobás, kertes uriház.

12,500 pengőért: Szegényházsor 34. Jó ház 2525 négyszögöl szép — gyümölcsössel.

12,800 pengőért: Kerekes ucca 20. Háromszobás családi ház.

13,500 pengőért: Gróf Tisza István ucca 10. — Háromszobás alápincézett úri lakás, — nagy kerttel.

14.000 pengőért: Jerikó u. 53. sz. alatt, Ujkertben háromszobás uri lakás, nagy kerttel.

14.000 pengőért: Cserepes uccán épitkezésre alkalmas telek, öt lakással.

14.500 pengőért: Csap ucca 58. Négyszobás fürdőszobás családi ház.

16.000 pengőért: Sámsoni ut 9. Két üzlettel és két lakással.

17.000 pengőért: — Nagyforgalmú vendéglő és táncterem.

18.000 pengőért: Poroszlay ut 35. Kétszobás lakóház és 1200 négyszögöl szőlő.

18.000 pengőért: — Csonka uccán alápincézett ház két beköltözhető lakással.

18.000 pengőért: Szabó Kálmán ucca 41. — László féle ház, sok jó épülettel.

19.000 pengőért: Jókai ucca 12. Háromszobás beköltözhető lakással, nagy udvarral.

20.000 pengőért: Boldogfalva ucca 12. — Nagy telekkel, négy lakással.

22,000 pengőért: Miklós uccán nagytelkü ház.

28.000 pengőért: Csap ucca 7. Csokonai uccára átnyuló háromszobás, fürdőszobás, üzletes ház.

32.000 pengőért: — Agárdy ucca 14. Két modern, teljesen alápincézett lakással.

35,000 pengőért: Kabán a piacon, nagy vendéglő, teljes berendezéssel.

36.000 pengőért: Varga ucca 43. Négyszobás, parkettes uri lakás és egy kétszobás lakással.

36,000 pengőért: Diószegi ut 18. Négyszobás lakás, és üzletekkel, 940 négyszögöles telekkel.

80,000 pengőért: Emeletes, üzletes ház. Felerészben is eladó.

80,000 pengőért: Derecskén a piacon 1846 négyszögöles belsőség, üzletekkel, sok lakással, nagy bérjövedelemmel.

Fentieken kivül kisebb-nagyobb házak a város egész területén.

Házvevőknek a szükséges kölcsönt dijmentesen megszerzem.

Házhelyek:

750 pengőért: Dévai ucca 11. és Rásó Gyula ucca 4. alatt 32 drb. 150 négyszögöles telek 3 évi részletre.

1400 pengőért: Téglaskertben 587 négyszögöl.

1500 pengőért: Homokkertben 180 négyszögöl.

1500 pengőért: Köntöskert, Töhötöm ucca 39. alatt 300 négyszögöl (Épülettel 400 négyszögöl 2000 pengő.)

1600 pengőért: Galamb uccán 300 négyszögöl.

2000 pengőért: Homokkert, Szabó Kálmán ucca 47. alatt 236 négyszögöl.

6000 pengőért: Komlóssy ut elején 300 négyszögöl.

6000 pengőért: Hajduszoboszlón, gyógyfürdő mellett 418 négyszögöles telek.

Szőlők:

2000 pengőért: Hajdubagoson 800 négyszögöl.

6000 pengőért: Bocskay kerti állomás mellett 2000 négyszögöl.

9000 pengőért: Vámospércsen 7 hold.

Földek:

10.000 pengőért: Ondódon négyholdas I. osztályu tanyásbirtok.

33.600 pengőért: Fancsikán 30 hold fekete homok, jó tanyaépületekkel.

40.000 pengőért: Penészleken 50 magyar hold, jó belsőségekkel.

50.000 pengőért: — Zsarolyánban, Szatmármegyében, kövesut mellett 50 holdas tanyás, ötszobás, kétholdas belsőséggel. 64,000 pengő.

264.000 pengőig Hajdumegyében 18 darab birtok. 16—300 holdig.

Lakások:

Püspöki bérpalotában egy vagy két földszinti szoba butorral vagy anélkül.

70 pengő havi bérért: Károly Ferenc József-uton kétszobás tágas lakás.

100 pengő havi bérért: Vigkedvü Mihály uccán kétszobás.

120 pengő havi bérért: Csokonai uccán kétszobás lakás.

Ipartelep:
Nagyállomás mellett, Wesselényi tér 7. alatt 9 helysegből álló mindenre alkalmas épület bőrgyári gépekkel évi 2000 pengő bérért kiadó.

Pénzkölcsönt
ajánlok ingatlan bekebelezésre, olcsó kamatra. Földre 7—8%-os törlesztésre.

Biztositás:
Tűz, betörés, baleset, és életbiztositások irodám utján előnyösen köthetők.

Parcellázásra
ingatlanokat es azok értékesitését elvállalom.

Keresek
eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földberleteket.

Dienes József ingatlanforgalmi irodája, — Füvészkert ucca 16. sz. 18/a

HÁZHELY
ingatlan adásvétele, — CSELEY GYULA ingatlanforgalmi irodájában, Egymalom u. 8. szám. Nagyerdő mellett a létesülendő egyetemi körút a má. csak 5 házhely eladó. — Ugyanott jelzálog kölcsönök kaphatók. Értekezhetni lehet 9—11 és 4—5 óra között. Telefon 2—09.

SAMU JÁNOS
OFB. által engedélyezett adásvételi irodájának hirdetései: *Eladó földbirtokok:* Ondódon 100 és 11 holdas tanyás, Diószegi uton 26 holdas, Létai uton 70 holdas, Tiszafüred alatt 197 holdas prima 160 hold vetéssel igen jutányosan. Házak: Károly Ferenc József ut 17/b számu szép uri villa jutányosan. Ezeken kivül Arany János, — Miklós, Szentanna, a Széchenyi, Csapó, Kossuth, Teleki és Péterfia uccákon a legegyszerübbtől a legmoderneb big. Bővebbet Samu János ingatlan irodájában Debrecen Piac ucca 41.

EGY
harmadrész ház kettőszobás beköltözhető szép lakással eladó. — Esetleg a laás megcserélhető vagy kiadó. — Zsák u. 7. 1243

HÁZ
300 négyszögöl földdel, rögtön beköltözhető eladó. Huszonnyolc millió Geréby telep Fülöp ucca 10. 1210

ELADÓ
ház a Várad uccai temető háta megett lévő Gerébi telep gróf Leiningen ucca 35. számu egy szoba, konyha, nyári konyha, jóvizü furott kuttal, 50 mázsára tengeri góré, sertésól, akollal, szőlő és gyümölcsös kerttel. Értekezni a helyszinen a tulajdonossal. 1248

Felelős szerkesztő: *PALFFY JÓZSEF.* — *A TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.* kiadása és rotációs nyomása.